Оссолінсъкі колекції.

CD – диск виконано в рамах угоди укладеної з квітня 2004 р. між Львівською науковою бібліотекою НАН України у Львові і Національним Закладом ім. Оссолінських у Вроцлаві.

Lwowska Naukowa Biblioteka im. W. Stefanyka NAN Ukrainy. Oddział Rękopisów.
Zespół (fond) 209.
Archiwum Baworowskich

603. Akta spraw majątkowych Makropowskich? XVII-XIX, K. 173.

STRONY NIEZAPISANE NIE ZOSTAŁY ZDIGITALIZOWANE

Львівська ... ім. ... ЛНУ
ВІДД. II Баб - ...
№ 603

418

2010

192 арк

Mokronowscy.

Akta &c.

Andrzeja Mokronowskiego.
generała wojsk polskich
Starosty janowskiego.

11

inne dokumenty do Starostwa janowskiego
vide pod Janów –
Bransk

Między Jaśnie Wielmożnym Janem Klemensem Branicki na Suszy
na Tyczynie, Tykocinie, y Branicach Branickim, Woje wodą
Krakowskim, Hetmanem Wielkim Koronnym, Bielskim Grodz-
skim, Janowskim, Skąszskim, Rohatyńskim etc Starostą
z Jednej: A Wielmożnym Andrzejem Mokronowskim Jenerał
Lieutenantem, y Inspektorem Kawaleryi Woysk Koronnych,
z Drugiey Strony, Staje pewna y wiecznotrwała Tranzakcya,
w następuiących opisanych punktach: Iż JW: Woje woda
Krakowski, Hetman Wielki Koronny, konsyderowawszy zasługi
y przyrzeczenie jednostayne, W: Mokronowskiego Jenerała
dla siebie przyrzuconą, chcąc mieć rekompensowane wdzięcznością
ktory niemylnie z uradzonej swoiey uspaniałego Państwa
serca, świadczą Dobroci, ale tym więcey w jawnych zay-
ścia tego świadczenia okazuiąc dowodach, temuż W: Mokro
nowskiemu Jenerałowi, Cesyą na Starostwo Janowskie,
w Woiewodztwie Ruskim, Ziemi Lwowskiey leżące, virtute Pri
vilegii sobie służące, mediante Sacrae Regiae Majestatis,
ad beneplacitum consensu subsecuto y. wspomnionego Starostwa
Janowskiego JW: Woje wody Krakowskiego Hetman Wielki Koron
wszystkie in universum ad vitae suae Tempora, utilitatem gra-
tiosa Regia Cessya dla siebie Prowenta, et generalem eius
gaiae Dispositionem: / coram Actis quibusvis Authenticis
Regni in Spatio niedzieli Duch, uczynić Deklaruie, z tym
jednak wtrzymym na W: Andrzeja Mokronowskiego Jene
rała obowiązkiem, że gdy przykre ad actualem tegoż
Starostwa Janowskiego Possessionem, obligowany zaraz
będzie W: Jmć Panu Karolowi Małczewskiemu Pułkownikowi
Woysk Koronnych. y: którego zasługi JW: Woje woda Krakowski
Hetman Wielki Koronny podeberznie zaszczyca Zastawnią
Summą Pięćdziesiąt Tysięcy Złotych Polskich monety prętare
in Regno Currenta zapłacić tenebitur. Który to obowiązek pła
cenia rzeczonej Summy Pięćdziesiąt Tysięcy Złotych Pol-
skich, niżeyszy W: Mokronowski Jenerał sponte, et benevole
na siebie spondendo dotrzymanie przyimuie, ale też Skrypt
ostny pod Daty dzisieyszey pro majori et omnimoda Securitate
in personam W: Małczewskiego Pułkownika dat przyrzeka,
Sobie JWW. Strony we wszystkim dotrzymać maią, y obligują
Jn super W: Mokronowski Jenerał gdy kondycye rekognoscendo

Cessionis

przez JW:o Wojewodz Krakowskiego adimplebitur, Ferazni ape
Tranzakcyi Actu Authentico Skepsi, utrzymze samym czasie
Cessyi Restrempcii maiącey, sam przy siebie, gratia mayris
Securitatis, robrowai Deklaracye, a in majorem authoritatem
przy zwykłych Pieczęciach tey Tranzakcyi w obecności upro
szonych do tego Actum JW: Przyiaciół, podpisami Ręki
swoich stwierdzaią. Działo się. w Białymstoku. Dnia Czwar
tego, Miesiąca Grudnia, Roku Siedmset Sześćdziesiątego
Pierwszego, Roku.

J Branicki
WKK

K Mokronowski
cześnik

L Sapieha Woiewoda Inflancki Jako przyiaciel

Paweł Czapski G: M: Jako przyiaciel ręką swoią

Stanisław L Lętowa Lętowski Podkomorzy Krak, jako przyiaciel

Przytomny

Praesentis Contractus inter Partes intra Contentus conscripti mihi actis Cast
Capitan Transiens sub actu Fra secunda post Festum Immaculatae
Conceptionis Dei Virginis Mariae proxime Ao Dni 1761.

~~N. 2.~~

Kontrakt z W. Jm Panem Generałem Mokronowskim względem Starostwa Janowskiego.

1761. d

1761

Actum in Curia Regia Branscensi, Feriâ Secunda, post Festum Immaculatæ Conceptionis Beatissimæ Virginis Mariæ, proximæ, Annô Domini, Millesimo, Septingentesimo, Sexagesimo, Primo.

Illustris Magnificus Joannes Clemens Comes in Suszcza, in Tyczyn et Bramice Branicki Palatinus Cracoviensis, Supremus Exercituum Regni Dux, Bielskiensis, Mosciscensis, Kwisnensis Bolmustaviensis & Capitaneus Janus Lewogrovit. Quia Ipse Magnifico Andreæ Mokronowski Generali Inspectori Exercit. Regni, inhærendo Consensui Sacræ Regiæ Majestatis de data illius Varsaviæ die Vigesima Nona, Mensis Decembris Annô Millesimo Septingentesimo, Quinquagesimo, Octavo, ad cedendum de Capitaneâtu Janoviensi, in Palatinatu Russiæ, Terra Lewpoliensi, sito et jacenti, sibi beneficè datti, jam exmunc et defacto de omni et integro Jure suo Advitalitio super Eum Capitaneâtum Janoviensem Janoviensemq; cum Oppido Janów, omnibusq; Villis, Predijs, Curijs, Areis

Ce

Areis, Edificijs, agris, pratis, Campis pascuis, Syluis, Gajs, Bornis,
Nemoribus, Fluvijs, Fluminibus, Piscinis, Lacubus, molendinis,
Tabernis, Subditis, Eorumq' Laboribus, Censibus, et dativo-
ribus, usibus, fructibus, et emolumentis, cunctis demq'
attinentijs, et pertinentijs antiquitus et recenter ad Eumq
Capitaneatum Jaworien spectantibus, nullis penitus ex-
ceptis cedit et condescendit, omneque et integrum
Jus suum in Personam Ejusdem Magnifici
Andreæ Morawski plenarie transfert et trans-
fundit, presentis decognitionis Vigore. Exhibitum Cast. Pragæ Resium.

Correxit Zedlaković Pram.

Legit Iworoski cum Prot. citto mpria.

~~N. 9tio~~

N° 3

Illustrio Magnifico
Moknnowski S.I.L.Pm:
super Capitaneatum
Janoviensem

Celsio 1761mo
Ao

In Curia Ra Branscensi

Stanislaus Augustus Dei gratiâ Rex Poloniæ Magnus Dux Lithuaniæ, Russiæ, Prussiæ, Masoviæ, Samogitiæ, Kijoviæ, Volhyniæ, Podoliæ, Podlachiæ Livoniæ, Smolensciæ, Severiæ, Czerniechoviæque.

1766

Significamus præsentibus Literis Nostris: quorum interest Universis et Singulis. Quia Nos habito respecta Meritorum Fnōsi Andreæ Mokronowski Capitanei Janovien faciendum esse duximus; Ut Ipsi Advocatiam Jurisdictionalem in Oppido Janow Una cum Fundis in villa Zalesie ad eandem Spectantibus in Palatinatu Russiæ Terra Leopolien consistentem sitt et jacentem post quosvis Legitimos Possessores ab Aliquot Annis Vacantem et ad Dispositionem Nram Regiam devolutam daremus et Conferremus prout quia præsentibus Literis Nostris damus et Conferimus. Quam quidē Advocatiam cum omnibus ædificijs Curijs Agris, Pratis, Campis, Pascuis, Sylvis, Nemoribus, Stagnis, piscinis, fluvijs, fluminibus, Molendinis, Tabernis, Subditis, Emethonibus, Inquilinis, cum diurnis laborībus, Censibus, Datibus, Commodis et emolumentis Cunctis denique attinentijs et pertinentibus Quibuscunq; Jurisdictionalibus spectantē nullis penitus exceptis Sed ita latè, longè et Circumferentialiter prout ab Antiquis Lgmis Possessoribus tenebatur. præfatus Fnōsus Andreas Mokronowski tenebit, habebit, et possidebit ad extrema latitudinem Seculorum tempora. Promittimus autem pro Nobis et Srmis Successorībus Nris. non esse Nos, Srmosq; Successores Nros ab usu et pacifica possessione ejdictæ Advocatiæ Janovien eumq; Fnōsum Andream Mokronowski amovturos aut alienaturos, neq; Amovendi aut Alienandi potestatem Cupiam daturos, Sed Salvum et Integrum Jus Aditalitiale eiq; Conservaturos, quod et Srmi Successores Nri præstabunt. Ratione Cujus Aditialitius Constitutam per Lustratores ad Mentem Novellæ Legis Quartam Partem Provenuum quotannis Statotempore ad Thesaurum Regni inferre tenebit. Juribus Nris Regalibus Reipcæ Ecclesiæq; Romanocatholicæ Salvis Manentibus. In quorum fidem præsentibus Manu Nra Subscriptas, Sigillo Regni Communiri jussimus Datum Varsaviæ Die III Mensis Martij Anno Dni MDCCLXVI Regni Vero Nostri Secundo Ab

Stanislaus Augustus Rex

Advocatia Jurisdichonalis in Oppido Janow Una cum fundis in villa Zalesie ad eand. spectan. in Pltu Russia Terra Leopolien sitt pt quosvis lgmos Possessores ab Aliquot Annis vcns Fnōsus Andreæ Mokronowski Omeo Janovien confertur

Antonius Sikorski Scæ Rgæ Mtis et Sigilli Nri Secretarius

1

No 5

No 5

Pro Cancellariatu

Illmi et Rndmi Domini Andree
Stanislai Kostka Ntodziejowski
Pro Cancellarij Regni

Sigillatum

Stanislaus Augustus Dei Gratia Rex Poloniæ
Magnus Dux Lithuaniæ, Russiæ, Prussiæ,
Masoviæ, Samogitiæ, Kijoviæ, Volhyniæ,
Podoliæ, Podlachiæ, Livoniæ, Smolenscii,
Severiæ, Czerniechoviæq;

Significamus præsentibus Lris Nostris quorum
interest Universis & Singulis. Reperiri in Protho-
collo Cancellariæ Minoris Privilegium super
Advocatiam Jurisdictionalem in Oppido Janow, Gro
Andreæ Moleronoslii Capitaneo Janoviensi colla-
tum, tenoris sequentis. = Significamus &c.
Quia Nos habito respectu meritorum Generosi
Andreæ Moleronoslii Capitanei Janoviens, Janien
dum esse duximus id ipsi Advocatiam Jurisdic
tionalem in Oppido Janow una cum fundis in
Villa Zalesie ad eandem spectans in Palatu
Russiæ Terra Leopoliens consistens sit et
jacentem post quorvis legitimos possessores ab
aliquot annis vacantem et ad dispositionem
Nram Regiam devoluta daremus et conferre-
mus, prout quidem præsentibus Lris Nris damus
et conferimus. Quam quidem Advocatiam cum
omnibus ædificiis, Curiis, agris, pratis, campis,
pascuis, Sylvis, nemoribus, Stagnis, piscinis, fluvijs
fluminibus

fluminibus, molendinis, tabernis Subditij Cmetho-
nibus, Jnquilinis, eorumq; diurnis laboribus,
censibus, dationibus, commodis, et emolumen
tis, cunctisq; denisq; attinentijs et pertinentijs eo
antiquitus spectantibus, nullis penitus exceptis
sed ita late longe et circumferentialiter, prout
ab antiquis legitimis Possessoribus tenebatur, pre
fatus Grsus Andreas Molwonoski tenebit, habebit
et possidebit, ad extrema vite sue tempora.
Promittimus autem pro Nobis et Serenissimis
Successoribus Nris non esse Nos Sereniss. nosq;
Successores Nros ab usu et pacifica possessione
predicte advocatie Janoriens eundem Grsum
Andream Molwonoski amoturos aut alienaturos
neq; a movendi aut alienandi potestatem cupiam
turos sed Salvum et integrum Jus Advitalitiale
eidem conservaturos, quod et Serenissimi Successo
res Nri prestabunt. Ratione cujus advitalitatij
constitutam per Lustratores ad mentem
novelle Legis quartam partem proventuum
quotannis ad Thesaurum Dni Stats tempore
infevre tenebitur. Juribus Nris Regalibus de
Jn quorum fidem presentes manu Nostra
subscriptas Sigillo Dni communiri jussimus.
Datum Varsavie Die Tertia mens Martij
Anno Dni MDCCLXVI. Regni vero Nri

Anno

Anno 11. Stanislaus Augustus Rex.

Advocatia Jurisdictionalis in Oppido Janow una cum fundis in Villa Zalesie ad eandem spectans in Pallu Russiæ Terra Leopoliensi sit: post quorsis Captnos possessores ab aliquot annis vacans Jo Andreæ Moluronoski Capneo Janoviens confertur. Quod ejusmodi Privilegium prout in præfato Protocollo continetur, Nos ex eadem fideliter describi, et Parti postulanti authentice extradi permisimus. In quorum fidem Sigillum Regni præsentibus est appressum. Datum Varsaviæ Feria Quarta post Festum Conversionis Sancti Pauli Apostoli proxima die scilicet Vigesima Septima mensis Januarij Año Dñi Millesimo Septingentesimo Septuagesimo Tertio. Regni vero Nostri Nono 9

D. latio Illmi Eclmi Revdssmi Dñi Stanislai Mlodzieiowski Primatis mendata ni Supre mi Cancellarij.

Anno Stanis. Mlodzieiowski Primas Regni et Supremus Cancellarius

Ex Protocollo Ani 1766

Antonius Tillorski Sae Regiæ Mtis et Sigilli majoris Regni Secretarius

Advocatia Jurisdictionalis in Oppido Janow una cum fundis ad eandem spectans Jo Moluronoski Capitaneo Janoviensi confertur.

Nº 6.

Nº. 6.=

Stanislaus Augustus Dei Gratiâ Rex Poloniæ,
Magnus Dux Lithuaniæ, Russiæ, Prussiæ,
Masoviæ, Samogitiæ, Kijoviæ, Volhyniæ,
Podoliæ, Podlachiæ, Livoniæ, Smolenscii,
Severiæ & Szerniechoviæ.

Significamus præsentibus Literis Nostris quo-
rum interest universis et singulis. Quod
coram Nobis, Actisq; præsentibus Metri-
ces Regni Cancellariæ Nræ Minoris com-
parens personaliter Generosus Andreas
Moleronski Janoviensis, Romanensis
Capitaneus Generalis Exercitûs Regni,
nomine Illustris Mariæ de Lubomirskie
Principissæ Radziwillowa Ensiferæ
Magni Ducatûs Lit.ni Divortiatæ vigo-
re specialis Plenipotentiæ per Eandem
coram Actis præsentibus hîc Varsaviæ
Feria quinta post Octavam Epiphaniæ
proximâ die scilicet decima quarta
Mensis Januarii Anno Domini Mille-
simo Septingentesimo Sexagesimo Octa-
vo sibi Comparenti etiam cum facultá-
te unum vel plures Speciales Plenipoten-
tes in Locum sui Substituendi facta etre-
tes in Locum sui Substituendi facta et re-
cognita, Sanus mente et corpore existens,
recedendo à Foro, Terris, et Jurisdictione
sua quavis propria, huic autem Nostræ
Regiæ quo ad infra recognoscenda attinet,

se

se subjiciendo et incorporando, palam, spm-
te ac per expressum recognovit, praesentibusq;
recognoscit. Quia Ipse Nobilem Antonium
Pytz in Specialem Ejusdem Gnosa Mariae
de Lubomirskie Principissae Radziwiłłowa
Ensiferae M.D. Lttc. in Locum sui Substituit
et ordinat. Dans et concedens eidem Substi-
tuto Plenipotenti speciali plenam facultа-
tem, amplissimodam, absolutamq; potestatem,
Summam Triginta Millium Florenorum
Polonicalium apud Gnosum Stanislaum
Płaszczynski Regentem Thesauri Regni
in necessitates praeexpressae Gnosae Princi-
pissae Radziwiłłowa Ensiferae Regni con-
trahendi, Scriptum nomine Ejusdem confi-
ciendi, actusq; authenticis roborandi, Summaq;
praemissa Securitatem super Bonis Illius
generaliter omnibus, et praecipue Rybatyzze
dictis in Palatinatu Russiae Terra Premi-
sliensi Sitis et jacentibus cavendi et inscri-
bendi. Promittens et inscribens, id totum,
quidquid per praedictum Specialem Plenipo-
tentem praemissa in negotio actum, gestumq;
fuerit, Eandem Gnosam Mariam de Lubo-
mirskie Principissam Radziwiłłowa Ensi-
feram M.D. Lttc. prarato et grato Susce-
pturam, manutenturam, et in nullo con-
traventuram. Haec sua personali recogni-
tione ad praemissa mediante. Aliàs infor-
ma Substitutionis Specialis Plenipotentis

de jure

de jure plenissima. Pro majori vero firmitate manu propria se subscripsit. Andreas Mokronoski manu propria. Quam ejusmodi Substitutionem Plenipotentis de ut premissum factam et recognitam, Ad firmam ac de jure validam haberi volentes, eandem ad acta praesentia suscipi, inscribi, et ex illis fideliter descriptam Parti requirenti authentice extradi permisimus. In quorum fidem Sigillum Regni est appressum. Actum Varsaviae Feria Quinta post Festa Solemnia Pentecostes proxima Die scilicet Decima octava Mensis Maii Anno Domini Millesimo Septingentesimo Sexagesimo Nono. Regni vero Nostri 2 no.

Joannes à Borch
Pro-Cancellarius Regni
mpp

Relatio Illustrium ac Excellentium Dnorum Joannis in Warklany Prelatorum à Borch Pro-Cancellarii Archiepiscopi Strigoniensis Capitanei.

Joannes Nomini
Ski M. Buseteg
à Rhuttis Secretarius

Substituit in Locum sui Plenipotentem Generosum Andreas Mokronoski Janovicz Thomacensis Capitaneus.

Mayeui Mokronosk.
Janovics de Capitaneu.
Specialem Plenipo-
tentem in Locum sui

Substituit 1769.

1777 12

Actum in Curia Regia Varsaviensi
Die Vigesima Octava Mensis Junij
Anno Domini Millesimo Septingentesi-
mo Septuagesimo Septimo:

Ad Officium Actaq; p̃sens Cast. Capitl Vār.
p̃lter vñs Jus Joannes Borowski Officii
& Actis ejus Complanationem certam in-
ter Partes infraspecificatas confectam et in
Papyro Signata Valoris Centum Sexaginta
Quorum Slovenor polonicalr conscriptam
& subscriptam obtulit & ad Insinuandum
in Acta p̃sentiũ porrexit Tenoris Talis-

Między Jasnie Oświeconą Xiężną Jmścią Marią
z Lubomirskich

z Lubomirskich Radziwiłłowa Mieczni-
kowa Wielkiego Xięstwa Litt. z Jednej a Wiel.
Pmż Panem Antonim Mokronowskim
Strażnikiewiczem Polnym Koron niegdy
Surzey Pamięci Jasnie Wiel.e Pmż Pana
Ludwika y Jozefy Czernowskiey Mokrono-
wskich spłodzonym Synem y Wielbnie
Jchm Państwem Damazym y Anną z Mo-
krenowskich Miłoduskiemi Sędziami Ziem
Dobrzynskiey Małżonkami z drugiey
Strony za pośrednictwem Wiel.e Jchm
Przyaciół stawa niniejsza ugoda, y w
czym nieodmienne postanowienie, w ten
niżey opisany sposob: Iż Jasnie Oświecona
Xiężna Jchm z Lubomirskich Radziwiłło-
wa Mieczników Wiel.ego Xięstwa Lit.e
maiąc w possessyi swoiey Starostwo Złoto
ryiskie

ryjskie z Woytostwem y Czterema Łana
mi, w Woiewodztwie Inowrocławskim a Zie
mi Dobrzynskiey leżące, Prawu swemu po
dległe, tegoż Starostwa na fundamencie
Sanctum Przeswietney Konfederacyi Koron
Obojga narodow dnia Trzydziestego Pier
wszego Października w Roku Tysiąc Siedm
set Siedmdziesiąt Szostym: zapadłego Wiel
żnż Panu Antoniemu Mokronowskiemu
Strażnickiewiczowi Polnemu Koron odstępuią
y Prawa swoie na Osobę tegoż Wielmo
Strażnickiewicza zlewa, a to za Summę
Złotych polskich Sto Dwa Tysiące Sto
Pięćdziesiąt Złotych ktorą to Summę ze
Jasnie Oświecona Xiężna Jmć z Lubomir
skich Radziwiłłowa Mieczników Wielkie
Xięstwa Litt. tym sposobem ma Sobie

uyszczoney

wyliczona, naypred Summę Pięćdziesiąt
Tysięcy Sześć Sto Pięćdziesiąt Złotych Pol
skich Jasnie Wielmo Jmci Panu Ludwikowi
Mokronoskiemu Strażnikowi Polnemu Koron
Oyca Wielm Jmci Pana Strażnikowicza w Gro
dzie Warszaw we Wtorek po Niedzielę Mi
miscere w Ku Tysiąc Siedmset Sześćdziesiąt
Piątym, przez Jasnie Oświeconą Xiężna Jmć
zapisana. Druga Trzydzieści Sześć Tysięcy
Złotych polskich na Skrypt Kęczny Roku
Tysiąc Siedmset Siedmdziesiąt Trzeciego —
Dnia Szostego Marca w Warszawie Data
wany a w Grodzie Warszawskim w Czwartek
po Niedzieli Oculi nazwaney to iest Ośmnaste
go Marca tegoż Ku Tysiąc Siedmset Siedm
dziesiąt Trzeciego Oblatowany od Jasnie Wielmo
Jmci Pana Andrzeja Mokronoskiego Jenera
ła

la Leutnanta y Inspektora Kawalerÿi Woysk
koronz Starosty Janowskiego zaciągnionej
Trzecia Dziesięć Tysięcy Złotych polskich
od Jasnie Wielmoznej Jmć Pani Mokrono
skiey Strazinikowey Polney Koron Matki
tyle razy wspomnionego Wielce Jmć Pana
Antoniego Mokronoskiego Strazinikowicza
Polnego Koron takze na skrypt Kgrny
w Warszawie dnia Trzydziestego Kwietnia
Roku Tysiąc Siedmset Siedmdziesiąt Trzeciego
datowany a w Grodzie Bobrownickim co Ziemi
Dobrzynskiey w Piątek po Swięcie Swiętych
Wita y Modesta Męczennikow to iest dnia
Dziewiątego Mca Czerwca w Roku tymże Tysiąc
Siedmset Siedmdziesiąt Trzecim ingrosowany
pożyczonym sposobem wzięta, przeto te
Summy potrąciwszy, tak Jasnie Oświecona
Xiężna

Xiężna Jmć Maria z Lubomirskich Radziwiłłowa
maiąc zarys iakiegy w odebraniu Sumy Sto
Dwa Tysiące Sto Pięćdziesiąt Złotych polskich
za ustąpienie Prawa swego do Starostwa Złoto
ryiskiego Wielgo Jmć Pana Mokronoskiego
iako też Wielgo Jmć Pan Antoni Mokronoski
będąc tym sposobem w Summach Sobie zleco-
nych Oryginalnych Sto Dwa Tysiące Sto Pięćdzie
siąt Złotych razem wynoszących y Prowizyach
od nich do dnia dzisieyszego opłaconych zaspo-
koiony zobopolnie Siebie kwituią y naymnieyszey
do Siebie ani Sukcessorow Swoich względem prze
rzeczonych Summ pretensyi wzaiemnie niemieć
przyrzekaią, Ktorychto Summ Swiekeya Wielmożny
Jmć Pan Mokronoski Strażnikowicz na Dobrach
swoich Dziedzicznych zapisuie. Aże Wielgo Jchmć
Państwo Damazy y Anna z Mokronoskich Mio
duscy Sestwo Zimnoscy Dobrzyńscy za ustąpienie
także Woytostwa w tymże Starostwie będącego
ztąż Jasnie Oswieconą Xiężną Jmć za Summę
Tysiąc Czerwonych Złotych, a za Inwentarze za
Potrzenik proboszczowi wszystkich które Sobie Xiężna
Jmć excypuie, za Kemanenta Zboża Wodek Stodow,
Chmielu y innych rzeczy Sześćset Dwadzieścia Czer
wonych Złotych ugodzili się y natychmiast do
Rąk Jasnie Oswieconey Xiężney Jmć Maryi
z Lubomirskich Radziwiłłowey Mieczniczowey Wiel

kiego

Xięcia Xięstwa Litt.o zupełnie Summę wiecznie złączoną Tysiąc Sześćset Dwadzieścia czerwonych złr. rzetelnie wypłacili y wyliczyli, przeto niniejszą Komplanacyą za nieuznaną zwyż wyrażone Strony chcą mieć. Zakładem podobnej Summy stwierdzaią, o które za kład jako y o rzecz samą, w przypadku niedotrzymania odpowiedzieć w Grodzie lub w Ziemstwie Warszawskim sobie zapisuią się. Oraz tę Komplanacyą dla zupełnej wagi mocy y nieuznania Rękami własnemi przy przyciśnieniu Rodowitych Pieczęci podpisuią. Działo się w Warszawie Dnia Dwudziestego Piątego Junij Tysiąc Siedmset Siedmdziesiąt Siodmego Roku. M. z Lubomirskich X. Kasztellanowa Locus Sigilli Gentilitij in cera rubra expressi. Antoni Mokronoski Locus Sigilli Gentilitij in cera rubra expressi. Da[illegible] mazy Miodeński S.L.D. mpr[illegible] Przytomny Ignacy S[illegible]de Mieuc [illegible]n. przytomny Przyiaciel F. Zayko H.L. Locus Sigilli Gentilitij in cera rubra expressi. Post cujus quidem Komplanationis in Acta Regentia Ingrossationem Originale Ejusdem Ofiarenti przeciw Officij sui Quietatione est Extraditum. Kwituię się z którego komplanacyi.

Lubomirska

Ill

per Ryżyński

Praesens Complanationis Extractus est in acta Terrestria Dobrinen. in Rypin Feriâ Sextâ post Dominicam Judica Quadrag. videlicet Die Decimâ Mensis Aprilis Anno Dni 1772do. Ad quam Determinatione Juxtior Prin. Dobrinen. Districtus Rypinen. in dicto Suscepto et ingressatus Quod Testor.

Franc. Lucas Sniechowski mpp

Ad Acta Magistratus Loci
Wallowa et Mcum
Mokronoski Complan
nationis in Locum
Chlon
1777

16

Excelsum Gubernium.

Bona Juris Regii Sacratissimam Majestatem his in Regnis benignissimè decrevisse Possessoribus Privilegiatis modo hæreditario resignanda esse. Igitur Illustris Magnificus Andreas Mokronowski Capitaneatus Janoviensis Privilegiatus Possessor humillimè in Excelso Gubernio per me sui Plenipotentiarium exponat, ut mox dictum Capitaneatum Janoviensem in Districtu Zuckieviensi situm modo hæreditario acquirere juxta altissimam Resolutionem valeat.

Excelsii Gubernii.

Obsequentissimus Cliens.
Felicianus Jakubowski

Leopoli Die 15 Xbris 1776

Ad

Excelsum Regnorum Galiciæ et Lodomeriæ Gubernium

Supplex Libellus.

Ex parte Mris Magci
Andreæ Mokronowski
Capitaneatus Janoviensis
Privilegiati Bospesonis.

Intuitu exponendæ resignationis Bonor
Capitaneatus Janoviensis.

No 144

Copia

Nota

In dem gegenwärtigen Innhalt
angeführten Extracts des Gallizischen
Lemb. Gubernii befindet sich derselbe
über dero gnädigst der Königlichen
polnischen Confederations Marschall
Lagom Lubyski wieder dero Herrn
Generals Mokronowski ihro seine be-
sitzende Herrschaft Janow. gleich der
mehrern zu Grunde das aerarii
abzunehmen oder über solche
gegen ein erbares Königliches
Gut einzutauschen lassen, dero
einen Theils dessen gnädigste die
Allerhöchst ausgefloßene Resolution
beyfügte Herrschaft als ein Camerał-
Gut beyzubehalten im
Gegentheile und dagegen
Herrschaft als ein dem aerario ohn-
dem eigenthümliches Gut nicht nur
einzuberufen wandern können wandern
Theils aber auf den eingetragenen
Tausch nicht Platz geben möge
weil ihre als einem bloß Lebend
königlichen Usufructario seine zeit-
liche Genüge auf ein mehr nicht
weder Hergestalt wandern dann
Nun ist richtig dass die
Herrschaft Janow. als ein Domainen
Gut entweder gleich oder nach
dem Tod des dermaligen besitzend

anzuschaffen und den Vorschuß
allmählich beschlossen werden,
weil die noch liegende Holtz
Taxation von dorther die
gantze Holtzdurchst das Torf und
Brenn Holtzad Jahrsman nüch
und es ist der Gubernium auch
in dem gantz recht davon daß
das Aerarium das vorher eigenthümm
mahr damaldater Nowostey sey
folglich solche zu dem Comptan gedruck
Jahr General gar die Luft Forst
Rüh schafft wan dieses wird den
Mokronosschiffen weiteren Contry
wo Starte Nowostey gegen an
rudwerd Gut zu Contrungen,
damit wo ein solches gleich den
rudwegen Faitlichen Nutzen
sowie Comyß günter in dem
Custration möchte Daruf nah=
mynthümlich mich beimyen
als dann wirden um einen
solchen Vorschuß Illing den borgh
und so mit zum Jahrlichen
Unterhalt in ordnung zu
beimyen ~~Könte dann wieder~~
diesen rückstand Unterliegen
allein wan Ihro Mayt nicht
den grund daß sich hiezu
nicht so bald ein gelegenheit
darbieten dörfte weil alle
Hochfürstliche Königliche Hunter

Von denen Zeitlichen besitzen
natürlichen und gebohrt
und nicht aus Sonden gelassen
werden.

Wenn Einer einen oder mehrere
Todfall sind Zeitlichen besitzen
konte die natürlichen aus
selben Königl. Gnad nachsehen,
und sonst von Ihro Mayt.
allerhöchsten Entschließung ab,
denn Collegium Land Gubernio
den befehl ertheilen gelassen
dass selbes alle Umstände
genau zeigen sollte, um denn
auf den ostgedachten sonen
Genau den Endzweck sehen
zu können welche alsdann
entschließung zu bewürken
aber wenn einer Lobl. Revisor.
Königl. gehein hof und Dom.
Canzley unterstellet.
Hasse dan wäre sein mein
Mittel ihm sonen Gnaden
zu willfahren als wenn dem
dass die Strafen gemein. als
klein pro aerario einzuziehen
und demselben der Betrag
seiner Verbrechen gehörig
heimbringe aber auf E. Hasse
muss ein mal mit der Untersuchung
vorgegangen werden wolte

Dass wann an diese Zeit
abwesenden sollte ihre hier die
übrige Jahre diese Einkünfte
allerdings noch gezogen werden
wurden.

Wan jedoch abwesende Ihro
Herr Mayst. allergnädigst
geruhen und dero nicht wieder
unter Lobl. Landschaft Cämmerey
gehörige Hof und Bauer Güter
allergnädigst Ihnen

Note à Pologne Lubomi-
ski Starostie Sandecz.

Dat d 8. aout 1777.

Von Ihro Römisch Kaiserl. Königl. Apostol. Majestät

Gubernio in dem Königreichen Galizien und Lodomerien zu lemberg,

dem Herrn Andreas Mohronowski sonnit anzufügen: Um

in Ansehung des mehren 23tmo Aber heurigen Jahrs angenommen Arrendes

der zur Herrschaft Zay-Janow gehörigen Dörfer Borek, und Tyczna

ein weiteres Einleitung treffen zu können, ist vor allen nothwendig,

daß der Herr Supplicant die diesfälligen Privilegia Possessionis,

die Lustration de Ao 1765. samt der Grundbeschreibung unsere beizu

bringen. Und nachdem der allerhöchsten Orten festgesetzt

worden, daß Künftighin an Niemanden ein Königl. Gut verkauft

werden solle, der nicht in diesem Königreich gänzlich, und für bestandig

wohnhaft oder sich alldo niederlassen will; so wird der Herr

Supplicant hierüber unter einem seine schriftliche Erklärung

anhero einzureichen bedacht seyn. Lemberg den 27ten April 781.

In Abwesenheit Sr. des Herrn Commissarii Regii Excellenz.

Leopold Hermann

L. Cons. Sac. Cas. Reg. Majtis

Sub. Regn. Galic. et Lodomeriae

Secretarius

814

Dem Herrn Andreas

Mokronowski

zu Thorn.

Eilig 25 Xr

Empfangen den 15ten May

781

Thorn

E A.

0988.

Od Wielkorządztwa Jego Cesarskiey Królewskiey Apostolskiey Mości w Królestwach Galicyi y Lodomeryi względem JWPana Jędrzeia Mokranowskiego obwieszcza się, Iż nakupno pod dniem 29 Grudnia Roku przeszłego żądane wioseк Borek y Tyczna do Starostwa Janowskiego należących, dla znalezienia dalszego obiaśnienia, nadewszystko potrzeba, ażeby Jmć Pan Supplikant do tego należące Privilegia Possessionis, Lustracyą Roku 1765 razem z Granicznym opisaniem tu dostawił. A iako od Naywyższey Zwierzchności mocno obwarowano iest ażeby Dobra Królewskie nikomu nie przedawane były, prócz tym którzyby w tamtecznym Królestwie osiedli, lub ustawicznie przemieszkiwaiący byli albo tam osiąść mieli Intencyą, więc na to JW. Supplikant, swoie obiaśnienie napiśmie dać raczy.

W Lwowie Dnia 27 Kwietnia 1781.

W nieprzytomności JW. Kommissarza Skillera.

Von Ihro Römisch. Kayser= Königlich. Apostol: Majestät.

Unsern gnädigen gnädigen Herrn. Ihro Excellenz Janow im Zniteinen Creis Subernien Gestrengen Herrn Generalen Andreas Molinowski Sinnd anzuzeigen: Nachdem Ihro Excellenz unterm 23ten Xbris h.j. an Ihro Hoch Landes Stelle mündlichen gnädigen Befehl, um die im Zniteinen Creis Subernien Starosty Janow ad Aerarium zu übernehmen, und Ihnen darüber nachhero die bisherige Provenden, oder die diesfallige Pension auszusetzen viel zuzuschicken, die allerhöchste Entschließung unterm 19ten elapsi, prosto 1ten dieses, dahin nachgegeben, daß monathlich eingehen, wenn es aber der Regierung nicht statt haben kann.

So wird der Herr Supplicant, zu folge höchst Gubernial Verordnung der 3ten prosto 17ten Currentis, anmit sintion bekannt, und Ihnen bedeutet, daß solches Ersuchen an diesem Ort nicht willfahret werden kann. Inowroz den 14ten aug: 781

von Wissnitz

Von K: K: Grodnoer Kriegs Amt

Dem
Hierlieger Besitzer der
Starostey Janow, Herrn Pohln:
General Andreas Mokronowski
zuzustellen.

Ex officio

à Janow

Omnibus et Singulis quorum interest aut quomodo libet interesse poterit, ad notitiam indubitatam deduco, testatumq; facio; Corpus pie defuncti Illustris Magnifici Dñi Andreæ Moszczenowski Palatini Ducatus Mazoviæ in Cripta Ecclesiæ Nostræ Sepulcrorum Varsaviensium die 15 Mensis Junij Ann: Dñi. 1704. Sepultum esse. Cujus testimonium extractum de Libro Metricali Sepultorum ad hanc Ecclesiam, manu propria subscribo, et Sigillo Conventus communio.

Datt: in Conventu Nostro Varsaviæ ad Transfigurationem Dñi. die 10 Mens: Junii 1799.

Pater Stanislaus Capuciuus
Guardianus Varsaviensis m.p.

No 8

Akta &c.

Stanisława Mokronowskiego

generała wojsk polskich.

18+3+6

Herb Bogorya.

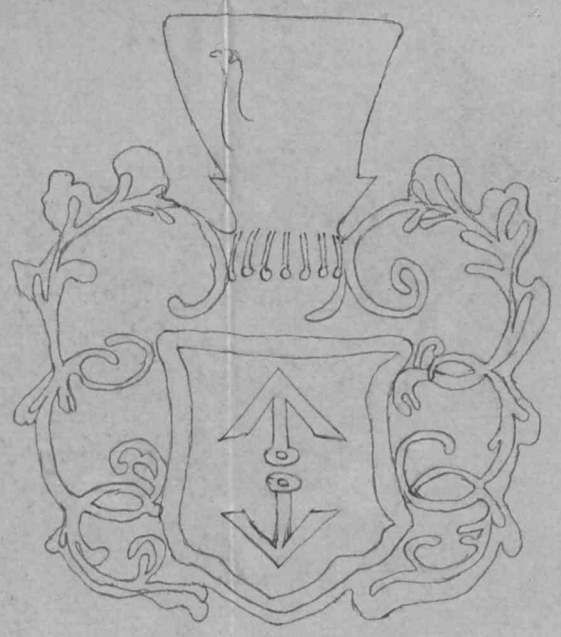

Są dwie strzały złamane białe, w pola czerwonym, takim kształtem ize zelarce, jedney ku gorze, drugiey ku ziemi obrócone, na chutmie Paw, z ogonem rozciągniętym, w prawey tarczy pyskiem skierowany, w którym strzały takie złamane z zelarcem do góry zakrzywionym trzyma. Bielski fol 228, Paprocki w Gniazdzie fol 305 o herbach fol 182 Okolski tom 1 Niema żadnego takiego herbu X Petrowaneta. Tylko co O Francyi powiada że tam znayomy taki iest klynot, Orzeł złoty na tarczy koloru, dwie podobne do naszey Bogoryi strzały obwiązane z żelazcami srebrne.

Wszyscy się na to zgadzaią nasi pisarze, ie ten herb w Polszcze naszey uwodził się, z tey okazyi. Bolestaw Smiały, z trzema tylko tysiącami, swoiey kawaleryi urbroianymi na daleko większą zgrają Połowców pod Inowrockim natarł pierwszemi iedn, Bogorya narwany z wielkim serca męstwem Połowców sieka i swoich do zwycięstwa zapalaiąc, Wilka van y postarałow na ziemi wyniósł z tey batalii. Powracaiącego tak z placu Bogoryą postrzegł Bolestaw, i owe postrzały z pleci sam mu ręką królewską wyiął, i iako były złamane tak iemu i iego potomkom, na wieczny zaszczyt nadał. Miał to być pierwszy tego herbu mi. Michał Bogorya, któregom imię wzgląd na przymileia Klasztora Swiętokrzyskiego pod Sendomirzem, w roku 1069, a trochę przedtym na listach Klasztora Trzemeszyńskiego, kędy że mu tytuł Hrabi przydano, z tąd dowarowiewa się Paprocki, że musi ten Dom Dannizyce mieć swoie początki.

Chwaląc Familią Bogoryów Długosz mówi że byli zawsze Humani et tractabiles, znać to było w pierwszych Przodkach domu tego, z tąd-tez Panskie serca bo sobie rzcili. Mikołay Bogorya Woiewoda Sendomirski a Kazimierza Sprawiedliwego Xięzcia Polskiego estymacyi wielkiey, u synów Koronnych nie mniejszey powagi, z Bożym dzielac się swoią substancyą oni Taxye i Krzyże Niemowskiemu Konwentowi zapisali; lubać potym niewiedzieć iakim prawem odpadły

Z Niesieckiego.

Dowód Zgrba Bogorica

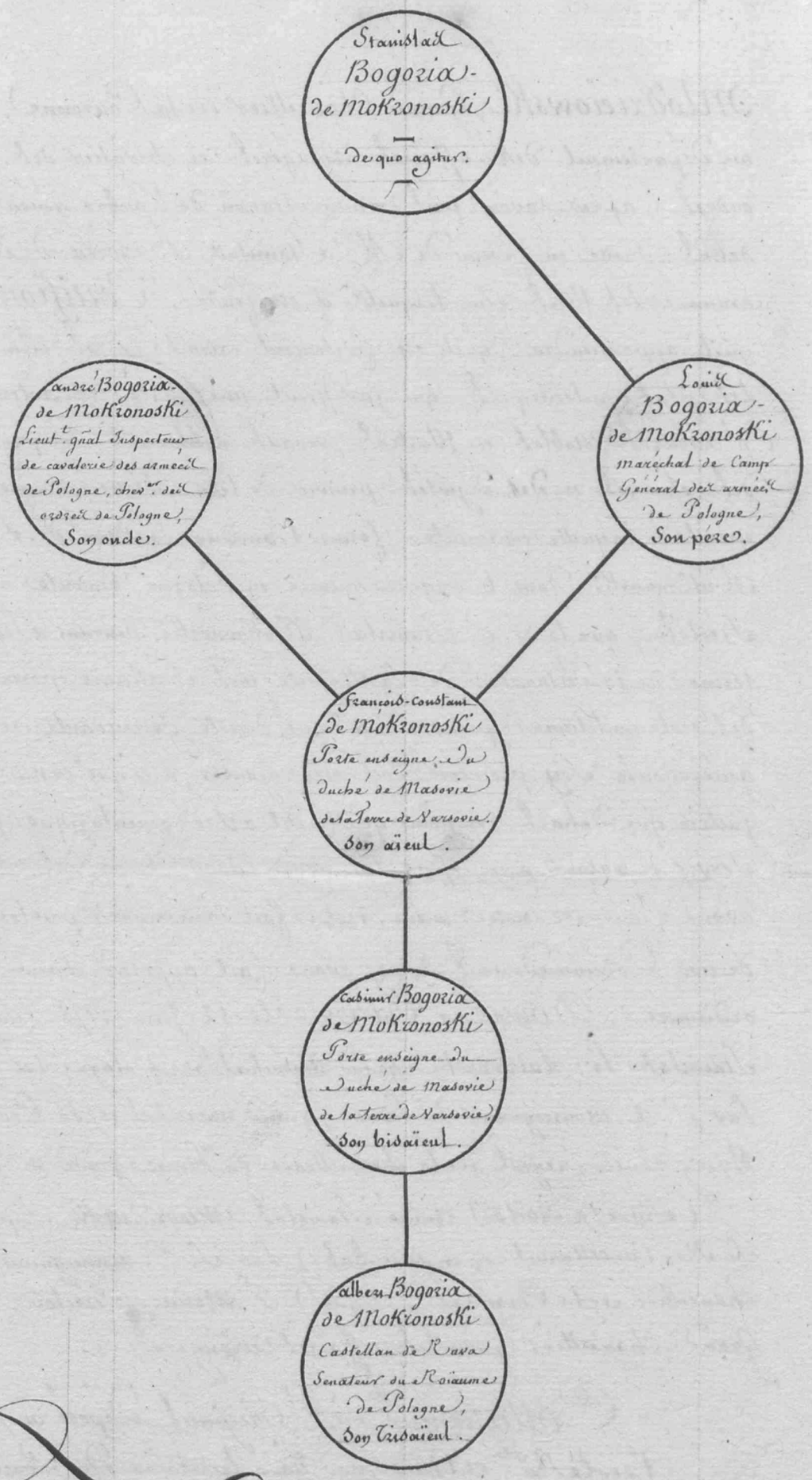

Nous Stanislas Prince Lubomirski, Grand maréchal
de la Couronne chevalier de l'ordre de Pologne, et Nous André

Mlodzieiowski, Grand Chancellier de la Couronne, Président au département des affaires étrangères et chevalier de même ordre; après avoir pris communication de l'arbre généalogique ci dessus, dressé en faveur de M. Stanislas Bogoria de Mokronoski, examiné les titres sur lesquels il est fondé. Certifions à tous qu'il appartiendra, qu'il est fidèlement extrait de ces mêmes titres les plus authentiques qui justifient une suite non interrompue d'ancêtres nobles et illustres, vivant noblement, occupant successivement des charges et des dignités, preuves de leur noblesse comme de leur mérite; laquelle continuité forme l'ancienne maison de Bogoria de Mokronoski, dont l'origine comme en Pologne remonte à plusieurs siècles; que le S. S. Stanislas Mokronoski désirant seulement (au terme de la déclaration de Sa Majesté très chrétienne portant établissement de l'école militaire) prouver une ligne directe descendante de quatre générations et [illegible] première doit être ajoutée à ceque dessus, tant en justice que dehors, et pour que le dit arbre généalogique puisse lui servir et valoir à cet effet, lui avons donné le présent certificat auquel avons signé de notre main, icelui fait contresigner par les secrétaires de notre Commandement et y avons fait apposer chacun notre Seel ordinaire. Donné à Varsovie le 12. Juin 1778. (Signé à gauche) Stanislas Pr: Lubomirski grand Maréchal de Pologne (et plus bas) par S. A. Monseigneur le Prince, grand maréchal de la Couronne (Signé) Ilzery Zénelie, régent de la chancellerie du Prince grand M.al de Pologne (Signé à droite) André Stanislas Mlodzieiowski Eppus Posnanien S. R. Cancellarius (et plus bas) par S. E. Monseigneur le Grand chancellier de la Couronne (Signé) F. Meline, Secrétaire de Mgr le Grand Chancellier pour les affaires étrangères.

Collationné à l'Original déposé aux archives de l'école R.le Militaire, par Nous Secrétaire du Conseil Garde des dites Archives ci.

Isaguin

1782 34

N.78. J.O.K.C.

Stanisław August z Bożey Łaski Król Polski, Wielki Xiąże Litewski, Ruski, Pruski Mazowiecki, Żmudzki, Kijowski, Wołyński, Podolski, Podlaski, Inflantski, Smoleński, Siewierski, y Czernieehowski.

Oznaymuiemy niniejszym Listem Obszeytem Naszym, komu o tym wiedzieć należy; Iż Urodzony Stanisław Mokronowski Chorąży Regimentu Gwardyi Konney, Woyska Naszego Koronnego, służąc w tymże Regimencie niemały czasu przeciąg, sprawował się chwalebnie, y powinnościom wszystkim które do dobrego Chorążego należały, pilnie y sumiennie zadosyć czynił; Gdy zaś do Nas zaniosł prozbę o uwolnienie siebie od daleszey Woyskowey Służby, My chętnie do Jego prozby przychylaiąc się, Onemu takowe Uwolnienie y Dymissyą Naszą daiemy, a przez wzgląd na Jego dobre Usługi, Ranga Go Porucznika zaszczycaiemy, y wszystkim do kogo należeć będzie, rekommendujemy. Na co dla lepszey Wiary Ręką Naszą podpisawszy, Pieczęć Koronną przycisnąć rozkazaliśmy. Dan w Warszawie Dnia XVto Miesiąca Marca. Roku Pańskiego MDCCLXXXII. Panowania Naszego XXIII. Roku.

Stanisław August Król

Dymissya Urodz.ego Stanisławowi Mokronowskiemu Chorążemu Regimentu Gwardyi Konney, Woyska Koronnego, od daleszey Służby Woyskowey z Ranga Porucznika dana.=

Antoni Sikorski Ie. Kr. Mci z Pieczęci Wc. Kor. Sekretarz

78.

Cancellariatu
Illmi Excellmi et Rndmi Domini
Antonij Vmphrij de Bycie
Olecki
Episcopi Varmiensis et Surawien
Supremi Cancellarij Regni
Sigillatum
est in actis

1789 35

Stanisław August z Bożey Łaski Król Polski, Wielki Xiąże Litewski, Ruski, Pruski, Mazowiecki, Żmudzki, Kijowski, Wołyński, Podolski, Podlaski, Inflantski, Smoleński, Siewierski y Czernichowski

N. 220. Rom

40. Złot.

Oznaymuiemy niniejszym Listem Patentem Naszym komu o tym wiedzieć należy, iż maiąc Sobie zaleconą Urodzonego Stanisława Mokronoskiego Posła Ziemi Wyszogrodzkiey na Seym teraźnieyszy, Kapitana z Woyska Francuzkiego w Dzietach Rycerskich uznaiąc istność, dla czego chcąc onego do Naszych y Rzpltey zachęcić vsługi, vmyśliliśmy mu Szarżę Vice Brygadyera Kawaleryi Narodowey Woyska Naszego Koronnego, z powiększonego Stanu Woyska na teraźnieyszym Seymie do Dyspozycyi Naszey przypadłą dać y konferować, Jako niniejszym Listem Patentem Naszym z należącą do niey według Opisu y Ustawy Rzpltą płacą, tudzież ze wszystkiemi prerogatywami zdawna praktykowanemi aż do śmierci, albo postąpienia na wyższą Szarżę Woyskową daiemy y konferuiemy. To mianowicie WW. Woyska Koronnego Hetmanom wraz z Kommissyą Woyskową, tudzież WW. y Ill.rr. Generał Leytnantom, Generał Majorom, Pułkownikom, Pod pułkownikom y innym wyższym y niższym Szarży Officerom, a osobliwie w wspomnioney Kawaleryi wiadomo czyniąc rozkazuiemy aby pomienionego Ur.o Stanisława Mokronoskiego od tąd za aktualnego Vice-Brygadyera wyż rzeczoney Kawaleryi mieli, znali, y onemu z mieysca y Prawo do tego stopnia przyłączonych odpowiadali, y aby od innych odpowiadano było starali się dla Laski Naszey Królewskiey. Na co dla lepszey wiary Ręka Nasza podpisawszy Pieczęć Koronną przycisnąć rozkazaliśmy. Dan w Warszawie Dnia XXI. Miesiąca Października Roku Pańskiego MDCCLXXXIX. Panowania Naszego XXVI. Roku.

Stanisław August Król

Mikołay Sikorski JKMci y Rzpltey WK. pis.e Sekretarz.

Patent na Szarżę Vice Brygadyera Kawaleryi Narodowey Woyska Koronnego, Urodzonemu Stanisławowi Mokronoskiemu Posłowi Ziemi Wyszogrodzkiey, Kapitanowi z Woyska Francuzkiego Dany.

220.

Dnia 23. Mca 1799 Roku Sprzedawca
Daydowcza Rekwizycyi Prowincyi Komissyi
Pessen Kozielski Pyrker

Stanisław August z Bożey Łaski Król Polski, Wielki Xiąże Litawski, Ruski, Pruski, Mazowiecki, Żmudzki, Kijowski, Wołyński, Podlaski, Podlaski, Inflantski, Smoleński, Siewierski y Czerniechowski

30. Cz. Złoto.

N: 143 — 30. Złot. L: J: Pod Lit.

Znaymuiemy niniejszym Listem Patentem Naszym, komu o tym wiedzieć należy, Ze maiąc sobie zalecona Vr Stanisława Mokronowskiego Vice Brygadyera Kawaleryi Narodowey Woyska Naszego Koronnego dobra applikuiąc y zdolność do Dzieł Rycerskich a chcąc onego do dalszych Naszych y Rzpltey zachęcić usług, umyśliliśmy mu Szarżę Brygadyera y Kommendanta wtey że Kawaleryi, po postąpieniu na Szarżę Generał Maiora Kommenderuiącego w Dywizyi Bractawskiey y Kijowskiey Woyska Naszego Koronnego Vr Michała Wielhorskiego Brygadyera y Kommendanta, wakuiącą y do Dyspozycyi Naszey przypadłą dać y konferować: Jakoż niniejszym Listem Patentem Naszym z należącą do niey według Opisu y Ustawy Rzpltey płacą, tudzież ze wszystkiemi Prerogatywami zdawna praktykowanemi aż do Śmierci albo postąpienia na wyższą Szarżę Woyskową daiemy y konferuiemy. Co mianowicie Wm Woyska Koronnego Hetmanowi wraz z Kommissyą Woyskową, tudzież WWm y Vr Generał Leytnantom, Generał Maiorom, Pułkownikom, Podpułkownikom y innym wyższey y niższey Rangi Officerom a osobliwie wspomnionej Kawaleryi, wiadomo czynić rozkazuiemy; aby po mienionemu Vr Stanisławowi Mokronowskiemu wrzeczonej Kawaleryi Szarżę Brygadyera y Kommendanta maiącemu, z mieysca y Praw do tego Stopnia przyłączonych dopowiedali y aby od innych odpowiadano było starali się. Dla Łaski Naszey Królewskiey. Na co dla lepszey wiary Ręka Nasza podpisawszy Pieczęć Koronną przycisnąć rozkazaliśmy. Dan w Warszawie Dnia XVII. Miesiąca Kwietnia Roku Pańskiego MDCC XCII Panowania Naszego XXVIII Roku.

Stanisław August Król

Wiktoray Sikorski JKMci i Rzeczpi Mkor: Sekretarz

Patent na Szarżę Brygadyera y Kommendanta w Kawaleryi Narodowey Woyska Koronnego po postąpieniu na Szarżę Generał Maiora Kommenderuiącego w Dywizyi Bractawskiey y Kijowskiey Woyska Koronnego, Vr Michała Wielhorskiego Brygadyera y Kommendanta, Vr Stanisławowi Mokronowskiemu teyże Kawaleryi Vice Brygadyerowi dany

143.

Pro Cancellaria tenuit
Illmi et Rmi Dni
Henricus Stemberg
Collator
Pro Cancellario Regni.
Quo rati Cathedralis Cracov.
Sigillatum
est in Actis.

MY STANISŁAW AUGUST Z BOZEY ŁASKI Y WOLI NARODU KROL POLSKI, WIELKI XIĄZE LITEWSKI, RUSKI, PRUSKI, MAZOWIECKI, ZMUDZKI, KIIOWSKI, WOŁYNSKI, PODOLSKI, PODLASKI, INFLANTSKI, SMOLENSKI, SIEWIERSKI, Y CZERNIHOWSKI.

№ 557. L. Sobolewski Kanc. Skarb.

Oznaymuiemy niniejszym Liftem Abfzeytem Naszym komu o tym wiedzieć należy: Jż Ur Stanisław Mokronoski Generał Maior Kommenderuiący w Woysku Naszym Koyga Narodow

służąc w tymże Woysku nie maly czasu przeciąg, sprawował się chwalebnie, i powinnościom wszystkim, które do dobrego Gen Maiora należały, pilnie i umieiętnie zadosyć czynił. Gdy zaś do Nas zaniosł prozbę o uwolnienie siebie od dalszey służby Woyskowey, My przychylnie iego prozbę przyiąwszy, onemu takowe uwolnienie i Dymissyą Naszą daiemy, a przez wzgląd na iego dobre usługi, wszystkim do kogo należeć będzie onego rekommenduiemy. Na co dla tepszey wiary Ręką Naszą podpisawszy, Pieczęć Wielką Koronną przycisnąć rozkazaliśmy. Dan w Warszawie Dnia X. Miesiąca Sierpnia, Roku Pańskiego MDCCXCII. Panowania Naszego XXVIII. Roku.

Stanisław August Król

Dymissya Ur. Stanisławowi Mokronowskiemu Generał Maiorowi Kommenderuiącemu w Woysku Koyga Narodowo od Dalszey Służby Woyskowey dana.

Ignacy Zawiszewski Sekr. 557.
Wielkiey Koronney Sekretarz.

Cancellariatu
Illustrissimi Excellentissimi Domini Dni
Hyacynthi comitis Natęcz a Mataichowice
Mataichowski.
Supremi Regni Cancellarii Radoszycensis,
Grodecensis Sanniensis &c Capitanei_
Sigillatum.
est in Actis_

Minister Sekretarz Stanu

Z wyraźney Woli Nayiaśnieyszego Pana mam honor uwiadomić JW. Wmćpana iż Nayiaśnieyszy Pan raczył na dniu dzisieyszym konferować Mu Order Orła białego. Ktoś JW. Wmćpan odbierzesz Expedycyą Swéy Nominacyi wraz z oz, dobami Orderu, upoważniaiącym iesteś do iéy przywdziania równie iak innych Zaszczytów do tegoż Orderu przywiązanych.

Korzystam z tey sposobności abym JW. Wmćpana zapewnił o wysokiem moiem uszanowaniu

Jg: Sołtanowski

w Warszawie dnia 1° Grudnia 1815.

Do JW. Hrabi Mokronowskiego

Nro 32698. z historyi 17.

Wydział Skarbowy w Warszawie

dnia 28. Mca listopada. roku 1817.

K O M M I S S Y A

Woiewodztwa Mazowieckiego.

Jw.go Do
Mokronowskiego
Jenerała Woysk Polskich.

Ma honor uprzedzić Jw.o mokronowskiego Jenerała woysk polskich, że stosownie do Dekretu nayiaśniejszego pana z dnia 5/17 Czerwca r.b. i poleceń władzy wyższey należnoś[ć] od patentu do Orderu Orła Białego w pismie Xięcia do Niego przypada, która Jw.y mokronowski w papierze stemplowym administracyjnym w Biurze wydziału Skarbowego woiewództwa Mazowieckiego złożyć kazał raz, koniem wzięcia i skassowania onego według prawa. ——.

Za Prezesa.
Wielhorski

Sekretarz Jenerały.
Tilgadlo

ZŁOTYCH TYSIĄC

Kommissya Woiewodztwa Mazowieckiego

W mocy Dekretu Nayiasnieyszego Cesarza Wszech Rossyi Krola Polskiego etc: etc: etc: z dnia 5/17 Czerwca roku biezącego i Reskryptu Kommissyi Rządowey Przychodow i Skarbu z dnia Dwudziestego trzeciego Lipca biezącego roku № 251 z Lipca zapadłych, niniejszy Papier Stęplowy formatu Administracyinego Ceny Złotych Polskich Tysiąc № Złt: Półt: 1000. kassuie się do Patentu, przez Nayiasnieyszego Pana pod dniem pierwszym Grudnia roku Tysiąc ośmset pietnastego, JWgo Mokronowskiemu Jeneratowi Woysk Polskich, na Ozdobę Orła białego, wydanego. —

w Warszawie dnia Drugiego Grudnia Tysiąc ośmset Siedymnastego Roku. —

KRÓLESTWO POLSKIE

Za Prezesa
Wielhorski

Sekretarz Jeneralny
Filipecki

№ 12. Kontrolli Ostat od Ordorow.

MINISTERIUM
SPRAW DUCHOWNYCH
I NARODOWEGO OŚWIECENIA.

DEPARTAMENT
NARODOWEGO OŚWIECENIA

LICEUM WOŁYNSKIE

N° 104.

Dnia 19 Mca Stycznia 31. 1823 r.

W KRZEMIEŃCU.

Do Jaśnie Wielmożney z Książąt Sanguszków Marryi Mokronowskiey

Z prawdziwem uczuciem wdzięczności dziękuję Jaśnie Wielmożney Pani za przysłanie w ofierze dla Lyceum Wołyńskiego Medalu wybitego na uwiecznienie pamiątki czcigodnego Ojca Męża ś.p. Stanisława Mokronowskiego Generała Woysk Polskich. Dar tak szanowny złożony zostaie przeze mnie w Gabinecie Numizmatycznym Lyceum Wołyńskiego, aby ciekawi, i Uczniowie zapadrniąc się na wyobrażenie Ś. Całowieka, obudzali w sobie uczucia szlachetne cnót obywatelskich i Heroizmu.

Raz Jaśnie Wielmożna Pani przyjmi oświadczenie wysokiego poważania,

Zastępca Dyrektora Szkół Wołyńskich, Inspektor Lyceum, Kollegiialny Radca Antoni Jarkowski

Kopia kwitu

My niżej podpisani zeznajemy niniejszym Franzaleya czyli kwitem, który za takiey wagi mieć chcemy, iakoby przed Aktami przyzwoitemi i autentycznemi był zeznany, Iż my z mocy Jntercyzy między JW Hieronimem dziećmi Lubartowiczami Sanguszką Wojewodą Wołyńskim, Dydervą Olszańskich Kawalerem, a JW Stanisławem Molevo-nossim Jenerałem Majorem Woysk Kroy przyszłym zięciem, a teraz zeznającey wprzyzwoitey appytencyi mężu Jego Mcyanny z dziećmi Sanguszkow Molevonossiey Magdaleny, pod dniem 29 Januarij Roku teraz będącego przy licznych prezencyach osób z strony JO dzieci Sanguszkow, iako też przyiacioł Domu tejże zawartey, Summę 25 tł. 25 gr. 3 bexa. na wyprawę dla teraz kwitującey Jasnie Wielmożney dzieci Sanguszkow Molevonossiey Jenerał Major przeznaczającey, tę Summę wspomnioney Jntercyzą oznaczoną, dotąd nie przez wyżey wyrażoną z Skarbu JO dzieci Ojca Naszego odebraliśmy i Albumalnie odliczyliśmy, z którey odebranej i odliczonej JO dzieci Ojca naszego kwitujemy i nazawsze od wyprawy wyżey wzmiankowaną Jntercyzą oznaczonej brata z Siostrzycami Spokojnymi czynimy, Mc Sobie ani Swym Sukcessorom w dobrey oddaliczności zwyczajney nie zostawowuiąc — kwit zaś ten każdego czasu

kwit dzyo czasu, inaczeiby reklamacyia na
poczciwy przyrzeczony przemiesii, lub
w Aktach Authentycznych kbonych kwitem
zeznać obowiązuiemy się. Listy to kwit
przy podpisach prosonych dotego Wyia-
rękami własnemi podpisuiemi
Działo się w Zamku Stanowskim
Dnia 14. Lutego Roku 1793.—

ГУБЕРН. ТИП. 1800 ГОДА. ЦѢНА КОП. 5

Między JO Xięciem Imcią Hieronimem Lubartowiczem Sanguszkiem, Jenerał Lejtenantem Woysk Rossyiskich Orderów Polskich Kawalerem Omcem zieiney — a JWW. Stanisławem z Maryanną z Xiążąt Sanguszków Mokronowskiemi Jeneralami, Xięciem z Córką zdrugiey Strony — zaszłą Stanęła Umowa dobrowolna, z poruszyć się niemogąca Tranzakcya — Jdy nieprzewidzianym wypadkiem, na mocy Traktatu między Trzema Nayiaśnieyszemi Dworami zawartego — JO Xiąże Imć Hieronim Sanguszko Oyciec, maiąc w dwóch Państwach Fortunę Swoią Dziedziczną, i Sam w Kraiu Rossyiskim Mieszkanie Sobie na zawsze obieraiąc — Dobra Hrabstwo Tarnowskie odprzedać zmuszonym się będzie widzi, tego powodu —

1mo Summą Posagową przerzeczoney Żony Swoiey Cecylij z Potockich Sanguszkowey zp. Milion, Siedmdziesiąt tysięcy Siedmsetdwa — Ewikcyami dawniey szemi na ogule całego Maiątku swego zapisaną rozdwaia — wpołowie Bieżkwoć Trzydzieści pięć tysięcy, Trzysta Pięćdziesiąt Jeden zp. na Dobrach Galicyiskich Hrabstwie Tarnowskim, adruga połowę na Dobrach w Kraiu Rossyiskim sytuowanych przeznacza iąc —

2do Lubo Jntereyza Ślubną r. 1792. d. 28. Grudnia w Prawucie spisaną Posagu Bieżkwoć Sto tysięcy zp. dla przerzeczoney JW. Mokronowski Córki swey wyznaczył, z od tego Procent po Złotych Siedm od Sta postanowił. Summy iednak rzeczoney zapłacenia żadnego Terminu nieoznaczył — tylko powyższym Artykułem wspomnioney Jntereyzy, dopiero po naydłuższym życiu swoim Czasie, jakowa z Prawa Fortuny Ojcowskiey z Maiątku swey

y Macierzystey okazuie się. Tęż JW. Mokronoska wyprosiona
mieć chciał. lecz gdy przez przedaż Hrabstwa Tarnowskie-
go. trudność płacenia dalszego Procentu wypadać zdaie się,
JO. Xiąże jmć Sanguszko Oyciec Summę Bięćkroć stotysię-
cy Złp. Intercyza oznaczona za Macierzystą na dniu 20. Lu-
tego Roku 1802. w Lwowie. JWW. Mokronowskim Mie-
szkanie Sobie zawsze w Kraiach Nayiaśnieyszego Cesa-
rza Jmci Rzymskiego obieraiącym, zapłacić przyrzeka-
y dotey Summy natymże Terminie Trzydzieści pięć ty-
sięcy Trzysta, Pięćdziesiąt Jeden Złp. doda. JW. Mo-
kronowska zaś, stosownie z Kontraktu odebranego Macie-
rzystego całkowitego na Osobę Swoią przypadaiącego za
kwitnie. z zachowaniem Praw, iakie dla Tegoż w fortu-
nie moiey własney należeć po naydłuższym życiu
moim mogą. a które Ja Sam wyiaśniam. Datt:
w Białogrodce dnia 20. X. S. 1801. Roku.

Ale vonni Xięże Sanguszko
G. Lubl

Między JO: Xiążęciem Imość Hieronimem Luboratowiczem z Zangusiowiczem, Generałem Leintnantem Woysk Koszgyńskich, Orderow Polskich Kawalerem Ojcem z iedney= a Jmć Stanisławem, y Maryanną z Xiąż: Zangusiow Mokronoskiemi Generałowemi, Xięciem z Curlay z drugiey strony= Następuiąca Kontrakt ugodowa dobrowolna, y ponoszyć się Mogąca, Tranzakcyja= gdy nieprzyiaźnionym ucz pałciem na mocy Kontraktu między Jrzema Maiątnościami Dworami zawartego= JO Xiąże mć Hieronim Zangusko Część Maiąc w dwuch Państwach Fortunę swoią Dziedzicznąy y Sam w Kroiu Koszgyńskim Mieszkaiąc Solice na Lassie Mieiące Dobra Hrabstwo Tarnowskie, odpowiedać z musionym się Bydź widzi, z tego powodu=

1mo Summę Posagową pierwszy żony swoiey Cecyli z Potockich Zangusiney= 2/p. Milion Siedmdziąt Tysięcy, Siedmset dwa, Ćwierć Złoty Dawnieyszemi na Ogule całego Maiątku swego Zapisaną Rozdawia= wspołnie Część trzydziestą Jsige Tysięcy Pięćset Siedmdziąt. Jeden 2/p: na Dobrach Gallicyyskich Hrabstwie Tarnowskiem: a drugą połowę na Dobrach w Kroiu Koszgyńskiem Sytuowanych pierwszeństwie=

2do Lubo. Intercyza Slubna R: 1792. d. 28 Grudnia w Stawuczu Spisana. Posagu Część Sto tysięcy 2/p. dla. pierwszey Jmć Mokronoskiey Curki swey wyznaczyć, y do tego Procent od Złotych Siedm do Sta postanowić. Summy iednak rzeczony Zapłacenia Ładnego Terminu nie wyznaczyć. tylko powyższym Artykułem w Spomnioney Intercyzy. Dopiero po naydłuższym Życiu swoiem Ojczeńca, całkowa z Prawa Fortuny Ojcowskiey, y Macierzyńskiey obeżeście. tey Jmć Mokronoskiey wypłaciwszy Część Swoią Matce Chiąć= Lecz gdy pierwey pomienioney Hrabstwa Tarnowskiego. Część Zapłacenia dalszego Procentu wypadać. Zdaie się= JO Xiąże mć Zangusko Ojciec Summę Część Sto tysięcy 2/p. Intercyzą Oznaczoną Za Macierzyńską na dniu 20. Lutego Roku. 1802. w Lwowie

we Lwowie. Jpiw: Molwnostiem. Miesziańie Julie Lwowie we Krajach
Nayiaśnieyszego. Cesarza Jmć Krzymskiego Oświadczym Zapłacić
przeciwam- z dobry Semmy natymnie Terminie Trzydzieści pięć
Tysięcy Trzysta. Piędziąd. Jeden- Zp. oddać- Jpw. Molwnostiem
Zab. stosownie z Pospagu odebranego Macierzystego Cudzoziemskiego na
Osobę Jowia przypadaiącego za kwitem Zachowaniem Prawa
Julie dla Teyże w Fortunie Moiey Własney należić ipo Naydziewiym
Życiu Moiem Maya- a które Ja sam wyiaśniam Dałem
w Białogrodzie. dnia. 20. Os. 1801. Roku=

Dyspozycya dla W.Jm Pana Radzikowskiego Kommissarza Hrabstwa Tarnowskiego co do Interessu JWW Generalstwa Morzanowskich na zgtanie Tychże dana dnia 10 Czerwca NS. 1810 R.e w Slincach –

1.o O S.e Janie Roku teraźniejszego wychodzące z Dobrzyn wszystkie Wie Klucza Dzierzchostawskiego na Skarb mój odebrać –

2.do Procent od Summy Interessu ustanowiony, po ośm od Sta wynoszący Summę Zł. 40 tysięcy, czyli raczej złotem niezważając na wyższy lub niższy Kurs złota R.le dwatysiące, wypłacany bydź ma JW Morzanowskiej –

3.cio JW. Generał Morzanowski od Summy swoiey 10 tysięcy R.li procent roczny zawsze złotem a R. 600 pozostawać w Skarbie moim zostawał będzie, odbierać ma –

4.to Dla Kochanej Anzi na Opłatę Guwernantki R. 200 tych Sto rocznie złotem przez cały czas Jey Edukacyi postanawiam –

5. Wynoszący ogół generalny z powyższych Artykułów R.li dwatysiące Siedmset, rachuiąc Czas Normalny od S.o Jana R.e teraźniejszego dwoma Rathami k dołu, to iest iedną połowę R.li 1350 na dniu 24. Stycznia 1811.o R.e drugą w tymże R.e o dniu 24. Czerwca, y tak dalej, poniżby pomienione Summy w Skarbie moim zostawały, odbierać nayakuratniey JWW. Morzanowscy będą –

6.to Wieś Klixowę na Rok ieden tym samym Kontraktem iakim iest trzymana, to iest do R.e 1811.o dnia 24 Czerwca, za opłatą iaka dotąd bywała dla Tychże JWW Morzanowskich zostawuię, oraz dla Tychże do tegoż czasu, też same pomieszkanie co teraz maią – y na Opał zdatnego Drzewa Sto Sążnow, które sobie sam. Klixowę sprowadzać maią czyniami, za kwitami od W.Pana Radzikowskiego wydawać się maiącemi –

7. Ten tedy porządek y ta Regesta na dal ustanawia się, teraz zaś do S.o Jana inclusive Rachunek stosownie do Opisanych dawniejszych między mną a JWW. Morzanowskimi, W.Pan Radzikowski kupczyć skończy z Satisfakcyą ustępną –

W.W Pan[illegible]

Kopia doniesienia o Interesie JW. Stanisławi Mokronowskiemu.

Z Przypadku jednego Interesu dowiedziałem się że w Roku 784. Gubernium Summę 6860 Ryńskich, oraz drugą Summę 431. Ryńskich 48 Kraycarów. jako Jędrzeiowi Mokronowskiemu z Starostwa Janowskiego należące się u Siebie zatrzymał. bo nie wiedział, ani o Sukcessorach, ani o żadnym Re-ipotencie, Komuby wydać miał = mieiąc Felician Jakubowski który Starostwo o Janowskie Arędował od JW. Mokronowskiego w Roku 1785. do Gubernium się udał, wyrażaiąc, że żadnych niemasz Sukcessorów JW. Mokronowskiego Jędrzeia, oraz że ma do Massy iego Pretensyą do 30,000 Złt. Pol: wynoszącą, prosił tedy aby mu ta Summa Za kaucyą wydaną zostałą, Gubernium dla tego, aby Summa bez Procentu w Skarbie nie Lezała, nie wiedząc o Sukcesorach pozwoliła na wydanie tey Summy Feliyanowi Jakubowskiemu, i ten aktualnie w Roku 1785. z Skarbu odebrał Zapisawszy Kaucyą na Dobrach Lopuszce i Zuklimie, którą Forum Lwowskie dla bezpieczeństwa Sukcesorów JW. Jędrzeia Mokronowskiego Intabulował i dotąd Intabulowaną Zostaie, aż Pretensya do tey Summy Pana Jakubowskiego nie iest czystą i dowiedzioną, Przeto sąd pod dniem 6. 8bris Roku 1798. Edyktalnie wszystkich Sukcesorów Jw. Jędrzeia Mokronowskiego przypozywa, aby się w czasie Roku iednego, i Sześciu Niedziel do Sądu zgłosili, w przypadku Zaś utrzymania tego termi-nu że wszelkie do tey Summy przez Jakubowskiego podniesioney Prawo utracą, i na ich mieysce Fiscus Prawem Cadnie tą Summę odbierze, a Jakubowski, dopiero swoią Pretensye ieżeli są słuszne in via Juris ewikcować powinien = Jest tym czasowym Sposobem niewiadomym Sukcesorom od sądu Curator dodany Pan Adwo-kat Moszynski = przeyrzawszy te Akta, a widząc iż te Summy wyżey wyrażone są czyste i pewne, niewidząc znów żadney słuszney Pana Jakubowskiego Pretensyi widząc że Jw. Pan Dobr. iestco ied-nym z Sukcesorów JW. Woiewody Mazowieckiego, otym mu donoszę abyś się rozkazał inwinnować Za Sukcesora, i w tey mierze zgło-sił się do Pana Moszynskiego Adwokata Lwowskiego, to mu Wystud, ieżeli można Sepultury JW. Woiewody, oraz iuno Franzakuya że jesteś iego Sukcesorem, na Wyprobowanie Sądowi, niemniey abyś wyraził, że żadney w tey Galicyi innej Sukcesyi niemasz pozostałey po woiewodzie, prócz tego nie zaszkodzi abyś JW Pan Dobr. swoią Metrykę przysłał dla wyprobowania że iuż 24 Lat skończył, aby Sąd który go mierzna mógł się przekonać że mo-że na po prostą JW Pana Dobr. Jako dziedzicowi do tey Summy prawo przyznać, a jak Sąd przyzna Prawo to. Jakubowski Summy obydwie z Procentem odda, a swoie Pretensye do pierwszego ustadzi, albo na drodze Prawa dowodzi = Inaczey gdyby się nikt z Sukcesorów

nie Inwinnował

nie Insynować, to pewnie Fiskus odbierze, od Jakubowskiego Jure Caduco Summę a Jakubowskiemu, każe in via Juris Pretensye do tey Summy dowodzić, któren zapewne, niezewszystkim może bydź pewnym Swoich Pretensyi, tak dawnych, — boto przysłowie Belli et Juris dubius eventus. Gdzie ze Ja fundamentu żadnego nie widzę pretensyi = Szkodaby wielka była, aby te Summy Fiskus i złego ni zowego zabrał, powydam ia zaraz do P. Moszynskiego, aby się sam JW WPanu zgłosił, żeby termin nie upadł, aby o Dilacyą provid zaręczaiąc po skonczonym Interessie Żanadgrodzonym Zostanie, z tym wszystkim bez woli JW WPDob? aby nic nierobił przykrość mu = niedowoszę sobie do Interessu nie należących okoliczności Jakim sposobem chciano Sukcessorów Zetowić, y Kamcyą extabulować, aby summy przyszłe u Jakubowskiego, ale Fiskus się wto wdał że gdyby nie było Sukcessorów chcę te Summy obrzymać i wszelka dla Jakubowskiego nadzieia upadła, i Zda mi się że tego iest Interessem, aby się Sukcessorowie insynuowali, bo lepszą iak z Fiskusem sprawę mieć może, i prędzy interes skończy. ——

Kopia Listu do Pana Moszyńskiego. ——

Przypadkiem odbieram wiadomość że Sąd Lwowski w Roku przeszłym 6. 8bris Edyktalnie wszystkich Sukcessorów Jędrzeia Mokronowskiego przypozwał, aby się wszystkie roku iednego i Sześciu niedziel zgłosili Za uchybienie tego terminu wszelkie do tey Summy prawo utracą, iże na ich mieyscu Fiscus prawem Caduc tę Summę odbierze, Sąd o Sukcessorach wiedzieć nie może WPana Dobr. Kuratorem naznaczył — Dosyć mnie to zadziwiło, że ia w tuteyszey Gallicyi Zawsze mieszkaiąc, i dosyć znaiomy będąc od WPana Dobr. Żadney odezwy w tym Interessie nie odbieram, i o Edyktalnych pozwach całe niewiadziałem niechcąc uchybić terminu czynię zgłoszenia moię z prozbą żebyś mnie chciał uwiadomić jakowych kroków, w dochodzeniu tey Sukcessyi Zaszyć mam — Czas zgłoszenia się maiąc tak krótki uczyniwszy radę z tuteyszym adwokatem Posytam papiery, iakie się przy mnie Znaleść mogły, za daniem mi wiadomości iakowe będą potrzebne Dokumenta, niechybię ich przysłania. Ponieważ Familii naszey Archiwum znayduie się w Jordanowicach pod Warszawą Dobrach niegdyś Stryia naszego, przez Prawo Sukcessyi na mnie i na Brata mego Antoniego Mokronowskiego Starostę Złotoryiskiego, któremu tych Dobr. iest Possessorem. Jo. Kumornik Dumaiewski iest Plenipotentem Brata mego proszę złączywszy się uczynić Starania, aby termin od Sądu przeznaczony nie upadł.. Stryi nasz Woiewoda Mazowiecki Andrzey Mokronowski w tey Gallicyi żadney Innego niemiał Substancyi Procz Starostwa Jaworskiego z którego ta kwota Kwestyonowana wynika. Przytęczam ia Memoryę moię dla wiadomości, że już więcey iak 24. lat mam, iż mam Prawo do dochodzenia Spadłey Sukcessyi Trzeźwy y zawsze iestem

aby.

aby Termin naznaczony niepadł, jeżeli może być uproszona Dilacya doprasza się onią potrzeba, wdzięczności" za Fatygę i Expensa Prawne, że wrocwię będą Przyznane, te są wyrazy mowię, na które Łpiesznego Responsu doprasza się, a razem, o zatrzymanie dwóch Dokumentów do Listu tego Brata ostatnyego

Kopia Informacyi Danecy Panu Moszynskiemu Adwokatowi Lwowskiemu ——

1mo — Postaw do Lwowa Genealogią, Cessyą A i Intromissyą B gdyż te dokumenta Genealogią probuią — niech W Moszynski poda do Gubernium, insynuuiąc do Sukcessyi JWnych Stanisława i Antoniego Mokronowskich niemniey przytym dodaie = gdyby Gubernia na tych dowodach nie przestała aby do złożenia dostatecznieyszych czas 6 Miesięcy był wyznaczony — „ Na tani przypadek potrzeba. ——

2do — Starać się o Sepulturę Jędrzeia, o Metrykę Chrztu = Jędrzeia, o Metrykę Chrztu Jędrzeia Ludwika, Antoniego, Stanisława, Jana i Woyciecha — tudzież o Sepultury, Jana i Woyciecha, iżeli już nieżyią. —

3tio — Gdyby trudności" były w dostaniu Metryki i Sepultur, można się powstarać o Decret Trybunalski Piotrkowski de 3 Junii 1786. między Sukcessorami i Kredytorami Jędrzeia Mokronowskiego ferowany. i o Drugi Decret Bonorum Jordanowice wydany, ale Decreta nowe Genealogią objaśniaią. ——

4to — O siostrach można teraz zamilczeć, ale w tutayszym Kraiu podług Prawa dato 11 9bris 796 nadane przypadki rozciągnionego — i Konstytucyi 1768. postanowiony, aby Potomstwo istniąc sexus po Konstytucyach 15 x 5. cl. 1633. Spłodzone od tąd w Dobra tak po Rodzicach iako i po bliznich krewnych wstępować &c. i siostry do Sukcesyi po Jędrzeiu zarówno jak" powinni ——

Genealogica Domus Mokronowskich

Andream Palatinum Mazovia Sterilem post quem Successio

Ludovicum qui cum Josepha Zarnowska post. { Antonium, Stanislaum } qui Successi onem petiuer

Joannem Clementum binominis Canonicum Cathedralem Vladislaviae

Adalbertum seu Adalbertum Praepositum Cathedralem Plocensem

Alii de jure Successionis post Andream Capit Stanislao, 1784 ca

Stanislaus Comes Antinus Mokronowski Sine Eva Bromirska procreauit

Mémoire

Pour les héritiers du Staroste d'Janowy, palatin de Mazovie, André Mokronoski.

M. André Mokronoski, palatin de Mazovie, décédé le 18 juin 1784, étoit staroste d'Janowy près Lemberg: à sa mort le fisc s'empara de la starostie. — D'après les liquidations faites sur les lieux, et par suite des inventaires, des etats &c le fisc se trouva devoir au profit de la succession du staroste, d'une part de la somme de 6860 fl. 6 d'autre part de la somme de . . . . . 431..48

ces deux sommes faisant ensemble celle de . . . . . 7291..48

La même année 1784 le forum de Lemberg nomma l'avocat Moszynski curateur à la succession, et fit publier un édit ou citation afin que les héritiers se présentassent pour recevoir la dite somme.

Cet édit fut renouvellé en 1794; mais les héritiers, antoine et stanislas Mokronoski, neveux d'André, qui n'etoient pas en Gallicie, n'eurent aucune connoissance de ces deux édits ou citations. une 3me publication se fit en 1799 dans laquelle il fut ajouté que, si les héritiers ne se présentoient pas avant la fin de Novembre de cette même année, la dite somme seroit adjugée au profit du fisc.

Ce fut alors seulement, et avant que le terme fatal fut expiré, que les héritiers, avertis de ce qui les intéressoit dans ces citations, se présentèrent à Lemberg et justifièrent de leurs droits. en conséquence stanislas Mokronoski, l'un des héritiers fut nommé curateur à la place de l'avocat Moszynski qui s'en étoit démis.

Il faut observer 1° qu'à la mort d'André Mokronoski, en 1784, m. félicien Jakuboski se trouvoit fermier de la starostie d'Janowy, comme il l'étoit depuis nombre d'années. 2° que m. Jakuboski pouvoit bien ne pas savoir alors où etoient les héritiers du staroste, mais qu'il ne pouvoit ignorer qu'ils existoient, qu'il les connoissoit beaucoup, et qu'il avoit eu plusieurs fois des rapports avec eux.

Quoiqu'il en soit, félicien Jakuboski qui savoit que le fisc s'etoit reconnu redevable, envers les héritiers du staroste, de la dite somme de 7291 fl. 48 c., demanda, sous prétexte de quelques prétentions, que cette somme lui fut remise, en donnant garantie sur deux villages qu'il possédoit dans le cercle de Czerzow, mais s'engagea

en même tems de remettre au profit des héritiers, lorsqu'ils se présenteroient, non seulement la somme capitale, mais encore les interets. — Sur la demande et les offres de Jakuboski, le gouvernement lui fit délivrer dans la même année 1784 la somme dont il s'agit. L'intention du gouvernement étoit sûrement de faire quelque chose de favorable aux héritiers; mais il en est résulté un procès.

Il est evident que les héritiers légitimes et reconnus du staroste Mokronoski étoient en droit de réclamer la somme dont le fisc s'étoit reconnu redevable, en 1784, envers la succession de leur oncle, soit en s'adressant au fisc lui même, soit en s'adressant à Felicien Jakuboski. Si c'étoit véritablement une charge pour ce dernier de rendre ensemble ladite somme capitale avec les interets depuis 1784, les héritiers, représentés par le curateur Stanislas Mokronoski, l'ont bien senti. Ils ont eu le bon procédé d'attendre que Felicien Jakuboski fit avec eux des arrangemens. Il en a été traité inutilement pendant une année entière. Mais, comme Felicien Jakuboski ne cessoit de multiplier les difficultés et ne faisoit que des réponses evasives, les héritiers ont été forcés de recourir aux voies de Rigueur.

Ce fut donc au mois de novembre 1800 que les héritiers furent conseillés de demander, au forum de Tarnow, que Felicien Jakuboski fut tenu de leur rendre les sommes par lui reçues du fisc, en 1784, conformement aux offres qu'il avoit faites alors; et de s'adresser au même tems au gouvernement de Lemberg afin qu'il voulut bien pourvoir à ce que les sommes, dues par le fisc à la succession d'André Mokronoski, leur fussent remises, ensemble les interets que Felicien Jakuboski s'étoit obligé d'en payer.

Sur l'instance judiciaire portée au forum de Tarnow, il a été jugé que Felicien Jakuboski n'étoit pas tenu de payer aux demandeurs les sommes par eux réclamées, que le tribunal ait trouvé que les héritiers ne doivent point avoir d'action directe contre M. Jakuboski, parceque celui-ci n'est comptable qu'envers le fisc de la somme qu'il en a reçue; à la bonne heure. Il n'en est pas moins vrai que tout prouve que Felicien Jakuboski doit rapporter les dittes sommes. 1°. les quittances qu'on a de lui. 2°. la soumission avec caution que le fisc exige d'Jakuboski, et l'obligation que contracte celui-ci de rendre les sommes capitales, même les interets, aux héritiers dès qu'ils se présenteront. — 3°. enfin la dernière proclamation ou citation dans laquelle il est déclaré que si les héritiers ne se présentent pas avant la fin du mois de novembre 1799, les dittes sommes appartiendront au fisc.

Mais, sur l'instance politique portée à Lemberg, la décision du gouvernement a pétrifié d'étonnement les héritiers du starosta. Elle est ci-jointe et il n'est pas

difficille de faire voir combien elle est contraire aux principes et aux loix.

Il est question de deux objets; d'une somme d'argent dont le fisc se trouve redevable à la succession du starosta d'Janow; et des prétentions alléguées par le fermier de la starostie.

D'abord le fisc, redevable d'une somme quelconque à une succession, en est redevable aux héritiers. il ne peut en disposer arbitrairement pour quelque raison que ce soit. il ne peut même en acquitter aucune réclamation, aucune créance sans que les héritiers y soient intervenus. Ce n'est point au fisc à décider et prononcer dans ces discussions. il est indubitable qu'il n'en a point le droit. C'est donc aux héritiers seuls du starosta d'Janow que le fisc doit rendre compte des 7291 fl. 48 c. qu'il a reconnu devoir à la succession. rien ne peut l'en dispenser. C'est conséquemment contre le fisc que les héritiers doivent avoir leur action directe.

Que le fisc ne dise pas que, depuis qu'il s'est reconnu chargé de cette redevance, il s'est écoulé trop de tems sans que les héritiers se soient présentés. où est donc la loi de prescription dont il pourroit user? mais il est constant, d'ailleurs, que les héritiers se sont présentés, et ont été reconnus, dans le délai prescrit par le fisc lui même, c'est à dire avant le 5 de novembre 1799. la preuve est sans réplique. C'est alors même qu'un de ces héritiers, Stanislas Wolkowski, a été nommé Curateur à la succession.

Le fisc cependant, dès l'année 1784, a remis la somme dont il est question au fermier Félicien Jakubowski, parceque ce fermier a allegué différentes prétentions contre le feu starosta. — etoit ce donc au fisc à faire droit si précipitamment sur des prétentions de fermier susceptibles, sans doute, d'une grande discussion? le fisc n'avoit il pas plus de droit d'accorder au fermier ses prétentions sur la succession du starosta, qu'il n'avoit eu ce droit de faire payer au fermier ce que le starosta auroit pu devoir au fisc. de ces discussions respectives les unes sont à traiter entre le fisc et les héritiers. les autres ne doivent avoir lieu qu'entre les héritiers et le fermier.

Dans le cas présent, le fisc est comptable aux héritiers seuls; et c'est contre les seuls héritiers que le fermier peut faire valoir ses prétentions, s'il en a. Ce sont les principes et les loix, d'accord avec la saine raison et le bon ordre.

Mais ce qu'il est difficille de comprendre c'est que dans la décision du gouvernement cy jointe, il est dit que c'étoit

aux héritiers à prouver que le fermier n'a pas eu le droit de recevoir les sommes dues à la soumission du staroste. mais le renversement des lois fera que le gouvernement se fera juge de ce droit et prétendra disposer sans aucune formalité de la propriété légale des héritiers. ces objets sont du ressort de l'ordre judiciaire et non de l'ordre politique. si d'ailleurs les héritiers ne se trouvent à portée de prouver le peu de droit du fermier, n'est-ce pas la faute de ce fermier qui sera bien garde de leur faire parvenir les citations à ce sujet?

au reste, le fisc, en faisant la justice de délivrer aux héritiers les sommes qui leur sont dues, n'en peut souffrir aucun dommage, puisque la caution qu'il fera fait donner par felicien Jakubowski, en fond le recouvrement infaillible.

Quant aux héritiers, ils se chargent de manifester la mauvaise foi du fermier et de faire voir par ses propres quittances devant qui il appartiendra, que, toutes conditions du contract qu'il avoit avec le staroste etant remplies, il ne leur étoit absolument rien dû.

Le Considéré, les héritiers du staroste andré Mokronowski, représentés par l'un d'eux, stanislas Mokronowski, curateur, — supplient sa majesté l'empereur et roi de ne pas permettre que les principes et les loix soient ouvertement violés, et — d'ordonner que la dite somme de 72918 fl. 48 c., avec les intérêts depuis 1784, à recouvrer sur le fermier felicien Jakubowski, ou ses ayans cause, soit incessamment payée aux dits héritiers, sauf au fermier Jakubowski à se pourvoir contre les héritiers dudit staroste comme bon lui semblera. /.

a C.R. Foro Nob. Tarnoviens. Sententia in causa Stanislai Mokronowsky contra Sores olim Feliciani Jakubowsky puncto solutionis 6860 fl. 36/8 kr. et 431 fl. 484/8 kr. prolata die 4ta 455.
Admanuavi die 22. 7bris 802 Jacobi

b

Der C.K. Forum Nob. Galiciae Orientalis Tarnoviense in causa Dni Stanislai Mokronowsky qua Curatoris Mariae olim Andreae Mokronowsky per Adtum et Juramentum Doctorem Dnum Angellowicz agentis ad una contra Sores olim Feliciani Jakubowsky utpote: Dnum Ignatium Jakubowsky, Dnam Josephatam de Jakubowskie Skrzynecka, Dnum Borgiam Skrzynecky qua pupillorum post Antoniam de Jakubowskie Denhoff relictorum, Emiliana, Elisabetha, et Caroli Tutorem, Dnum Vincentium Jakubowsky Consiliarium Gubernii, nec non Dnam Annam de Kielbie Jakubowska Viduam, et Dominum Adv. Talitialem per Adtum et Juramentum Doctorem Smolarz defensos convento parte ab altera, puncto solutionis Summarium 6860 fl. 36/8 kr. et 431 fl. 484/8 kr. c.s.c. ex Actis die 17. Martii 802 Rotulo junctis judicatur: Conventos Summas 6860 fl. 36/8 et 431 fl. 484/8 kr. cum usuris modo actionalis libelli de pres. 23. Xbris 801. Actae 18488.

pretensas Actori solvere non teneri. Levatis litis ex-
pensis. L. Swearts Sprok — Ex Consilio C. R. Do-
ni Nob. Provinc. Regnor. Gal. et Lodom: Tar-
novie die [illegible] 802 Domoslawsky

Quittung

Sieben 1000 Tage. Ein Tausend Gulden in Polnischen Silbergulden, welche ich Endesgefertigter in Empfang nimb von dem Königl Polnischen Herrn Generalen Stanislaus Mokronoski in Gemeinschaft seiner Gemahlin geborne Gräfin Mary Maria Sanguszko als Vormund der Kinder 813 Sieben 1430 Gulden Polnisch Silber und 5% rückgängigen Reverses mit Abfahrung allein in dem benöthigten Falle wegen Quittung benöthigten Reverses ausgefertigten Vocenden und a conto Forderungen, — wenn und wie selbige mir gegeben zu werden, immit gestehe.

Sig Dzikow, Rzeszowe Lemberger Palatinat am 9ten April 827.

Dese 1000 Gulden Polnisch Silber

vidi Huberthsburg
Vormund Comitis Sanguszko.

Josef Bojankiewicz
Kona. Verwalter Dikau
Ukraine Klyza Surtage

vidi Mannel

Mr. Schulz

Ricomb Baumeister
Linz

Die Richtigkeit der Rechnungsführung des Gutsverwalters Rommandantur
der 4te polnischen Bombons Abtheilung, Hauptmann Wender
wird Hiemit bescheinigt. Lemberg den 30ten Juny 1827.

Frene

Kopia

Boskiey Wszechmocnosci Dzieło co raz przed wiekі ustanawia to Czasu Swego. w Samym Skutku. nieodmiennie wypełnie się musi, i ztąd bywa że nachylone tak wielkich iako i mniyszych Animusow Serca, według Woli i upodobania Swego tak Bozka Ordynacya: ktora wszystkim rządzi: Łączy i iednoczy Familie, zkąd Ojczyzna Rady, Domy wspaniałe krzewią się Rzeczpospolita wtługu i podpore odbiera zwy. kła, ta tedy naydelikatniysza in Universo Orbe humane conjunctionis Dyspozycya z Samych Przedwiecznych wyrokow Swoie maiąca przeznaczenie, pokazuie się na Osobie JOXiążęcia Szanguszka Stey Czerkaskiego ktory iako Sam z Dystyngwowaney Wysokie mi preminencyami wypływa krwi, i prozapij quis Venerabilior Sanguis quid Major Orige, tak Starozytną rownie od dawnosci Swiata Polskiego pierwszemi w Ojczyznie prerogatywami Ozdobioną łączy się Familią. A przeto Mądry JWW Jmcie Pan Eustachim z Potoka Generałem Artyleryi WXLitt Lwowskim Generalnym Ubrzeskim Kumanskim, Dubienskim, Korytnickim Dymirskim. OOr Krzyża Kawalerem Orderu Orła białego, i Marya z Kątskich Potockiemi Mądzonkami z iedney a JOXżną Jey. Mcią Barbarą z Doninow Szanguszkową Marszałkową Wielką WX. Litt niegdy J.P. JOXięcia Jmci Pawła Szanguszka Marszałka Wielkiego WX Litt pozostałą Mądzonką Wdową Matką, i JOXięciem Jmcią Zberomirem Szanguszkiem Starostą Czerkawskim Rotmistrzem Chorągwi Pancerney Woysk koronnych. Jhr. Mci y Rzpltey Generałem Lieutenantem tudzież Woysk koronnych. Jhr. Mci i Rzpltey, Synem z drugiey Stanisława Maturanta Obudwoch Stron deliberatione takowe postanowienie, w Nizey opisany Sposob i kondycyi Jx. JWW. Jchellcy Państwo Potoccy Generałowie Artyleryi WXLitt Mądzonkowie za Staraniem JOXięcia Jmci Stey Czerkawskiego, i Interesowaniem się Dystyngwowanych w Ojczyznie Osob. o Dożywotnią Przyiazn. JW Jmci Panny. Cecylii Potockiey Generałowney Artyleryi WXLitt, Wielbiąc wtym nayprzewey wyrokow Bozkich. przeznaczenie, Deklaruią in Actum Vitæ et Mortis Jedyną ukochaną Corkę Swoią Jemcz JOXięciu Jmci Staroscie Czerkawskiemu, Termin Weselia i Mądzenskich Szlubow, ac ad jungendas alterno fœdere Dextras tu w Radzyniu na Dzien drugi Mcza Lutego w Roku Teraznieyszym 1767 nas naznaczaią, a potym Corce, Swoiey postanowili JWW Jchellcy Państwo Generałowie Artyleryi WXLitt Rodzicie Posagu ex Bonis Paternis et Maternis, Cztery kroć Sto Tysięcy złt Polskich. Currenti in Regno Moneta, A w Wyprawie Sto Tysięcy złt Polsk to iest w Klynotach Czterdzieści i Sześć Tysięcy, a w Suknach i innych Mobiliach Pięćdziesiąt y Cztery Tysiące. Oprocz kawianego Szebra Regestrem Osobliwym Spisanego, ktorą to. wyprawę, klynoty oraz y Srebro, ex nunc Circa Elocationem Corki Swoiey JWW Jchellcy Państwo Generałowie oddaią, Summę zaś Posagową Cztery kroć Sto Tysięcy złt Polsk tako wym JWW Jchellcy Państwo Generałowie Mądzonkowie JOXięciu Jmci Staroscie Czerkawskiemu przyszłemu Synowi Swemu wypłacaią sposobem, to iest pierwsza Część Sto Tysięcy złt Polsk w Tydzien post inita Vota Matrimonij Dnia Dziewiątego Mcza Lutego wtymże Roku przed Aktami Grodzkiemi Łukowskiemi wyliczyć obliguią się Religiem

Zaś w Roku Następuiącym 1768 na Wigilią Swięta S. Trzech Krolow według Kalendarza Rzymskiego przed Aktami Grodzkiemi Lwowskiemi, to iest Trzy kroć Sto Tysięcy. Ciż JW Jenarałowie WXLitt oddaią i wyliczyć rzetelnie przyrzekaią, y Niniejszą zapisuią Im Interesą. A ponieważ Jlkra Vsoka pospolite koronne Prawo. Circa Voitatam praxim tak Opatrznie ubezpieczyło, że Je na Ziemskich Dziedzicznych i Wasalowych. Miescie i Lokowaie Dyspono wało Fortunach. Przeto JO Xiąże Jmć Stá Czerkawskí pomienioną Summe Cztery kroć Sto Tysięcy Zł Pol Posagową na Dobrach Swoich, to iest na Klucziu Kurczykowskim i Dziakowskim w Woiewodztwie Wołyńskim Sytuowanych w Aktualney Swoiey Possessyi będących i na innych które z Dzieki na Niego Vigore Juris Natura orga alios Consanguineos w Swoim czasie przypadną, Modo reformatorio według Prawa na każdym Terminie wyżey Opisanym distinctim każdą Część Summy Posagowey, iaką podnosić będzie a za Klynoty Czterdzieści i Sześć Tysięcy. na pierwszym Terminie odbieraniu Summy. Sta Tysięcy Zł Pol Posagowey. w Grodzie Lukowskim Simplici debito przyrzędy Małżonce Swoiey zapisać Obligowany będzie, i ten do zaświadczania zpomienioney Poręczy Posagowey Summy Sta Tysięcy i wyprawy, A nayostatnim da Bog Terminie Wyżey wyrażonym. liczenia Summy Trzech kroć Sto Tysięcy. Zł Pol: do tychże Akt Grodzkich Lwowskich, etiam ydo Abrenunciacyi, z Dóbr Oyczystych i Macierzystych przyrzędy Małżonkę Swoię in Assistentia Sui Stawić tenebitur A jako JO Xiąże Jmć Starosta Czerkaski JW JEyMć Panu Jenerałowi Artyleryi WXLitt Alt Vivam Specimen Vivae Junonis Adorat, Oraz ku pięknemu Jey A napełnionemu Dystyngowanemi Talentami Sercu, Sincero fertur Amore, Jak na Jasny prawdziwego Affektu dowod na tymże wyżey wyrażonym Lwowie Immediate Terminie Obliguią się Niniejszą Interesą na Dobrach Swoich zapisać tymże przyrzędy Małżonce Swoiey Simplici debito Sto Tysięcy Zł Pol Oświadczaiąc zaś JO Xiąże Jmć Marszałkowa Wielka WXLitt nietylko Affekt wrodzony ukochanemu Synowi Swoiemu, Ale też i należyte Ukontentowanie z tey tak godney Kolligacyi, Dobra Prawom i Dożywociu Swoiemu podległe, po Rożnych Woiewodztwach Sytuowane jako też in Actualem Possessionem Intraty kilka Dziesiąt Tysięcy. Tumuż JO Xiążęcia Jmć Staroście Czerkawskiemu wypuścida tak y teraźnieyszą na dopełnienie Sta Tysięcy Zł Pol. Pewney Roczney Intraty w pierwszy Poniedziałek po Swięcie S. Jana Chrzciciela w Roku Niniejszym 1767 przed Aktami Grodzkiemi którem kolwiek — zpod Dożywocia lub też przyszły wypuszcie obliguią się Interesą Na którym to Terminie Futuri Hoc Sponsi Dożywocie ad Mentem et Formam Statuti zapisać Sobie Zobopolnie powinni będą Praemunent Sobie JW JEyMć Państwo Jenerałowie Artyleryi WXLitt Ji jeżeliby kiedy ex distributiva Gratia Jhr Mci JO Xiąże Starosta Czerkaski jakowąś Vigore Meritorum Swoich przyszłą Królewszczyznę na takową Jus Communicatywum przyszłey Małżonce Swoiey wyrobić zapisuią się, a jeżeliby przyszło do przedania tych Królewszczyzn na których by Jus Communicativum rozciągało się, Więc ——

Medietatem Levati przeby Simplici debito, Oraz jzeliby JO Xiąże Jmć C. Starosta Czerkaski jakowąś Summę z przypadaiącey na przyszłą Małżonkę Swoią Sukcessyi, od kogo ytż prostym długiem na Dobrach Swoich Tyjże Małżonce Swoiey Zapisać Obligowany będzie, ktoremu to Kontraktowi Strony Obydwie Sub Vadio Sześciu Kroć Sta Tysięcy. Zł Pol z Swoiemi Sukcessorami Zadosyć uczynić i wypełnić Obligowani będą i Niniejszy Zapisuią się Interesza Jn Casum zas Contraventionis Jorum Ziemstwa lub. Trybunału Koronnego Lubelskich, Strony Obydwie Sobie y Sukcesorom Swoim do Odpowiadania Naznaczaią, iten Kontrakt własnemi in Presentia JOO JWW Przyiaciół przy Wyimieniu zwykłych Pieczęci Swoich podpisuią Rękami, A że dla Słabości Zdrowia Sam JW Jmć Pan Generał wtym czasie Zimowym ad Acta Względem roborowaniu tey Interesy Comparować nie może, więc ex Parte Swey przez Przyiaciela ad premissa Wyrażonego przed Aktami Grodzkiemi Lubowskiemi roborowaić ią Obydwie Strony przyznaią.
Działo się w Pałacu Radzyńskim. Dnia 10 Mca Stycznia Roku Pańskiego 1767.

Barbara Xiężna Szanguszkowa M. W. W. Litt.
Hieronim Xiąże Szanguszko Sta Czerkaski —
Ignacy Krasicki Wice Bryg Warmiński
Jozef Xiąże Szanguszko Marszk Litt.
Karol Sapieha Wda Brzes jako Przyiaciel
Michał Sufferzyński Kasztelan Czerski Jako Przyiaciel
Eustachiusz Potocki Ł. A W X Litt.
Marya z Kątskich Potocka Ł A. W X Litt.
JMayan Potocki Stryi Bohem.
Hieronim Wielopolski K. W. K.
Ludwik Pociey M W X Litt.
Kazmierz Krasiński O W K M
Franciszek Czacki LWK
Celestyn z Szyanowa Czacki Podkomorzy Łucki
Franciszek Bielinski Starosta Czerski
Sta: Szwykowski kk. Proboszcz Infułat Tarnowski
Kayetan Podberezki Łowczy i Ledzia Grodzki Wileński
X. Simeon Mochi w katedrze Płockiey Archydyakon Dobrzyński Proboszcz Radzyński
Ump. P. Konarski
Ignacy Potocki Łłlć
Jozef Potocki Starosta Halicki
Jacek Jezierski Podczaszy Ziemi Lubl.
X Ignacy Swięcicki Kapłan Chełmski Probć Lubl.
X Józef. Tokarzewski Kanonik Kathe Kamieniec
Krzysztof Cichowski Starosta Zbaraski Chorąży Łuckie Strażnik JKMci
Konstanty Józef Kownacki Woyski —

Między JWW Potockiemi Jenera-
tami Ar. W.t Lit. Matzonhami
z Jedney a JOO. Xiążętami Mar-
szałkową WW.t. Litt. Mathey i
Hieronimem Sta Czerlk Synem
Szangushami zdrugiey Strony
wzgledem Zamężeia JW. Cecylii
Potocki Spisana Szlubna —

Intercyza

Roku 1767 Dnia 18 Stycznia
w Pałacu Radzynskim —

Ex Fasciculo 2do
Titulo Dom.

Ff. 1mo

Między Jasnie Oświeconemi Xiążętami Jchmościami Hieronimem Lubartowiczem Niegdy Jasnie Oświeconego Xięcia Jmci Pawła Lubartowicza Szangujska Marszałka Wielkiego Xięstwa Litewskiego i Jasnie Oświeconey Xiężny. Jeymć Barbary z Doninow Szanguszkowey Marszałkowey Wielkiey Wielkiego Xięstwa Litewskiego Synem, i Cecylią z Potockich Swiętey Pamięci Jasnie Wielmożnych Eustachiusza y Maryi z hrabskich Potockiey Generałow Artyleryi Wielkiego Xięstwa Litewskiego Corką, Szanguszkami Marszonkami Starostami Czerkaskiemi, a Osobliwie Samą Jasnie Oświeconą Xiężną Jmci Szangujkowo Starościną Czerkaską za poprzedzaiącym zezwoleniem, y w Przytomności Assystencyi Jegoż Jasnie Oświeconego Xięcia Jmci Starosty Czerkaskiego Męża Swego razem czyniącemi zśodney, a Jasnie Wielmożnemi Jmci Panami kapitanem Urzędowskim Korytnickim de Starosta, y Jgnacym Generałowiczem Artyllerya Wielkiego Xięstwa Litewskiego Potockiemi, Wyżey wspomnionych Swiętey Pamięci Jasnie Wielmożnych Jchmość Państwa Eustachiusza i Maryi z hrabskich Potockich Jenerałstwa Artyllerya Wielkiego Xięstwa Litt. Synami, Swym i Jasnie Wielmożnych Jerzego Stanisława i Jana Potockich Jeneralowiczow Artyllerya Wielkiego Xięstwa Litewskiego Braci Swoich Rodzonych/: z których Pokoy i Bezpieczeństwo Rzeczą i zapisuią :/ Jmieniem Czyniącemi z drugiey Strony Stanęła Wieczna, nigdy nie odmienna kompanacya Postanowienie y zgoda w Punktach kondycyach i Obowiązkach. Zawarta w Następuiący sposob i Ato: że Jmci Jasnie Oświecona Xiężna Jeymć Cecylia z Potockich Szangujkowa Starościna Czerkaska, z Dobr Ojczystych i Macierzystych pozeze przez Swiętey Pamięci Jasnie Wielmożnych Eustachiusza i Maryi z hrabskich Potockich Jeneralow Artyllerya Wielkiego Xięstwa Litewskiego Rodziców w Swoich Mocą i na Fundamencie Interezyy ślubney Cztery Kroć Sto Tysięcy Posagu a Sto Tysięcy w klynotach, Sukniach. y Mobiliach postanawiaiący Data ejus w Aktach Radzymskim Dnia Osmnastego Miesiąca Stycznia Roku Pańskiego 1767. Spisany Podpisany i Aktami Grodzkiemi Lukowskiemi w Tymże Roku Feria Quinta Pridie. Festi Sancte Dorotheae Virginis & Martiris Roberowany wyposażona zostata, klynoty, Srzebra, Sukmie i Mobilia odebrała, ztąd z odebranego Posagu, Jako też klynotow, Srzeber, y Innych Mobiliow w Assystencyi Jasnie Oświeconego Xięcia Jegomości Szangujka Starosty Czerkaskiego Męża Swego, przy Zeznanych przez tegoż Jasnie Oświeconego Xięcia Jegomości Starosty Czerkaskiego Zapisach o bezpieczeństwie Reformacyi, y Rekopensie/: iako Obszerniey Tranzakcye w Sobie Ninieysza rzecz Opiewaią :/ Swiętey Pamięci Jasnie Wielmożnych Potockich Jeneralow Artyllerya Wielkiego Xięstwa Litewskiego Rodziców Swoich, opiewaią, y Jch Sukcessorow Grodownie Zakwitowała, y Zrzeczenie z Dobr Ojczystych i Macierzystych uczyniła, jednak ze, gdy nietylko ciż Jasnie Oświeceni Xięstwo Jchć Szangujkowie Starostwo Czerkascy. Małżonkowie względem niedostatecznego wyposażenia żądaiąc Melioracyi z Uchyleniem się iodwodzeniem do Prawa Natury, Manifest przed Aktami Grodzkiemi Krzemienieckiemi Dnia Dwudziestego Siodmego, Miesiąca Januarij Roku 1768. Zanieśli i Uczynili, ale też Swiętey Pamięci Jasnie Wielmożny Jmć Pan Eustachiusz Potocki Jenerał Artyllerya Wielkiego Xięstwa Litewskiego Rownym Effektem Synow y Corkę swoię, kochaiący, a Prawdziwie niewdzięczowany Oiciec

Chcąc w Wrodzony Rodzenstwo zostawic Miłosci, ztąd niezawodne dla nich Sciągaiąc tak Boskie, jako i Swoie Błogosławienstwo Oycowskie, Testamentową Swoiey Ostatni Woli Dyspozycyą w Pałacu Warszawskim, Dnia Dwudziestego Drugiego Lutego Roku 1768. Spisaną, Podpisaną, y Aktami Metryki Koronnéy Kancellaryi niniejszey pod Aktami Feria Secunda in Crastino Dominicæ Invocavit Quadragesimalis Die Octavi Vigesima Secunda Mensis Februarij w Tymże Roku roborowaną, tudzież do Akt Grodzkich Warszawskich. Feria Secunda post Dominicam Rogationum. Podobnież tegoż Roku per Oblatam podaną d. Drogą do Żądania Meliorowaniá Powagu. Jasnie Oświeconey Xiężnie Jmć Starościnie Czerkaskiey Okazał, iż Jmć Testamentem Swoim, Rzeczą następuiącym obrzędliwém Sposobem: / Xiężnę Cecylią Szanguszkową Kochaną Corkę moią za Nieprzytomną Zegnam. a Znaiąc Jey Miłość ku mnie, Oycowskie iey zostawuię Błogosławienstwo, Jżeliby zaś w Wyposażeniu Swoim niedawno teraz uczynionym. spodziewała się powiększenia Powagu Swego, tedy Obliguię Ja, aby żadney z Braci Swoich nie wzniecała Kłotni, ale na Umiarkowaniu Jlmościnych Opiekunow i Protektorow w Jmć Testamencie wyrażonych zupełnie przestała, Oycowskim zakazuiąc Affektem, który z Koronnych Klynotow Osobliwym Registrem Specyfikowanych. Część proporcyonalną legnie. / Przeto Strony teraz Komplanuiące się nie tylko nie tylko biorą Sobie za Obowiązek. dopełnić Rozkazy i Wolą Oycowską, ale też i Sposob Zakończenia Żądanego przez Jasnie Oświeconą Xiężną Jmć Starościnę Czerkaską powiększenia Powagu, ten a nie Jnszy, za nayprzyzwoitszy biorąc, ydo Wszelkich ztąd Wynikaiących. Mogących Kosztow i Kłotni Zagradzaiąc Drogę, od Prawa i Sprawiedliwości w niczym nie odstępuiąc, Ale owszem w Zakończeniu Interesu Niniejszego Uszanowanie ztąd dla Siebie, Siebie Między Sobą Miłość i Przyiaźń, a Zatym złączonych Swych. Familij Moc i trwałość Znayduiąc, następuiącym powiększenie Powagu końcem Sposobem, To iest: tak Jasnie Wielmożni Jchmość Panowie Generałowie Potoccy Artyllerij Wielkiego Xięstwa Litewskiego Bracia między Sobą Rodzeni, Jako też Jasnie Oświeceni Xięstwo Jchmość Starostwo Czerkascy. Małżonkowie w Niczym niechcąc się Sprzeciwiać Woli Swiętey Pamięci Jasnie Wielmożnego Oyca Swego a Rzeczy pragnąc na Siebie Ściągnąć Jego Błogosławienstwo Jako iuż; Punkt ieden Testamentu względem Koronek i Klynotow Jasnie Oświeconey Xiężnie Jmć Starościnie Czerkaskiey będących. Ci Jasnie Wielmożni Jmć Panowie Potoccy Generałowie Artyllerij Wielkiego Xięstwa Litewskiego Skutkiem Samym dopełnili, gdy Koronki i Część Klynotow: / iako kwit w Grodzie Warszawskim Feria Quinta post Festa Solennia Paschalis Proxima Videlicet Die Septima Mensis Aprilis w Roku Tysiąc Siedmset Sześćdziesiątym Osmym przy Zapisie za też Klynoty przez Jasnie Oświeconego Xięcia Jmć Starostę Czerkawskiego na Osobę Jasnie Oświeconey Xiężny Jmć Starościny Czerkawskiey Małżonki Swey uczynionym, Zeznany Swiadczy. / Jażkie Jasnie Oświeconey Xiężnie Jmć Starościnie Czerkaskiey Siostrze Swoiey z Mocy i Dyspozycyi Testamentowey przez Ręce Jasnie Wielmożney Jmć Pani Katarzyny z Potockich Kospachowskiey Kasztellanowey Kamieńskiey Ciotki Swoiey oddali tak teraz Obowiązek Testamentu Wyżey Wyrażony. co do powiększenia Powagu Strony teraz Czyniące Rzeczą Samą dopełniaiąc, Donieważ Jasnie Oświecona Xiężna Jmć Starościna Czerkaska Zaniedbuiąc o niedostatkiem Wyposaże-

Swoie: jako iż Wyżey opisało: Manifest maiąc oraz przez Testament Drogę Upominania
się Powiększenia Posagu, W Istocie Samey tegoż Powiększenia Posagu od Jasnie Wielmożnych
Jmć Panow Potockich Generałowiczow Artyllerji Wielkiego Xięstwa Litewskiego Braci Swoich
Rodzonych Żądała, Żąda i Upomina się, Od czego gdy i Jasnie Wielmożni Jmć Panowie
Potoccy Generałowiczowie Artyllerji Wielkiego Xięstwa Litewskiego Brata nie unikaią, ale Oweszem przychylaiąc się do Testamentu w tey Mierze Świętey Pamięci Jasnie Wielmożnego Oyca
Swego; Interes ten Strony Komplanuiąc się pod Umiarkowanie w Tym Testamencie Wyrażonych. i tu teraz znayduiących się Jasnie Wielmożnych. Hieronima i Urszuli z Potockich
Wielopolskich. Małżonkow Koniuszych. Wielkich. Koronnych. Tudzież Jasnie Wielmożney Katarzyny z Potockich Kopałowskiey Kasztellanowey Kamieńskiey Opiekonow y Protektorow, oddaią
i przy Powadze i Przyiomności Tychże Tudzież za Mediatorow Jasnie Wielmożnych Przyiaciół Niżey na podpisach wyrażonych. Interes ten zaczynaią i czynią; A nayprzod Jasnie
Wielmożni Generałowiczowie Artyllerji Wielkiego Xięstwa Litewskiego Dokumenta wszelkie Stan Substancyi Ojczystey i Macierzystey i Innych wszelkich tudzież Summ
wszystkich Remonstruiące y Okazuiące pokładaią Inwentarze Dóbr Ruchomych i Nieruchomych. Jasnie Oświeconym Xięstwu Jmć Starostwu Czerkaskim okazuią i Communikuią; y Wzaiemnie Strony Między sobą teraz Czyniące przez Swoich dla tego użytych
Przyiaciół y Plenipotentow Dystynkcyą Substancyi Czynią, do tyże pozostałe długi applikuią wszelką Substancyą Ruchomą i Nieruchomą zgoła kolwiek leżącą i będącą,
tudzież w Summach Jurydykach. i Pałacach zawieraiącą się Spadłą, Zastawną i Zastawioną, nie mniey w Dożywociach będącą postanawiaią, co wszystko tym czyniąc
Sposobem Jasnie Oświecone Jasnie Wielmożne Strony ad praesens Komplanuiące się
Uważywszy Stan Substancyi, Wszelkim wsparci w tey Mierze Radą i Powagą Jasnie
Wielmożnych Opiekunow i Przyiaciół Niżey podpisanych. tudzież Przyczyny Wyżey
Okryślone przed Oczyma maiąc z Substancyi po Świętey Pamięci Jasnie Wielmożnych Custachiusza i Maryi z Mostskich Potockich Generalstwie Artyllerji Wielkiego
Xięstwa Litewskiego z Siebie i Antecessorow swoich pozostałey wszelkiey Ruchomey i Nieruchomey Dziedzicznej i Zastawney wktorey Kolwiek Prowincyi i w Woiewodztwie leżącey y będącey Dożywociom podległey i Zastawioney w Summach Jurydykach. Pałacach.
i w Jakimkolwiek Tytule i Nazwisku zawartey, Generalnie wszystkiey Spadłey i spadaiącey nawet maiącey z tey tedy Substancyi Generalnie wszystkiey w przyszłe do tego Czasy.
Istotniom wszelkim Zagradzaiąc drogę; Powiększenia Posagu czyli Meliorauji dla Jasnie
Oświeconey Xiężney Jmć Starościney Czerkaskiey Summę Pięć kroć Sto tysięcy Złt Pol Kurs
Swoy i Walor w Królestwie maiącey, Strony Między sobą Komplanuiące się, wynalazły
Zgodziły się i Postanowiły, które to powiększenie Posagu, tym Sposobem wynalezione, Ugodzone i Postanowione Summę Pięć kroć Sto Tysięcy Złt Pol. Czyniące i Wynoszące
Jasnie Wielmożni Potoccy Generałowiczowie Artyllerji Wielkiego Xięstwa Litewskiego
Brania Jasnie Oświeconym Xięstwu Jmć Starostwu Czerkaskim. ponieważ przy mianowanym
podpisaniu Komplanacyi Zaraz rzetelnie i Istotnie wypłacaią Liczą i oddaią Przeto tymże

Summy Pięć kroć Sto Tysięcy Złtych w porządku powiększenia posagu wileczonej i wypłaconej niektyłko Niniejszą komplanacyą Jasnie Oświecony Xiążęwo Jchmość Starostwo Czerkascy Małżonkowie pomienionych. Jasnie Wielmożnych. Generałowiczow Artyllerii Wielkiego Xięstwa Litewskiego Potockich. kwituią ale też przyzwoite wtey mierze a Oraz prawem Opisane zachowuiąc sposoby przy Zaroborowaniu tey komplanacyi Grodownie zakwitować Obliguią się i Obowiązuią, przy którym to zaraz zakwitowaniu Jasnie Oświecony Xiąże Jegomość Starosta Czerkaski Summę wyżey obrzeczoną biorący na Dobrach Swoich Smolanach i Kałowie w Wielkim Xięstwie Litewskim Kłucu Tarnowskim w Woiewództwie krakowskim Xięstwie Zadawskim, w Woiewództwie Wołyńskim Kłucu Zliniechim. y Niemierzyniechim w Woiewództwie kijowskim Kłucu Łąckim i Kaniowskim, w Woiewództwie Ruskim L. Kłucu Lubartowskim w Woiewództwie Lubelskim będących i leżących. wszystkich Generalnie Folwarkow i Wsiach do tychże Dobr należących, czyli raczey na tych Dobrach które w czasie Działem na Jasnie Oświeconego Xięcia Jegomości Starości Czerkaskiego. pomimo Braci Swoich przypadną y innych wszelkich mieć kiedykolwiek mogących. mocą Debiti Jasnie Oświeconey Xiężny Jeymości Starościnie Czerkaskiey Małżonce Swoiey i Jey Sukcessorom zapisać, Ostrzedz, y Ubezpieczyć Obiecuie i Obowiązuie się, y Oraz na podowie tychże Dobr też Pięć kroć Sto Tysięcy złtych Summę sposobem Reformacyi dla Jasnie Oświeconey Xiężny Jeymć Starościny Czerkaskiey Ostrzedz winien zostaie, i przy takowych zaraz Tranzakcyach Też Jasnie Oświecona Xiężna Jeymć Starościna Czerkaska w Przyzwoitey Jasnie Oświeconego Xięcia Jmć Męża Swego Assystencyi Abrenuncyuiąc Dobr Ojczystych i Macierzystych w Koronie i Litwie będących. y Gdziekolwiek leżących, w Summach, Pataiach, Jurydykach zawartych, Słowem z Substancyi Generalnie Wszelkiey Ruchomey. y nieruchomey Dziedzicznej i Zastawney Dożywociom podległey i zastawioney, y iakim kolwiek sposobem i Tytułem po Swiętey Pamięci Jasnie Wielmożnych. Eustachiusza i Maryi z hrabiow Potockich Generałostwie Artyllerii W.X.L. y Jch Antecessorach na Siebie już spadłey Niemniey po kimkolwiek, y iakimkolwiek sposobem spadać maiący i mogący Nie tylko ta komplanacya z Rzeczenie czynią, Zeznaie i Rzecz Sama z Tego wszystkiego na Osoby JW. Braci Swoich Rodzonych. z Rzeka się i Zrzeka, ale też Grodownie tym iako wyżey sposobem, Abrenuncyacya Czynnie z Rzeczenia y Zeznaie Obliguie się i powinna będzie, Niemniey Jasnie Oświeceni Xięstwo Jch Mość Starostwo Czerkascy. od Manifestu w Grodzie Krzemienieckim. względem Niniejszey Mediacyi Posagu Uczynionego. i Innych gdziekolwiek zaniesionych praesentibus Rezygnacyą i kwitacyą i Grodownie odstępie i Zakwitowanie deklaruią, Jako zaś Jasnie Oświecone Jasnie Wielmożne Strony komplanuiące się we Wszystkim się teraz uspokoili tak Jn hic et nunc przemiotom Omnium żadney na potym kłotni i Pretensyi między Sobą i Sukcessorami Swemi mieć niemaią i Niepowinni będą, Owszem komplanacya teraźnieysza ze Wszystkiemi iey Punktami y Obowiązkami we Wszystkim tak w całości Jako i w naymnieyszey części Ziścić y strzymać wiernie winni zostaią a w przypadku niedotrzymania przez którąkolwiek Stronę y kiedykolwiek Nie tylko zakład podobnieyszey Summy Pięciu kroć Sto Tysięcy złtych: na Siebie i Sukcessorow Swoich do zapłacenia przez Stronę wzruszaiącą się —

Stronie utrzymuiący za zar władaią ad Nomine Forum. Trybunałow Koronnych.
Prowincyi Małopolskiey Oznaczaią ale też aby tak Kompletowania z Swemi Obowiąz-
kami Wiecznie Zawsze trwała i nigdy nieodmienny Miała Moc, Walor i Wagę
Roborowaią ią Aktami Grodzkiemi Warszawskiemi w Zaiemnie przyrzekaią, i na to się
Rękami Własnemi podpisuią. Oraz to wszystko podpisami Rąk Jasnie Wielmożnych
Opiekunow y Przyiaciół Stwierdzaią ——

Działo się w Warszawie Dnia Siodmego Miesiąca Czerwca Roku Pańskiego 1771.

Hieronim Xiąże Sanguszko Starosta Czerkaskiy
Cecylia z Potockich Sanguszkowa
Kaietan Potocki St. Orzeski
Ignacy Potockiy
Jako upoważniony Przyiaciel podpisuię się Józef Dowgird Sołohub Wda Wileński
B. Waleski Kasztelan Sochaczewski proszony Przyiaciel
Andrzey Zamoyski z Obu Stron jako Przyiaciel
Celestyn Szpanowa Czapski Podkr Ziemi Proszony Przyiaciel
Hieronim Wielopolski K.W.K. proszony do tey Transakcyi Przyiaciel
Urszula z Potockich Wielopolska
Katarzyna z Potockich Kossakowska Cioteczna Rodzona JW Generała W.K.

Między JOO. Xiążętami Hie-
ronimem y Leuylią z Potockich.
Stanisławami S. C. Madzienka
mi z jedney a JWW Potockiemi
Generałowiczami Artyll. W. X. Lit.
z drugiey Strony w Względem Melio-
racyi Posagu po JO Xiężnie JKMci
Staroscinę Czerkaskiey zawarta

Komplanacya

Roku 1771 Dnia 7. July
w Warszawie

Ex Fasciculo 2do
Situlo Dom.

No. 15.

Conscriptio Documentorum

ab Ill.mo Marianno de Ericeyritos Sanguszco Mosca, nouissimo Locatorum —

1) Instructio antemptialis — ni originali —

2) Litterae antus — de dato 27 Aprilis 1782 ni orig —

3) Extractus authenticus Deliberationis complementalis quoad meliorationum Dotis Ill.mae Sanguszcowae ni fuerit Regia Confirmatio de 10 Junii 1771 — facta —

4) Similis extractus ex actis Capitularibus quoad inscriptam Ill.mae Locatricis Sanguszcowae per mariti Ill.mi Consanguineum Comitem Sanguszco summam 100000 fl —

5) Similis extractus quitantiae eorum eidem actis super Locata Dotis 300000 fl per eundem exhibitae —

6) Similis extractus inscriptionis quoad eundem annum Dotalem —

7) Similis extractus quitantiae de residuo Summae 388700 fl — per eundem Comitem Sanguszco eorum eadem actis facta —

8) Extractus authenticus ex actis Discussionalibus quoad reformationem Dotis ne limites summa 200000 fl —

9) Similis extractus quitantiae eorum eidem actis per Felicissimam Locatricem Comitem Sanguszcowam anno 1767 facta —

10) Similis extractus quitantiae de anni inscriptionis summa 46000 fl — eorum eadem actis facta —

11) Similis Extractus quitantiae eorum eadem actis de summa 100000 fl — per eundem facta —

12) Similis extractus Deliberationis authentici antemptialis eorum eadem actis existentis —

13) Copia simplex quitantiae de summa 1072 fl 6 fl —

pro Clemdâv levata, et simul hujus summe mi[illegible]
livrata mi Justo Vasconcelli — die 7 ejo. 1768 — Jantar —

14) Copia amplæ emptionalis mi gerad meticulosum Dabit
Jantar —

15) Similis copia Jakovejse antemptialis

16) Registrum rerum mi elucubratarum Datarum — mi copiæ

17) Extractus authenticus ex Juris Regii Vasconcelli
quiritialis de anno 5000 vestr —

18) Extractus authenticus quiritialis de justitia Clem.
Divinum, unum eiadem archiv Jantar —

Carmariæ die 12 Aug. 1812

Jud Car Adamitzky

Jnta Scriptus requisitus pro extradan[dum] de Authentico Testimonio Legitimi Co[n]ju[n]ctûs et Baptizmi in tenore exprimendo Circond Dnd ex Libro Matricis Baptizatorum ad Ecclesiam Parochialem Szpitalensem Sub Titulo S. Gothardi Episcopi et Confessoris Dioecesis Vladislaviensis Terrae Dobrinen asservato pro ut sequitur de Verbo ad Verbum extraxi.

Bayerin

Anno Dni Millesimo Septingentesimo Sexagesimo die 24 Septembris Ego Fr Mathias Kostrzewinski Bernardinus baptizavi ex Simplici Aqua Infatem Nominibus Annam Mariannam Josephan Thiam Illustrissimor Ludovici et Josephi de Cosmowskie Mokronowskich Praefecti Campi seu Starinich Polny koronny et Colonelli Exercitus Legitimor Conjugum Levantibus Anna Rosalia Szathoska et Magnifico ac Generoso Dno Theodoro Karwowskie Commilitone Cohortis Leopoldi. Inquor fidem has Testimoniales Literas Sigillo professae Ecclesiae munitas Manu propria Subscribo Datt in Residentia Bernabarnabi ad Ecclesiam Szpitalen die 2da Mensis Martij 1800 Anno.

Jacobus Bielowski Sacerdos
Szpitalen et Cantuariensis

~~N 10.~~
N 10.

~~No 11.~~

Infra Scriptus Requisitus pro extradendo Authentico Testimonio Legitimi Ortus et Baptismi in tenore exprimendi Certo nos Illud ex Libro Matricis Baptizatorum ad Ecclesiam Parochialem Sepultalensem Sub Titulo S. Gotthardi Ep.pi et Confessoris Dioecesis Vladislaviens. Terrae Dobrinen. Asservato prout et Sequitur de Verbo ad Verbum extractum

Boguair.

Anno Dni Millesimo Septingentesimo Sexagesimo Tertio Die 15 Maji Ego Adalbertus Mokronoski Societatis Jesu Praefectus Schola Plocensium et Concionator Baptizavi Infantem cui imposui Nomina Sophia Simphorosa Marianna Filiam Illmi Magnifici Domini Ludovici Mokronoski et Josephae de Rosnowskie Conjugum Legitimorum Conjugem Praefecti Campi seu Starinek Colony Koronowy. Patrini fuerunt Nobilis Jaworski et M.D. Goschicka. Quorum fidem has Testimoniales Literas Sigillo Praefatae Ecclae Munitas manu propria Subscribo Datt. Datt in Residentia Plebanali ad Ecclesiam Sepultalen. die 2 Mensis Martij 1800. Anno.

Jacobus Bielowski Eccles. Sepultalen. et Plebanus Canonicus mpp

No 11.

~~11~~ 12

Infra Scriptus Requisitus pro extradendo Authentico Testimonio Legitimi Ortus et Baptismi in tenore exprimendo Personæ illud ex Libro Matricis Baptizatorum ad Ecclesiam Parochialem Spitalensem Sub Titulo Sancti Gotthardi Epi et Confessoris Dioecesis Vladislaviensis Terræ Styriæ asservato prout reperitur de verbo ad Verbum extraxi.

Tenor

Anno Dni Millesimo Septingentesimo Sexagesimo quinto Die 22. Mensis Junij Ego Fr. Petrus Gebicke Reformatus baptizavi Infantem Nomine Julianam Filiam Illmi Ludovici Mokronoski Præfecti Comitis seu Strazinski Colony Viennensis et Josephæ de Cosmack Conjugum Legitimorum Conjugum Inquorum Fidem has Testimonia les Literas Sigillo Præfatæ Ecclæ muniras manu propria subscribo. Datum in Residentia Plebanali ad Ecclam Spitalensem 4 Mensis Martij 1765 Anno.

Jacobus Petronelli Ecclesiæ Spitalen et Rectoricæ Præpositus mp.

N 12

N 12.

Datum in Collegio Vicariorum Regio Insignis Ecclesiæ Collegiatæ et Parochialis Varsaviensis S.ti Joannis Bptæ Anno Domini Millesimo Septingentesimo Nonagesimo Quarto, Die Vigesima Mensis Januarii. ~~

Infrascriptus requisitus de extradendo authentico testimonio legitimi ortus et Baptismi in tenore exprimendo Personæ, illud ex Libris Metrices Baptizatorum ad eandem Ecclesiam asservatis, prout sequitur, extrasi.— Anno Domini Millesimo Septingentesimo Nonagesimo Tertio, Die Vigesima octava Mensis Decembris: Ego Simon Zabolocki Vicarius Varsaviensis habita facultate in scripto ab Illustrissimo Officio supplevi ceremonias in hypocausto Palatii Illustrissimæ Excellentissimæ Isabellæ de Principibus Poniatowskie Branicka Castellani Cracoviensis Consortis supra infantem nomine Barbaram natam Die 16ma Mensis et Anni currentis et baptizatam in periculo mortis a R.do Patre Cyrillo Capucino Conventus Varsaviensis et Concionatore in Collegiata filiam Illustrium Magnificorum Stanislai Mokronowski Generalis Exercitus Regni et Marianne de Principibus Sanguszkow Conjugum Legitimorum. Patrini Catechismi fuere Illustrissima Excellentissima Isabella de Principibus Poniatowskie Branicka Castellani Cracoviensis et Magni Ducis Regni Consors et Illustrissimus Excellentissimus Casimirus Ciołek Poniatowski Supracamerarius Regni.— In quorum fidem has testimoniales litteras manu propria subscribo, et Sigillum Collegii Nostri Vicarialis appono, Die et Anno, quibus supra. ~~

Franciscus Wielichowski Vicarius perpetuus Collegii Procurator.

m.p.

Copia Brevis Extracti Baptismalis Barbarae Mokronowskiej Corki Pana Kasztelanowej Krakowskiej; do tego iest Pieczęć tuszem moią; nieczytna się Herbiska; do tego Pieczęć Pana Mokronowskiego przez Pana Szambelana Szabłi Pana Kasztelanowey Krakowskiey z Dziedzicznego Herbu Sanguszkowey Pana Kasztelanowey Wielunskiey Wszystkie Pieczęcie Litewskiego

Attorney for Curtis
Chancery Court
Surrey Chancery
Attorney for

#Date June ma Chrzcic tajne Lime ollainy Zbartaue y
to iak iuy Ttaycine Just Hane pomettuio vmarae u
Cieglu Tuio ctuao Cbrfhine pihy ollutie Attoot potkpie
Jaste uchuuele Jdyle ollatthe Ady Cruuare Tuae Bue
te Cutbetuie Bettuu u Jeuuatuie ddnayeay ollaree Hule
1795 ollamyaaue Tcuayue Hene ollutteuthe

B

In Nomine Domini Amen.

Cunctis evidenter pateat, quorum interest, aut interesse poterit,
Notum testatumque facio, me infra Scriptum inveniisse:
in Libris Metricis mortuorum Ecclesiæ Parochialis olim
Per illustrem Adum Dum Clementem Joannem Mokronowski.
de tenore tali. Probostwo Grodzieńskie.

Anno Millesimo Septingentesimo Sexagesimo Nono, die 15. Mensis
vis Aprilis hora 3tia Pomeridiana, mortuus est et die 19.
Ejusdem Mensis. Per Illustrem Adum Dominum Cajetanum
Onuphrium Szembek Canonicum Varsaviensem Sepultus est.
in Sepulchro Mokronowscorum. Per illustris Adus Dnus
Joannes Clemens Mokronowski, Canonicus Cathedralis Cuja-
viensis, Cancellarius Cathedralis Plocensis Coadjutor Abbas
Plocensis Præpositus Grodzicensis. Qui ætatis suæ Anno
56. cum bona dispositione animæ, obdormivit in Domino.
In cujus rei fidem, me Subscribo, ac Sigillo Ecclesiæ Pa-
rochialis Grodzicensis munio. Datum w Grodzisku die 15.
Mensis Aprilis Anno Salutis. 1799.

Basilius Popiel Vicarius Grod
mpr

107.

8 ll

In Nomine Domini. Amen.

Cunctis evidenter pateat, quorum interest, aut interesse poterit, notum testatumque facio, me infra Scriptum in veniisse in Libris Metricis Mortuorum Ecclesiæ Parochialis Grodzicensis, olim per Illustrem Reuum Dominum Adalbertum Mokronoski. de Tenore tali.

Proboszcz Grodzieckie.

Anno Millesimo Septingentesimo, Nonagesimo. die 12. Mensis Augusti, Mortuus est Media Quarta de mane Perillustris Admodum Dnus Adalbertus Mokronoski. Decanus Cathedralis Plocensis, Præpositus Ruscensis, Grodziscensis. Sepulturæque die 14. Ejusdem Mensis in Sepulchro Mokronoscciorum per Illustrem Admodum Dnum Nicolaum Zubr, Canonicum Smolenscensem, Præpositum Lemnensem. Decanum Blonensem, Qui Prælatus Cathedræ Plocensis anno ætatis suæ 61. cum omnium mœrore, obdormivit in Domino. In cujus rei fidem, me subscribo, ac Sigillo Ecclesiæ Parochialis Grodzicensis munio. Datum w Proboszczu die 15. Mensis ejusdem. Anno Salutis. 1799.

Basilius Popiel Ptius Grodz

Spis Listów w oryginałach znajdujących się.

1. Stanisława Aug. Kr. pol. do Stan. Sołtyka wojewody sandom. 1790.
2. Mich. Ks. Poniatowskiego do Sierakowskiego Kasztelana Kor. Kanonika Kat. Krak. 1792.
3. Kr. z Tyszkiewiczów Ks. Poniatowskiej do Stan. Mokronowskiego jene. rata 1820.
4. Stan. hr. Grabowskiego do Kaz. Trębickiego gubernatora cywil. gubern. kaliskiej 1839 r.
5. Maryi Adelaidy (ciotki Ludwika XVI. Kr. fran.) do Jędrz. Mokronowskiego wojewody mazowieckiego 1780.
6. L. bar. de Moria portkawnika jazdy do Legyè 1779.
7. L. markiza de Timbrune do Legyè 1780.
8. Ks. de Lambert do ~~Legyè~~ Stan. Mokronowskiego później jenerała 1786.
9. - 15. Siedm listów Jędrz. Mokronowskiego wojewody mazowieckiego do swego bratanka Stan. Mokronowskiego znajdującego się na naukach w szkole wojskowej we Francyi.
16. List matki do Stan. Mokronowskiego jenerała donoszący mu o radości jaką jest przejęta powszechnie o zwycięstwie odniesionem nad Moskalami odniesionem 1792 r.

17–25. Dziewięć listów Stanisława Mokronowskiego jenerała po-
najwięszej części z obozów podczas kampanii 1792
pisanych do swojej żony Maryanny Sanguszkowanej

26. Jenerała Sapiehy do jenerała Stan. Mokronowskiego bez
daty. Dość ważny malujący szlachetny sposób myśle-
nia pierwszego.

27. J. Branickiej do Maryanny z Sanguszków Mokronowskiej
z Biełegrodka 1805.

28–31. Cztery listy Hieronima ks. Sanguszki wojewody wołyńskiego
do swojej córki Maryanny Mokronowskiej jenerałowej.

32. Jędrzeja Mokronowskiego do swojej siostry 1784.

33. Adama ks. Czartoryskiego własnoręcznie pisany do Stan.
Mokronowskiego jenerała 1797.

34. Izabelli ks. Czartoryski własnoręcznie pisany do Maryan-
ny z Sanguszków Mokronowskiej

35. Maryanny ks. Czartoryskiej do Hermanowej z Mokronow-
skich Połockiej 1825.

36. Własnoręczny półarkuszowy list sławnego francuzkiego le-
karza Alfonsa Leroy do Stanisława Mokronowskiego
jenerała dający mu rady lekarskie w Padwacce (Epi-
lepsii), której rzeczony jenerał podlegał 1811.

37. Michałowskiego do Sław. Modrzewskiego jenerała Donosz mu
o szczegółach śmierci Ks. Józefa Poniatowskiego, których
się dowiedział od Adjutanta jemu towarzysza broni
r. 1813. bardzo ważny

38. Ks. Jabłonowskiego do pułkownika Trębickiego.

39. Kurnatowskiego jenerała do Segura 1839.

40. Tomaszewskiego biskupa kaliskiego do Kazimierza Trębickiego
gubernatora cywil. kaliskiego. 1840.

Listy z rodziny Mostowskich

związek mojej.

78

Korespondencya

Stanisława generała wojsk polskich
i Maryi z Sanguszków
Mokronowskich.

4 + 16 + 28 + 1 + 4

à Bellevüe le 23. May 1780.

M. Vôtre Neveu, et M. Auber, m'ont remis, Monsieur, la lettre que vous nous avez écrite le 20. marc. M. Auber ne nous a pas laissé ignorer tous les soins que vous voulez bien vous donner pour nous faire rentrer ce qui nous est dû par Mad.e la Princesse Sapieha, et assûrer le payement éxact de la rente affectée sur Sierakow; Nous ne pouvons trop, Monsieur, vous en témoigner toute nôtre reconnoissance. On nous a fait espérer que vous pourriez venir en France l'année prochaine; Nous serions très aise de cette occasion de vous connoître. Si nous pouvons être de quelque utilité à M. Vôtre Neveu, nous nous ferons un vrai plaisir de faire réjaillir sur lui la reconnoissance que nous vous devons; je vous prie Monsieur d'être bien persuadé des Sentimens que j'ai pour vous.!

Marie de Walldé

M. de Mocktonsky

Notes des six derniers mois
de l'année 1779.

M.r de Mokronoski.

On ne peut que repeter tout le bien que l'on a
dit precedemment de ce Cadet Gentilhomme,
qui joint a un caractère excellent, un esprit
ferme, un jugement solide. il est estimé, aimé
de ses officiers, et de ses camarades. ses succès
dans toutes les sciences et dans tous les exercices
et sa conduite irréprochable achevent l'éloge
qui lui est dû.

Pour copie conforme —
a l'original des notes conservées
aux archives de l'Ecole Royale Militaire
17. mars 1780.

Le C.te de Moyria
Lieut.t Col. de Cav.e Capd.
Commend.t la Comp.e des Cadets.

j'ajoute que m.r de Mokronoski donne l'esperance
de contribuer, un jour, au bonheur de sa patrie/

J'ai reçu, mon cher comte, la lettre par laquelle vous me mandé que vous desirés mon passage a varsovie pour le bien de l'affaire de la succession de ma grand mere, tout ce qui se passe en pologne me touche de ce pois je suis trop attaché au roi pour ne pas voir avec une peine extrême les malheurs qui se prepare, j'avois pensé a varsovie lorsque j'allois joindre les princes frere du roi de France dans l'esperance de pouvoir donner encore un roi des preuve de mon attachement. le tems ne l'a pas été entendu et des lors j'ai dit adieu a un pois ou quel j'etois vraiment attaché. j'ai preveu des lors les desordres aux quels le systeme adopté le livroit et je jouis de voir le roi

entourez de gens aussi dangereux qu'est l'ex. abbé
Spinalbie dont je vous parlais celui qui a fait le manifeste
des revoltés bourbonnais contre l'empereur. c'est donc nommé
monsieur qui étoit le chargé d'affaire du roi à Naples fut
un des fondateurs du club des jacobins. comment ne serait on
pas affligé mon cher comte, de voir auprès du roi des ennemis
aussi declaré de la souveraineté et comment pouvez comme je
le fais pouvoir se decider pour mes affaires personnelles a aller
voir de près des choses si contraire a ce que je désirerais. d'après
ce que je vous mande mon cher comte vous voyez que je n'ai
autre chose a vous de mander que de vouloir bien écrire
a ma femme qui est accablée d'affaires et

comme elle les connoît mieux que moi elle vous parlera de
Voltaire qu'elle croira pouvoir être le plus utile.
J'espere ce que je pouvois pour Mr Helvé. la recommandation
de Madame de Genlis sera toujours pour moi bien puissante.
mettez moi je vous prie aux pieds de Madame la Duchesse
mon respectueux attachement pour elle ne finira que
avec moi. adieu mon cher comte, comté je vous prie sur mon
amitié bienveillance. je vous embrasse de tout mon cœur

Votre de Votre serviteur

Petersbourg ce 6/17 mars 1792

A l'Ecole R.le militaire le 6. may 1780.

Conformément à vos desirs, Monsieur, je remets M. votre Neveu à M. aubert que vous avés chargé de le retirer de l'Ecole R.le militaire. Je dois à la justice de dire qu'il y a été l'exemple de ses Camarades par sa conduite et son application, et qu'il emporte non seulement leurs regrets, mais ceux de toutes les personnes qui l'ont vu ici et qui ont été à portée d'apprécier les qualités de son coeur et de son esprit. J'espere, Monsieur, que vous le trouverés tel que vous pouvés le desirer du coté des connoissances: il en a acquis de tres satisfaisantes dans toutes les parties auxquelles il a été appliqué pendant son séjour dans cette Maison, et je ne doute pas qu'il ne les porte à un tres grand degré de perfection si, lorsqu'il sera retiré auprès

M. de Novokronowski.

de vous, il se livre au goût que je lui connois pour l'étude. J'apprendrois ses succès avec autant de plaisir que j'en ai à vous assurer de la considération distinguée avec laquelle j'ai l'honneur d'être, Monsieur, votre très humble et très obéissant Serviteur./.

Le Mis de Timbrune

Varsovie le 4 mai 1812

Monsieur le Comte

Je suis infiniment reconnoissant de l'interêt que vous voulés bien prendre à ma santé. J'en fais aussi les plus amples remercimens à madame la Comtesse. J'avois une lettre pour elle preparée pour le dernier courrier. mais je l'envoiai trop tard à la poste. mais par cet ordinaire-même il y avoit pour la maison potocki une lettre fort détaillée sur une reprise de la maladie que la princesse a eprouvée. elle en a été très incommodée. mais elle est mieux. elle a dormi bonne nuits sans toux. les forces même lui sont passablement bien revenues et elle a très bon appetit. elle se donne du mouvement. elle se promene chés elle. mais le medecin n'ose encore la laisser sortir en plein air. de peur que la toux ne la reprenne ce qui est d'une fatigue extreme pour elle.

une fievre bilieuse m'a un effet tourmenté depuis dix ou douze jours. la diette severe à la quelle on m'a condamné m'a réduit à une extreme foiblesse. j'avois beau representer que la vieillesse doit être aidée et non epuisée. le medecin n'y avoit point egard. je n'ai cependant point de reproches en réjultat à lui faire puis qu'enfin me voilà beaucoup mieux. j'ai recommencé à manger depuis 3 ou 4 jours, et je vais descendre aujourdhui dîner chés la princesse.

nous avons vu passer tous les jours cy, monsieur le Comte, une artillerie très bien montée et fort nombreuse en canons de 12, de 8 et en obus. on dit qu'elle doit s'arreter vers Jaroslaw pour être distribuée et dirigée de là sur divers points. il ne paroit plus qu'il y ait encore d'autres troupes à passer. c'est l'artillerie qui ferme la marche.

Ce qu'on a reçu ici hier de Vienne est fort remarquable. on dit que toute la politique de l'europe est déjouée, que l'autriche après bien des négociations avec la cour de france, a enfin envoié depuis peu son ultimatum qui est un grand mystere. ce qui n'en est point un, c'est qu'il a été tiré de paris des lettres de change, au profit de m. de talleyrand, pour la somme de cent mille florins d'allemagne en bonne monnoie. on mande sur les banquiers de vienne
encore que l'étonnement a été à son comble lorsqu'on a appris que les françois se sont emparés de Berlin et que le Roi de prusse s'est retiré vers Breslau. on dit enfin que le p.ce schwarzenberg commandera en gallicie, celui qui est ambassadeur à paris, et qu'il a donné ordre de lui acheter 15 chevaux de plus. il semble que nous soions à la veille de grands événemens.

M. le p.ce Eustache reste toujours ici. depuis l'arrivée de m. Rasichowski, il a un peu plus de quoi s'occuper. mais m. pruszinski ne doit arriver que vers le 12. la princesse est toujours persuadée que m. wodzinski est malade et ne se doute de rien de plus. elle y voit peut être de la consolation en ce que sa prétendue fievre lui est un obstacle pour rejoindre l'armée. mais tout ce qui entoure la princesse est dans la plus grande impatience de l'arrivée de m. antoine de peur que, par quelque indiscrétion imprévue, la vérité ne se découvre d'une maniere fâcheuse.

une lettre arrivée aujourd'hui de léopol déjà jette l'allarme. cette lettre, dit on, est d'un homme sensé et qui merite d'être cru. on y assure que les Russes se sont déjà avancés en grand nombre; qu'ils ont franchi la frontiere du côté de tarnopol, mais qu'on ne sait pas encore vers quel point ils se dirigeront. nos politiques disent que les ennemis aiant connoissance de l'ultimatum dont j'ai parlé plus haut, et apprenant que l'empereur d'autriche se déclare positivement pour les françois, ce sont les autrichiens qui ont à soutenir le 1.er choc, ce qui peut leur être d'autant plus fâcheux que, sans doute, ils ne s'y attendoient pas. l'embarras pour m. pruszinski de passer la frontiere en deviendra peut être plus grand.

ma grande faiblesse prescrivis des bornes à cette lettre. mais vous pouvez compter que je ne manquerai aucun des jours de poste (sera à dire ni le lundi ni le jeudi, ainsi que j'en ai pris notice, sans avoir l'honneur de vous écrire, mourrai-je le comte, ou à quelqu'un de chez vous. ainsi vous aurez régulièrement une lettre et le mardi et le vendredi. je me recommande aux bontés de mlle de Wilczek pour avoir d'elle de ces lettres si intéressantes qui s'étendent jusqu'aux 4 pages./.

A Valenciennes Le 7 May 1786.

Je Viens, Monsieur, de recevoir La Lettre que Vous m'avez fait L'honneur de m'écrire je desirerois bien pouvoir vous procurer la Prolongation de Congé que Vous desirez mais cela est absolument impossible. Mr. Le Marechal de Segur ayant fait les plus grandes difficultés pour donner Votre Congé en envoya til mis La Condition que L'on ne demanderoit point de Prolongation. Recevez tous mes regrets et les assurances de La Sincerité des Sentimens avec lesquels J'ai L'honneur d'etre, Monsieur, Votre tres humble et tres obeissant Serviteur. Le Prince de Lambesc

Mr. Le Cte de Montmorency.

de Paris le 26 janvier 1811

A Monsieur le general Morzonosky.

Monsieur le général

j'ai reçu avec une grande reconnaissance, et un vif interêt la lettre dont vous m'avez honnoré datée du 29 9bre 1810. j'y reponds et très rapidement pour dire à Mr le comte de Morzonosky que j'ai eu occasion de voir comme goutteux car je me suis beaucoup occupé de cette maladie: j'ai même fait un petit opuscule intitulé manuel des goutteux. j'ai eu intention de détruire le préjugé établi par l'ignorance, qui dit rien a faire a la goutte. je suis dans l'opinion générale qu'on ne la détruit pas absolument, mais aussi je pense qu'on peut l'atténuer et s'opposer à la violence de ses accès. en ne faisant rien a cette maladie elle prend avec l'age plus d'intensité et pourroit amener point de decès funeste un petit grand nombre de ses sujets tandis que en les surveillant et en s'opposant quelques années elle permet de parvenir très âgé.

vous êtes goutteux Monsieur le general et l'on m'a fait la meme semble assez d'attention chez vous a cette affection. lorsque je lus la dédicace de votre lettre je pensai que la goutte jouoit un grand role dans votre epilepsie. j'ai l'honneur de connoitre Mde la princesse Jablonowska, le prince m'a confié la direction de la santé de ses enfans. la princesse fut sensible jusqu'aux larmes a l'amélioration de votre santé; elle m'apprit et d'autres polonois me l'ont confirmé, que des raisons politiques vous avaient fait négliger et braver un accès de goutte au point de prendre les armes et vous mettre en état de combattre; qu'une saignée avait fait rentrer la goutte. je desirerais savoir ce qu'il y a de positif en tout cela et je le desire pour le progrès de mes connaissances et pour vous même Monsieur le général: si ce bras que vous faites saigner si cela est, je le vois ici rien que de conforme a mon opinion sur la goutte que j'ai toujours vu produire les effets les plus fâcheux et quelquefois tuer par des saignées du bras: par des vésicatoires aux parties supérieures, enfin est a mon gré une loy de la

un fuir dans la goutte qui puisse la diriger vers les parties
Superieures. dans son invasion aux pieds j'étais appliquer
des Sangsues je n'oserais pas faire ouvrir la veine du pied, mais
je trouve tout avantage aux Sangsues qui font l'effet de petites
ventouses. je vais en voir a l'epileptic mais permettez moy de vous
exposer mes idées Sur votre goutte Sur laquelle je pense qu'on reflet
pas assez arreté. je crois que vous devez de la combattre de
l'autre c'est aller a la cause de l'épilepsie qui ne me semble que
Suspendue et qui l'est de la meme maniere que chez vous dans les 4
autres individus a deux desquels j'ai appliqué moy même l'an
vous este ma 5ème experiance. je vous envoye M.r le Général
mon manuel des goutteux non pour vous traiter vous même d'après
at opinion mais pour vous laisser entrevoir mes vues dans
lequel je vais avoir l'honneur de vous consiller.
je vous envoye un flacon de Sel de Kinkina a un extrait
gommo resineux de Kinkina vous en ferez dissoudre une once
et demie en un verre d'eau bouillante puis vous retirez
d'une bouteille de vin de malaga la quantité Suffisante de
vin pour mettre en plan cette Solution. chaque jour avant
votre repas en vous mettant a table vous prendrez une
cuillerée a bouche de ce vin. puis tous les mois au declin
de la lune prenez un leger laxatif nitoyez le canal intestinal
quelque bon que Soit votre etat de Santé. pour des mal
aises mettez quelquefois les pieds en un bain d'environ
5 a 6 pintes d'eau chaude dans les quelles on delaye une
verre de moutarde une demi livre de Sel et une pinte de
vinaigre. il faut tacher d'amener cette goutte aux pieds.
la goutte est Souvent Sanguine. Souvent elle roule dans les
ruisseaux Sanguins et les Sangsues Sur les pieds la determinent
a Sy porter, alors rien n'est a craindre dite. lorsque on
est goutteux l'expiriance depuis 45 ans m'a appris que
quelque Soit la maladie qui arrive il faut faire une
attention toute capitale a la goutte qui comme une grivelée

prend la forme et la nature de toutes les infirmités possibles. la goutte ne veut ni bains ni humidités. Un régime un peu stimulant est quelquefois favorable à l'estomac des goutteux parce qu'il en éloigne l'invasion. les aromates doux les mets un peu épicés les eaux distillées excitent une insensible perspiration qui l'éloigne ou la pousse aux extrémités inférieures mais je tiens beaucoup en même temps à ce que le canal intestinal soit régulièrement nettoyé pour les sujets disposés à un lypatit pris à même époque. j'ai même observé quelquefois plusieurs mois la nature à l'époque du lypatit opère d'elle même un léger dévoyement salutaire. j'espère Monsieur le général que vous me seconderez le désir que j'ai de vous rendre la santé, que me fera l'honneur d'entretenir avec moi une correspondance que je désire et espère vous rendre utile

le secrétaire du prince potoski. Mr defontana est venu me demander une consultation de la part d'un médecin célèbre ma ton dit une de mes petites pièces. je l'ai vu ce matin même. etais à pour vous Monsieur le général je le désire si non je vous en enverrai une semblable assurance qu'elle sera pour vous. avril m'en reste peu.

j'ai voulu être à part. il y a de bien des dettes déjà des mois j'ai voulu celui de l'orenoque ou rivière des amazones qui est bien différent du jade des montagnes — je vais lire votre lettre à la prochaine assemblée de notre société académique de médecine. y rapporter mes observations et provoquer des expériences. la vertu est elle due à la nature de la pierre? en est elle l'effet d'un corps étranger dans le tissu cellulaire? ces expériences nous amèneront elles à faire la médecine des sauvages qui ne pressent rien à l'intérieur mais qui font des incisions à la peau appliquent des remèdes et font suppurer les bords de la peau. vous apprendrez Monsieur le général que Médecin et professeur chargé de l'enseignement public je n'ai du conseiller cette sorte d'amulette quand circonspection et vous avez vu dans le moniteur comment j'ai été conduit. je vais oser vous en conseiller encore une dont j'ai également quelque expérience. porter habituellement sur le creux du cartilage de la

poitrine un petit sachet de toile fine, doublé de la même toile et rempli de sel bien séché bien broyé auquel on ajoute moitié camphre. quand le sachet est presque vide on en met un autre. Si ce moyen que j'ai vu employer chez quelques individus très efficace ne tue pas chez d'autres au moins n'a-t-il aucun inconvénient et ne cause-t-il ny gêne ni douleur.

quant au café le matin je suis très d'avis mais je le conseille comme remède et de la manière suivante. frictionnez vous le front avec du vinaigre puis mettez dans la bouche et jusque derrière les barbes d'une plume vous éprouverez une grande sécrétion de glaires que je préfère à la pipe puis ensuite prenez une grande tasse pleine ou petit bol de café mais fait avec moitié plus d'eau remettez en du café qu'une demi cuillerée de poudre soyez et ne mettez y qu'une demi cuillerée à bouche de crème prenez très chaud cet alors du café en lavage mais très salutaire ensuite ou avec un peu de pain grillé vous aurez alors tout à la fois un aliment, un lavage, un remède antigoutteux car le café en botanique est de la famille du kinkina. ce moyen ne peut affaiblir la goutte est coupe et doit faire la médecine qui en peut détruire le radical qui me semble impossible à extirper.

j'ose à vous assurer Monsieur le général qu'il est un cas qui m'a frappé que je vais soulager. j'ai guéri presque tous les enfans. mais voici mon opinion c'est qu'il faut moins s'attacher à un remède qu'à un ensemble de moyens propres à modifier l'économie entière chez qui on n'obtient pas par une méthode on l'obtient par une autre. les mêmes remèdes inefficaces peuvent par l'art de les administrer devenir salutaires: il me semble Monsieur le général que je mentreticns et cause avec vous. ce serait mettre le comble à ma reconnaissance que de me laisser entrevoir l'espérance de vous présenter ici mon fils et vous exposer de vive voix la que j'ai acquis par mes travaux mon expérience et ce qui pourrait vous en être utile

Je suis très respectueusement

Monsieur le général votre devoué Alphonse Leroy

professeur de la faculté de médecine de Paris rue Vaugirard n° 42

Jasnie Wielmożny Mości Generale
Dobrodzieju!

List od Jego Dobrodzieja, datowany 21 Febr: b., odebrałem 8 Listopada t. r. — Zginęły Nadzieje, a nieprzewidziana" pocieszająca w okropną prawnie" zamieniła się. Tak iest zginął ten Dobry Obywatel — dobry Przyiaciel — dobry Wódz — dobry Pan — dobry Ojciec Swoich ubogich — Zginął z tenii ostatniemy Rowy! — Bóg powziął w Tęcz moie Honor Narodu — W Tęcz go Boga oddaią! !! Ktòre wyrzekł do otaczaiących go — y Powtorzą na iego trumnie ią wyrzekł. — Ostatni Żal iest iedynie pocieszaiącą Nagrodą za nieodzy" ane" zmartwienia, Trudy, Prace y ofiary iakie ich w tym życiu doznawał musiał. — Wczoray o 4 tey po Południu powrócił z Lipska

P. Fricke

P. Kicki Adjutant Niebozezyka powrocił wezwany o 4ey z pokoiu z Cesarza y ten to rzecz
y przywiózł — 14go P. Kryt Ba raniony Dzidą
od Kozaka w prawą stronę pod nad drugim Palcem.
16go rownież w prawą stronę między Stopą y Kolanem
postrzelony. y tegoż Dnia Napoleon powiedział do
niego — Vous êtes un bon Garçon je Vous ai nommé
Marechal de France — „Sire mais je commande en
Chef les Polonais" — „Cela ne fait rien Vous les
commanderez toujours et Vous porterez Votre uniforme.
17go Kontuzyją w Brzuch, Kula odbiła się o
Szyld w Pendenta. Nakoniec 19go Kula mię-
dzy Obojczyk wyszła przez do potkę, a drugi
Strzał między Lędźwiami na Wylot. Jak z
opisywaiącą Krwią traciła siły, y na Koniu od
Adiutantow utrzymywany, gdy się dowiedział że
ze Stolicą iuż iest zerwany: brał się na Rzekę Kuby
Szydłowski mówi, Adiutant który go z Kickim
utrzymywał na Koniu przeszyty kulą spadł z
Konia

z Konia. Spuszczał na niego ieszcze Niebosczyk y tak
stanęli nad Rzeką, przez którą Ścieki iako powiada zaskoczeni go przez przyiaciół, y rozumieią że iuż wszystko przebyli; stanęli nieco daley nad Rzeką; tu Ścieki był
ranionny, a On widząc o Krokow 30 ciu Nieprzyiaciela, uskoczył w Rzekę y iuż nie pokazał się!!! Wtenczas ten
tam który tamtą gnałby się, wskoczył za nim ratuiąc go
ale ieden wyżey będący nie puszczał się = Dwaj
Rybak złapał go ieszcze pod Kolano bedąc tego Zdania
trzymał ieszcze w Rzece, nie bacząc by nayzmiey gnieniono na Swiatły, którey przyczyny ukrył zamie
chał zdawał się. 27 Cało z Honorami pochowane, w
Trumnie miedzianey zamkniętey y Srebrami ozdobney, y złożone zostało w mieyscu osobnym. Mayor
chciał tutaszy proboszcz o pozwolenie wystawia Depu
tacyą do Jmperatora, żeby ten raczył rozkazać wydać ie, iżby
mogło być tutay sprowadzone. Mowi Ścieki że
maią o nie prosić, iżby mogło być złożone w Cmen
tarzu tutay y ozdoby maią być wydane do
[illegible] z Jmperatora

Z Nge Imperatora — Jak zwykł pewien Pawy. —
Dostawiał te u Ghafera Testament. który dotąd otwo-
rzony nie iest; czekaią na urzędowe zaświadczenie o
zyciu, po którem ieg przesłano. Testament iest
odasno zgrzany y zapieczętowany y dumpby o
ustanowionym Dziedzicu wielkie. — Tymczasem
ia dotąd Interessami zaniedbuię, ktemu kwoty ie-
dnie dziedzicznie procenta należne opłacać muszą
y powinien. Pamięć y Nazwisko tego, we wszel-
kim względzie, iest drogim skarbem powszechnym
Opiece iego Przyiaciół y dobrze zrozumiałych: P.
zabembyło P. Böhma: żeby nie wchodzące w to zmar-
łe zdarzenie, nie ostygły bynaymniey Wdzięcz-
ności względem Jw Jenerała Dobrodzieiem y ustą zrobioną,
y owszem przyspieszyło go. powtarzam to ieszcze y dru-
gi raz Poczta a Jw Jenerała Dobrodzieia oblignie, na
tę Przyiaźń, którą dla niego mieć stale raczyło, żeby
y w tym razie nie zawiodła: dziś by ze strony P.
Böhma zachodzić miały momentalne trudności. —
Oddaię mu nayszczerszemi życzeniami Względom Jw Jenerała Dob
Zostaię z nayposłuszniejszem Uszanowaniem Jw Jenerała
Jenerała Dobrodzieia
w Warszawie d 10 Października
1813 r.
uniżonym Sługą
Michałowskim

1.

Jasnie Oświeconemu Mości Generale
Dobrodzieju!

List od JW. Pana Dobrodzieja datowany 18 Listop. p.
odebrałem 29 t: m: y ... Jeszcze dotąd Regulacyi
nie ma: czyli Statuta nadesłanego J: P. Rzeń
będą mogły być tu wprowadzone. Projekt do ich
złożenia, przez JW. Pana Dobrodzieja podany, iest
nayłepszy z oprocz nie do siebie potrzeby: gdy wszelkie
cisze dopiero expectowane potrzeba a iako zaraz na
zapad stycznia mamy zgon Pana Boga żeby nie
zgadł. Na wiosnę czyli sprawiedliwie Stan Ziemski
zapłaca naszego prawowrad z Pleszczeiu Du Sol volatil.
Vitam zrazu zdrowia prawie a następnie Nabeiąc, tak
dalece siły traci że w Nas nie wzlurgać potrzeba:
żeby ią poczuć. — Trzeba aby mnie czekać przy-
bycia

bycia P. Vincentowey, a Jey y innym latay
Przemyśl nie bolszczyła, wszyscy tu Prosili
JW Generała Dobrowzoja Komunikować nie
omieszkam. — Przyszła mi tu wiesc" iakoby P. Glo-
ry Filozofowa Lwowie, poprzestał pisać — Dla tego ia
tak obawiam się wdawać się z Bankierami — w
takim zdarzeniu, co Cesarzowi w Gandawie do to
z przypadło. — Ale Jchmć Pan Stanisław Niemcewicz znaj
dzieje do Warszawy nie przybył: bo dotąd Assygna-
cyi P. Lubeya nie odebrałem. Wzgledem przesłania
zaś tych 1000 Złr w Lwowskich mi dał Pan JW.
Lwowa Dobrodziejowi życzeniu moie Komunikować.
Wstrzymuie się z tym dla tego, ieby P. Bóhm zmiał Dawnieyć
swoią opinią — a Nawet oprocz tego, ma być ta oko-
liczność: że P. Henryka Zabiełło, pisać miał do swych
Generałów

Wiewarych J.Bom tego listu nie czytał osobiście alem
słyszał od Osób wiary godnych: Że pod Frankfortem
większy zrobił się Bigos iak pod Szczecynem —
Że Napoleon odjeżdża od Woyska, aniak ofiaro-
wuje Polakom: że uwalnia tych Którzy chcą wrócić do
Domu, a przyjmuie tych Którzy z nim proszą zechcą
a najprzód według zwyczaiu zrobiły się Partyjoci —

Mam Honor zostawać z uszanowaniem
dla J.Ekscy Generała Dobrodzieja Uniżony sługa

Warszawy d 27go Listopada
1813 r.

Nayniższy Sługa
Michałowski

A Son Excellence
Monseigneur le Comte
Stanislas Mokronowski
à Cracovie

Varsovie a 24 juin 1792

Mon cher Comte la nouvelle des vos exploits m'avaient comblée de joie et de pieté, non seulement je me réjouissais des aplaudissement et des eloges, que j'entendais faire de toute part de votre courage — mais j'acceptais les compliments avec la satisfactions d'une veritable mere, et me paressait que la Gloire de mon fils rejalissait sur moi.
Votre lettre y a mis le comble, je l'ai fait lire au Roi qui ne tarissait de faire vos eloges avec une veritable tendresse, je vous laisse juger si mon amour maternel devait etre flaté d'avoir un Héro pour fils.
Puisse cette gloire que vous venez d'aquerir vous accompagner par

tout et guider tous vos pas et vos ac=
actions. et puisse la Providence exaucer
mes vœux en faveur de votre armée
et veiller sur vous.
on m'a dit que vous avez envoyez
un morçeau de l'etandard, que vous
avez enlevez a l'ennemi a une aim=
able demoiselle, comme je suis un
peu romanesque je vous avoue que
cela m'a fait plaisir, voyant que
mon fils suit les enciens regles de
la chevalerie, joint un courage une
en galanterie. mais je vous
avertie que vous avez fait des
jalouse, et j'ai vu un jolie Dlle
qui est fort piquée tant pour le
morçeau d'etandard que pour une
certaine lettre ecrite a la Billote.
Tous mes amis et amies vous font des
compliment. et moi je vous embrasse
bien tendrement, et vous recomande
de joindre la prudence a votre courage
votre affee mere
S. n. C.

A Monsieur
Monsieur le Comte
de Mokronoski
a
L'armée

Ex 8. Januar 1779 w Warszawie

List W:M:Pana do mnie z przyłączonemi do Brata y matki odebrałem. Dziwuię się bardzo że Jm:Pan Grand niechciał do Akademij wypłacać Pensyi, ktorom dawniey dysponował, y tęż samą dyspozycyą teraz powtorzyłem, z postępowania znacznego w Naukach ſiak mi Sam W:M:Pan piszeſz mocno ieſtem Kontent, w tak chwalebney ochocie niepotrzeba ustawać, lecz bardziey ią powiększać, aby doskonalenie się iego zawsze większy wzrost brało, a czas do niego wyznaczony przy letnię, w teyże Akademij koniecznie przebydz potrzeba; gdy ten czas z Applikacyą w Akademij Zoſtawiſz, poznaſz potym pożytek dla Siebie, z ktorego w Stanie Swoim przyſzłym, mieć zupełną dla Siebie Satyſfakcyą będzieſz, y mieyſce się wſpodzie z honorem moſzeſz do czego ia zawſze dopomagał będę, jako z Serca przywiązanym Zoſtaię cy na zawſze Stryiem.

Mon cher neveu, ma nièce
Cezelie, qui vient d'épouser,
ma fille, tyn te dernière,
Kstyn ilego ma rue, Lisine,
nièce ma catholycie, prosze
tych ras po Polsku, drugi —
ras po francuska, pisywa
do mnie ate cer tych
wyrych tytulow traite
moj en bon Parent et
en bon ami, je vous
prie d'excuser Mr —
Votre Commandant —
de mes tres humbles
Complimens, et de luj

m'engager ma reconnaissance
et cette assurance mes chers
neveux de vous rendre
digne de tous vos soins
pour votre éducation

A Metternich

Mon cher Renard, J'ai prévu
d'aller et d'aller vous chercher à Paris
pour vous y amener dans votre
Patrie pour vous retirer à votre
ordre pour vous de Bayonne
vous ne chiez Mr Mr Stuchac vous y
vous rendez Mary je vous laisse
à Paris vous dites vous
Kitka, de Bretagne, Bordier Mr Mr
pour vous, vous à Hollande, Saxe
y tu vous vous vous pour vous
vous Mr Mr pour vous pour vous
pour vous vous pour vous pour vous
pour vous pour vous pour vous pour vous
pour vous pour vous pour vous pour vous
pour vous pour vous pour vous pour vous

y Mundany tu sprawie to niebrzeby
wiele mi labrè sprawiac gardzeby.
Ksiązki mam tu prawie wszystkie
Ktorych w Pan magny z tym
wszystkim mozna z labrem
wziąsc wedrzyc —
w Panszu trzeba widzic co iest
ciekawego i podziwiam się z
Go Pan w lekka Kompanyia wdaz
wiac się niebezpiecz bato w Panszu
ypewnie bardzo niebezpieczne
yprzepitacyia upadac cnoty —
w drodze trzeba się tym informowac
ubezpieczac wypytywac
się orzedzie Kazdego Kraju —

Brzilow Ministra Francuskiego —
pour vous la croix de St Lazare
ioreli Gps ie Wan creye niedouceut
wswoiey akademiyi, to morna cy
wPonyra. Grac chce natkutkei
czas takie Lekcyie

Faitte Vetre posible de faire l'honeur
d'Votre application, ce qui fera
ma Consolacion jeune ambrasse
tendrement mon cher Neveu
et j'attend Vetre retour avec
plaisire A Skarbnerka

Ce 19 Mars 1760
a Varsovie

A Monsieur

Monsieur Chevalier

Skorzewski

a Paris

à l'Ecole Militaire

Lilly Pour Wojciech

Op. Kwiatkowski Clark

y rue rue

Mon Cher Neveux

Je ne fait qu'arriver dans ma Patrie, wpa-
dłem w gmin interesow y zaklopotanie, y ai
trouvé votre lettre ktore ne ma fait bien du plaisir
gdzieli to niebyło z zatrudnieniem ieyo rad
bydź chce co duzemi dale abrieme listy odnieyo
iak WPanna Siostra de hasan bydź dyspo-
nowali to wypełnicy. wziął to bedzie Jatwo WPann
par l'attachement que vous avez pour eux, widzę
że szczyte przyiaciel bydź im wzyscemu y cierpisz
w Seron rumore ale ia z mar tworzenia oszabli wie
dzieyney zatrudnienia y interesamy bardzo dobrze
dzieyna robi że ieszcze Listy gnie samo pisac domnie
ale WPan chcily wzgledu iey zmus ze wola Bmy
widzi zem tylko co do kraju przybyłem, zaras miałem
mnyslnieysze staranie o iey interesach, zatkam
kupno bydź na Volau bydź na place ad
Polaw, pisałem do Jmosc Pani Chodkiewiczowey
oekam responsu, bo co do zapłacenia tych wsi co
Xiędzu Biskupiu bydź niemoge chyba na Sty Jan
ale tyz ztąd ieszcze nie wiele do zapłacenia przy wy-
daniu dowodu kredytowanie, y przez dekreta otrzymia
tą sposob co mi WPan pod wiez Jatka pisze dy
w Holadyi niemoge sie widac, bo y na krolia co jest

od roku się Harasy y mamy Kwitów Bankie-
rów a niemogąc wskazać co dawniey dłużą Sta-
nisław przy dyst, żeto nie inaczy tylko zakan-
cyią kilku Bankierów, teraz y ieżm Lamenu
nigdy dać niechcą, a tym natym prosić się, musz
czas niemoc, niech tym tylko zawrzą
Kiązta par la reforme de leurs maisons
bo z tymy ludźmy nigdy nieda się do uderzenia
swych interesów, które za bardzo nadwerężone.
Z tym wszystkim niech się Kochana dłużna
nie trapi, fortuna przynieść ale ieżeli przyjść
do dworu kiedy go straci, JPani Krakowska
Hetmanowa, sont toujours très sensibles et
très reconnaissante, de toutes les marques d'amitié
qu'elle ont reçue dans leurs maisons, Ieżeli
dług na Zdarzy z tej nie, ia osobie nie pisze, ale
tego pewni bądź mogąc że ich z serca kocham
y do śmierci tego im przyrzekam.
Stowarzysza małżonka poruczała się
co czas dawem Le Pani Krakowska a soutenue
si bien son voyage avec la Santé aussi delicate.
le Roy remercie beaucoup la Reine et la Princesse
pour les soins quels ont eu de sa Seure, la Petite

que le Prince a donné au Roi lui a fait
bien déplaisir, Marie la Pendonné aussi.
Je vous prie mon cher Renaux. de dire
à M. Selonf. que je lui repondrai la poste
qui vient car je suis très accablé des affaires
cependant le que je serai en Pologne Sobe
exacte commissionaire le Roi est si content
de ses d'hiver que le Tabriquant de bas
du Prince lui a fait qui demande comme
nous lui avons déjà ordonné d'en faire au
plus tôt plusieurs paires et il voudrait que cela
remise à M. Selonf. te pour qui les enverra
par le chariot des postes, le paquet de
M. Pomerai m'est parvenu bien conditionné
reçu par la poste prochaine, fait
lui bien des compliments.
Pan ty to iesteś spokojny że chiquane prześ
co nam tak bezczelnie y kond Brandt
robi, pieniędzy dwie albo trzy miesiące
co wczasie mamy dalsza pat rzeczy
pod stołem, nadzieje mieć a drugi gdańskie
czyni rozkaz przy Krzesi, ale tego Pan
nieboże aby tam tego ich ministrowie
nie narzekali że ich Pan nie oglądaiem
cá to znaczy drugie Jenerał Minstrom
Francuskim, Wszystka Polska nie wiem co się
z nami dotychczas znać że niemy stan

Voiowan tey Litwy. Wpan mar przykład
otwarty de se deranger et de s'indetter et
dans qu'elle ambarà l'or ij y bonne vûeno
zeto cruier, ymar rezam pour vous
bien condoire w Polszce bida jmiędzy
nimmar, chor iest zbera dosia niemiz Komu
medac, niz dlahato skonde vous espuranz
nus cher Renart que je vous aime bien
tendrement A Mokronoski

le 22 Xbre 1763. a Varsovie

Lisjnie rzpostki cahnie, si le Prince est encer
a Pari je l'ambrasse le plus tendrement
et si est deja parte envoie luj y uspra
wik mu iest na Mrynszprany
Pani Krakowska Klanie Wpanie

Votre Mere et votre frere y Siostry
Wpana zdrowi

Za Pozwoleniem Xiążęcym przytaczam moy WWmp Panu Dobrodziejowi uktem
niejszy ieszcze osobnego Listu, ponieważ z podrozy ieszcze się nierozpakowałem
zupełnie; Michał dostał Stolby w dzień Polomorego. Jego mość Dobrodziej stanął
szczęśliwie w Polszcze zdrow, drugiego dnia popołudniu ieszcze na polowanie,
Jmć Pan Starosta Ztotoryiski był ke mnie w Warszawie, gadałem z nim o Interesach
WWmp Pana Dobrodzieja, był by mu użytym gdyby nie gadał się Jmć Doktorowi
w tym Kolenu, Jmć Pani Starostina Małgorzata Szturmuie jak o Swadzie, w przy
szłym Tygodniu odwiedz ię. Pana mnie WWmp Panu Dobre polecam
Mille Bourgois mon complement y uszystkim Kobietom rem Duszy Kazac ukłon
moy powinien

Le 6me Janvier 1684 à Versailles

Mon cher Rancé J'ai communiqué Votre dernière Lettre au Roy, qui étoit sensible aux marques de l'amitié que le Prince Hasan vouloit lui donner, en voulant se rendre en Espagne sur le bruit d'une conspiration contre le Roy. Il est vrai que ce bruit s'étoit répandu presque dans tout l'Europe, elle est cependant bien fausse, elle n'étoit fondé que sur l'accusation d'un vaurien qui ayant mangé son patrimoine, et n'ayant plus de quoi subsister, a inventé cette expediant, qu'il vouloit découvrir une conspiration, ce miserable ayant accusé plusieurs personnes, qui se sont trouvé fausse, il a finie par avoüer son infame stratagême, d'où la chasse de la ville, le Roy n'est pas moins obligé au Prince de l'Empressement a le vouloir secourir, quoi qu'il dans le danger soupçon

Le Roy les remercie de ses bons Vœux, et il se repentira bien de la chasse, mais ne le dites pas

Vous avez été toutes bien reçues
et j'aurai eu le plaisir de voir et d'embrasser
mon fils américain, Mon cher Neveu
il faut que vous soiez informé, du Sejour
en le Roi et Madame de Craon viennent
faire, pendant le Printems et l'été prochain
pour que le Prince et la Princesse se reglent
au cas qu'ils ayent envie de venir
en Pologne, comme la Paix est faite
la Diette ne se tiendra pas à Varsovie
mais à Grodno, ce la sera indispensable.
Madame de Craon ira quitte au Printems
Varsovie pour aller à Bialystock
le Roi s'y rende du commencement de
l'Hiver chez elle de là il part pour la
Lituanie atenire la Diette, et il ne pourra
pas se rendre à Varsovie qu'à la fin
de Novembre. voila la vie que nous Sommes
obligé de mener pendant dix mois —
Varsovie deviendra presque un Desert
sans l'absence du Roi et toutes
celles qui seront obligé assister à la

Dicte, to by nay lepicy Cyto gdy by
xistwo chciało do Polski przyiachac
aby nie powrot Kroka przybyli
to iest na przyszła Zime.
Que l'on ne s'etone pas que la vente du
Pallai de la Princese et de ses terres, ne
peut pas se faire si facilement, car
si en France dans un pays aussi riche
aussi peuplé l'on a les difficultes de
vendre des maisons et de terres
a plus forte raison en Pologne pays
presque de transition appauvrie ou
la plus part du monde veut se
defaire de son bien, ou la Noblesse
chez qui ne s'est jamais passé faute
des Banqueroute, leurs bien tombe entre
les mains de Creancie, faute d'achater.
je vous jure que malgré tout mon zele
a rendre les Services a la Princesse
j'ai tout les paines a pouvoir reussire
J'avait l'esperance que la Ville acheteroit
la maison, ils n'ont ni argent ni
moien, et la Ville voulait faire des
Ameliorations, pour cela mais ils ne

peuvent trouver dans le pais ni dans les
etrangers, si bien qu'il ne me reste de reconnoissance
d'un homme mais qu'il n'offre que 18 mille
Ducats, il y a trois semaines que le Marquis
de la princesse et j'attends sa reponse.
Madame Dupin Tante de la Princesse
me mande qu'elle vient Envoyer à la Princesse
mes Ducats de la Restauration de Restaurer
Le Poninski Chevalier que la Princesse aimait
vient de mourir s'il avait autant de conduite
comme il avait de l'esprit, il aurait pu jouer
une bon role, il s'est ruiné et il a ruiné
le Comte Marquis Wielopolski.
Le Roi est charmé que la lettre ait fait
tant de plaisir à Mr le Comte Caraman
Pere rendant justice à son digne fils —
et il sera le maitre de garder la lettre
du Roi, Le Roi m'autorise des
Compliments pour le Prince la Princesse
Madame de Crouy enfant autant
Ca Pyrthuvin Général et la Londe
vous savez ce que vous avez
à dire de ma part au Prince et
à la Princesse connaissant mon
attachement depuis tendre pour eux
je vous embrasse mon cher neveu

Madame de Crawrie servant enchantée
l'un et l'autre m'ont chargé de
faire bien des compliments, au Prince
et a la Princesse, nous serons aussi
bien aise tous de revoir l'aimable
Americain, nous craignions seulement
que vous ne nous trouveriez plus a
Varsovie, mais a Bialystock, mais
ce voiage ne sera que de vingt
quatre heures pour vous, et
Madame de Crawrie sera bien —
charmé de vous avoir tous a
Bialystock, quand au Roy
il ne quitera pas Varsovie
qu'au mois d'auguste,
Que la Princesse me pardonne
de que je n'ecrit pas un lettre
exprès a elle, apres ma long maladie
j'ai peine a ecrire, espere la que
je ferai mon pesible, pour arranger
ses affaire et si elle vient de bonheur
elle pourra etre presente, car tout
cela ne peuvent s'arranger que
vers la St. Jean mais je ne conseillons
pas

que le Prince allat en Podolie separement
il vaudrait mieux que le Prince vient
avec la Princesse a Varsovie et pendant
que la Princesse irait a Bialystock
le Prince pourrait s'y rendre dans
la Starostie en Podolie car venant
d'allemagne le Prince ne trouverait
pas facilement la poste pour aller
en Podolie, il n'y a que de Varsovie
ou l'on trouve la Poste, et de Cracau
d'ailleurs au mois d'avrille le
chemin sont impracticable en
Podolie, mande nous a peu prez quand
l'on partirait de Vienne, pour que
Mandame puisse reygler son voiage
de cracovie
car elle sera obligé indispensablement
partire pour Bialystock vers
le quinze de May, l'on serait bien
aise qu'elle puisse se trouver
encor a Varsovie a l'arivé du
Prince et de la Princesse
celuy qui veut acheter le Palais
ne se trouve pas actuellement a
Varsovie, j'ecris tout
de suitte pour qu'il y rende

cette un Particulier appelé M. Jerienski Kastelan, car toute notre grande Noblesse est aussi bien ruinée qu'en France, et ceux qui possedent encor des Palais voudraient s'en defaire,

Toutes mes Sœurs mon cher Neveu se portent bien, M. Jerienski est de retour d'Amerique ses Parents sont inquiets pour lui

Veuillez tendre Complimens au Prince et a la Princesse, j'embrasse notre cher Amerikain d'une tendresse Paternelle, je serai bien aise de vous embrasser tous avec votre aimable Maman votre Mere votre Frere et vos Sœurs se portant bien, A Mokronowski

Le 15e Mars 1764.

Le Roi a continué cher nous mais nous n'avons pas essuié tous les Malheurs que la Prusse et l'Allemagne l'Autriche que le Cheminé en Allemagne dont est encor impraticable.

Mon cher neveux, j'ai bien
ostatni list Wasa, z przyjemnością
[illegible] Surandeture de M.
le Baron Capitain Commandant
vous pouvez croire combien ce
temoignage a du me faire
plaisire, continue avec conduire
toujours de même, Vous devenir
utile a Votre Patrie, vous serez
Votre bonheur et vous serez
la consolation de ma vieillesse —
Renvoien ze Car Aubert jusq
Stanislas a Paris, et ce avec
lui que vous arrangerez Votre
Voiage que vous desirez —

do pewna że do Brest, podobno
trochy za daleko, ale mierna
blisko Porty widzic et le canon
Francois en Normandie, bobym
zyczył abys Wam pozwalał
na Holandyja y Saxonyja
Xięzki okazyes Wam
pisał znayda sie zawsze
chyba co wzięte potrzebuie,
Drego pisz bize en verdye
et si vous voulez quelque
instruction pisz. le Mathematique
to ie kupie znowu w Rayzu
z Wedrze nie Pan zrobisz
si en sortant de l'Ecole

Militaire vous dire Mr
le Comte de Broglio, cette
une Famille respectable
et qu'ils m'ont honoré toujours
de leur amitié,

W Paryżu wielkie zawsze nad
niedźwiedź Kilka w Paryżu, abym
tylko to widział co jest pu,
trzebnego y bieżącego, może
co tydzień lub niedzielę, co
drugie niedziele pisywać co
i do mnie Chciałbym co
W Pana zdrowia Brat
y Ciotki, ja vous embrasse
du fond de mon cœur
et suis affecté de mon
tendre pour vous
A Rowronsky

A Monsieur

Monsieur le Chevalier
de Pontecoulant

à Paris

Je sie perswade mon cher Neveu
ze to iest szczera prawda, co mi
wyrazasz w ostatnim liście
swoim, ze mnie kochasz, y zes
mi wdzięczny mego affektu, y to
pewna, gdybym był boy abszy
czynił bym niżey, aby y miał
lepsze życie, ale niembrigałem
się za fortuną, starałem się
sumiennie, bym był uczynił
cokolwiek y mieć reputacyą
affektu podziwego, czym to Pan
kochany Panie Stanisławie
a Bury niewpuści go.
Ostrog nowowalen był Wpan
trzy tysiące Franków dopanu
Sekmf. 1000 Franków jusz Wpan
odebrałes od Sekmf. are teraz
inne zarządzenie uczynie to
Wpan odbierasz de Mr le Grand

2000 livres, prosante vous a M.
le Grand, il vous paiera sur Votre
quitance le 2000 livres,

Bardzo się cieszę dla reforme
que la Princesse a fait dans sa
Maison, vous ne saurez croire
combien je suis inquiette, pour
la Princesse, qu'elle ne succombe
pas par accablement des affaires
wszystko na ciey głowie zdrowie
ma delikatne, le seule courage
qu'elle a dans son ame, qui il
la soutient, ia tu czynie l'impossible
pour la vande de sa maison, ale
prawie trzecia czesc domów y
Palacow wWarszawie za nic
wzedasz a nikt niechce kupic
trafia mi się iedno czlek, ale
bardzo mato dosie, wantpie
aby chciał dac y piętnascie
tysięcy czerwonych złotych

trudno tak tanio Jac, atym czasem
zawsze expens na reparacyie, y na
utrzymanie tyle ludzi pilnuiących Pałacu
niakie in kizme Wyrazic le tristé
tablean des affaires en Pologne
pour ne pas la chagriner, Jam
nejistą do niey chyba tak mira
Kominales wnayde Ie zakonczy
to mi Dobrodzieiy zakończenie, wsiog
kay szczęścia addomnie Let,
dawnie, Pani Wm Mitka, Siostra
W Ie Wyprzedz affektem Wam
Ie Klamie

Xiężna Marszałkowa Lubo-
mirska we Lwowie bardzo
chora, bardzo dicy żyie, że
vous ambrasse cher Neveu
Londremont, jai ne pas
encor la force d'ecrire de
long letres

Pozdrowiny dla Wszelkich niech
[illegible] Sienkiewicz przesłuchuje
padnie przy parte charissi
de pastes.

Krzysztof z Dary przesłuchuje
we Lwowie Wiesniak prosi
wat ham tabaki, Wszelkiej
Hiszpańskiej pieck tysz
wyrobić kenkiny z Hiszpanij

A Sienkiewicz

Obywatelu Generale

Nieszczęśliwym nigdy przypominaj mość, pierwiastkowych przy powstaniu Ofiar i chęci w błędzie Na Kraiu. Taką nagrodą miała być szczęśliwość Kraiu, a partykularny przynaymniey całości mego honoru. — Wszystko mam z życiem do stracenia w Interesie Kraiu, o przeciwnie honoru Czuiąc Generale rowno ziemną tę prawdę. — Nauczmie co mi może go wrocić; — Dezerter, zaniżnaiącym honoru Oficerem Rozkazem przywracaią mnie. — Naydalsze podeyrzenia trzeba dowodzić. — Poddaie się pod Sądowy wszelkich środków i rozkazu iak nayściśley dowodzić tego; sądz mnie nayszarowiey iżkam Jestem winny. Albo wroc mi przed —

przed całym światem honor na Torze
stawię. — Ani na moment w podejrzeniu
mieć go zostawcie. —— Ani wyjedziemy
inaczej tylko albo zupełnie oczyszczony, —
lub najsurowiej ukarany. ——

Ja Cyrila
G L

Litt. A

Do Generała

z Korsunowskiego

Komendującego Sekcją Zbroyną

Litewską

Paris 9 Novembre 1820.
Rue St. Florentin N.° 7.

J'ai reçu, Mon cher Comte, la lettre que vous m'avez fait l'honneur de m'écrire le 20. Octobre. J'ai retrouvé en elle avec un fort doux sentiment, une nouvelle preuve de l'ancienne amitié dont vous avez bien voulu jadis me flatter. Hélas! la circonstance qui m'a valu ce souvenir de votre part, est bien douloureuse pour moi, car, non seulement je fais une perte énorme pour mes affaires par la mort de M.r Zinowski, mais aussi c'est un ami éclairé, zélé et dévoué qui m'est enlevé. Ma confiance en lui était sans bornes, ses pouvoirs illimités, et tels, que j'en avais fait un autre moi-même pour mes affaires, au point de n'avoir jamais souffert pendant les sept années qu'il les a dirigées, qu'il s'en référât à mon avis sur rien, et quand cela arrivait, ma réponse a constamment été: faites ce que bon vous semblera, ma volonté est en vous. Pour cette fois, Mon cher Comte, qu'il est impossible d'accorder dans la vie, à deux personnes, ces excès d'abandon et de confiance. Le hazard, qui sans nous avoir consultés ni entendus, sans même avoir jamais parlé de rien qui y fut relatif, avait produit la nomination de M.r Zinowski, dans le Testament de mon malheureux Frère, comme son exécuteur Testamentaire, et la mienne avant que je pusse en avoir connaissance,

au moment où le plus affreux malheur vint m'écraser, comme mon fondé de pouvoirs, m'avait paru un reste d'intelligence entre mon malheureux frère et moi, qui me rendait Mr. Lincowski un objet de vénération pour moi.

J'ai écris au Général Grabowski. Je fais aujourd'hui encore une nouvelle tentative vis-à-vis de lui. Si elle est sans succès et qu'il persiste à ne vouloir pas se charger de mes affaires, il faudra bien que je me décide à un autre choix, ce qui me sera d'autant plus pénible que c'était lui que le défunt m'avait indiqué et que j'eusse été fort désireuse de suivre encore en cela sa volonté. Je crois que Mr. Walters dont vous me parlez, Mon cher Comte, était le beau-frère de l'ami que je regrette. C'est la première fois que son nom est arrivé jusqu'à moi. Si le Gal Grabowski persiste dans son refus, nul doute, que votre opinion et celle de Mr. Ignace Sobolewski, ne soient d'un grand poids à mes yeux; mais, ainsi que vous l'observez très sagement, il faut y penser et ne pas se presser, quand il s'agit d'un choix de cette importance. J'attendrai donc la réponse du Général avant de rien décider. Heureuse si par son acceptation, il—

mer fin à mes incertitudes et me tranquilliser l'esprit.

Je vous remercie, Mon cher Comte, de m'avoir envoyé l'accord que vous avez fait avec le Chevalier Thorwaldson, pour le monument de celui que je pleurerai toute ma vie. Dès que j'aurai acquis la possibilité de donner un ordre quelconque, c'est-à-dire, dès que j'aurai un fondé de pouvoirs à Varsovie, la première injonction qu'il recevra de moi sera d'acquitter la dette sacrée que j'ai contractée en m'engageant à contribuer de la somme de 50,000 florins, à l'érection du monument de mon malheureux frère. Vous voyez, Mon cher Comte, qu'il n'y a pas de ma faute si je vous demande ce délai; mais en vérité, dans ce moment, je ne saurais à qui donner un ordre de ce genre.

Pardonnez moi de me servir d'une main étrangère pour vous écrire, mais vous savez qu'on m'a fait l'année dernière l'opération de la cataracte, et quoiqu'elle ait très bien réussi et que j'aye complètement recouvré la vue, l'on m'interdit toute application suivie.

Adieu, Mon cher Comte, recevez l'assurance de mes sentimens les plus distingués et de ma bien sincère et invariable amitié. la H[e] Sypkiowa Princesse Gortchakow

Permettez que Mad[e] Mokronowska, trouve ici tous mes hommages.

4 Sierpnia 29. Stanisław — 99.

Thieu ne sçauroit flatter davantage Mon Generale Dobrodźieja ni mon Coeur ni mon Amour propre que les marques d'un souvenir comme le vôtre, vous sçavez combien je vous cherit & vous honore, y wiem dla czego, a to wiedząc odmienić się nie mogę, uprzeimuję często nad Koliżnościami y przeszłemi które nas we wzajemnym oddaleniu trzymają, car il n'est personne au monde qui il me fut plus agréable & parler ma vie. Zbiegłem dwoy żeby się z moją Siostrą widzieć, Dziękuję tego z Wiadomości do Paluca gdzie na mnie Interessow wiele czeka, je n'ay vu arriver mes fils que pour avoir le regret de les voir partir, il faut se resoudre a la destinée, to pewno że nie raz z nadzieją nas na ten pied Goth agréable, ils vont aider de leur des Gds Ducs, et viennent d'être avancés au grade de General Major. Je fais les voeux les plus sinceres pour la Sante de Madame a qui je vous prie de les présenter ayant que mon homage, a ciebie mogy Generale Dobrodźieja Ściska Wurzy y Serca Twoy.

Szczery bardzo przyjaciel y sługa Luizoty.

Jeżeli X: Lwiatchy znaydzie się Warnowie chcący go serdecznie uczcić bal odemnie y dowiedz się czy w czwartek o nim Zajęcy uprzedzali ostatni tego Kot był, żałuję że zaniedbał pozbierać osmyki do Instytutu Xiążęcia. — mille graces pour la bonté que vous avez eu de me communiquer la Lettre de Mr d'Aragon qui parle de Mlle Marianne de la Marphia ma Zonę, ale już nie chodzę moje kalkulacye tyle co dawniej prosz tego inaczyć się przyszłemu Habyka niebodego widzieć.

Ma chere Tante; Je ne puis vous exprimer le plaisir que m'a fait le charmant cadeau que vous avez eu la bonté de m'envoyer, je le porterai toujours en pensant à vous ma chere Tante et à ma Cousine Antoinette que J'aime bien tendrement et que je desirerai bien vivement de revoir; J'espere qu'elle me conserve aussi un peu d'amitié. L'Ouvrage que vous m'avez donné ma chere Tante est d'autant plus précieux pour moi puisqu'il vient de notre Grand-Maman dont je respecte beaucoup la mémoire.

Adieu Ma chere Tante je vous Supplie de me conserver vos bontés et d'être bien persuadée que mon attachement pour vous ne cessera jamais. Je vous prie de dire bien bien des choses de ma part à ma chere Cousine Antoinette lorsque vous la verrez. Mes Freres vous baisent les mains et la rappelent au Souvenir de leur aimable Cousine.

J'ai été bien touché, chère sœur, de la bonté que vous avez témoigné à ma fille, puisse la Providence vous rendre les soins que je fais pour la vôtre — Que je suis pressé de me trouver plus vous voir ! quelle douce idée pour moi quand je songe que toutes les tracasseries sont finies et que nous pourrons vivre en bonnes sœurs ! j'espère et je désire que cette union ne finisse qu'avec notre vie — Adieu, chère sœur, je vous embrasse tendrement — veuillez ne pas oublier ma lettre pour Mme Zamoyska — et les lettres pour les parents de Mlle Saulcyne je les recommande beaucoup à Wisniewski.
Mlle Saulcyne a pour ici des lettres pour Mlle Constance de Varsovie, je vous prie de vouloir bien les faire remettre.
j'oubliais de vous parler de Joseph qui m'a chargé de tant de tendresses pour vous.

A Madame

Madame la Comtesse

Mokronowska

née Princesse Sanguszko.

à Jarnew.

Jasnie Wielmożna Pani i Dobrodziyko!

Z wielu Mieszkańców zniewolonych się być znajduie, uwiadomić Jmć Pana Dobrodzieia, iż JX. Mikiel dopędziwszy wieku swego lat 100. i dni 13., dnia 23. bież: Mies: życie zakończył. — Szanowny ten Starzec, położywszy we mnie zaufanie, Exekutorem testamentu mię mianował, a na parę tygodni przed śmiercią, odczytawszy ilość na gwałtowne do życia potrzeby, i na Expensa pogrzebowe, prawie wszystkie mu zbywało, Synowcowi swemu Woyciechowi Dzierżawcy w Walencie wszelki przez tuteyszego Sędziego przesłał, resztę zaś ruchomości na drobne legata rozrządził, w tey reszcie umarłego bardzo 270 zł. do Jw. Pana z 1. Julij r. b. wcześ

przypadaiące, i tymże tychem Kawik z położ-
nay daty 1. Julij – sporządzony, na mnie się
zostawił, Vktory tu załączam.
Nie wiedzę zaś o treści Opisu, przez zmar-
łego z Jws. Panią zawartego, ile między pa-
pierami znaleziono go, czyli rente viagere
anticipative lub derivative ma być opła-
cana, oddaię rozstrzygnienie tey kwestyi
samey Jowyższey Dobrodzice, w ktorey się
ku drugi Exemplarz pomienionego Opisu
znaydować się będzie.
Szczerzy tamże mię poleciwszy, z głębo-
kim uszanowaniem zostaię
Jowyższey Dobrodziki
25. Czerwca 772. Krakow. nayniższy Sługa

ce 2 Juillet 1805
a Bialystok

Je ne voudrait pas vous fatiguer de mes
épitres ma Chere Comtesse, et je m'abstiens
imparfaitement, quoique il me soit
pénible d'être longtems sans avoir des
nouvelles de mon Ami, qui m'a demandé
de ne plus lui écrire, votre lettre du 21 Juin
m'autorisant a vous regarder ma Chere
Comtesse et a vous témoigner ma reconnoissance
de la bonté que vous avez de me parler
de votre Intérieur, que n'est-il plus
consolant quant a la santé de notre Chere
Generale, Dieu veuille avoir pitié de ses
souffrances, de vos Chagrins, et recompenser
vos vertus et les siennes j'en fait le voeux
du fond de mon Coeur, et prie ces
Cheres Enfants vous adresser de ma part
et longues souffrance, Mme Bernard m'a

mander que vous allez aux Eaux
Veuillez le Ciel en bonne hour Effet,
elle m'a écrit pour me parler de ces
Embarras d'Argent qu'elle aura reçu
ma réponse, n'ayant aucune Connoissance
ni de ces affaires ni des Personnes à qui
elle a affaire je ne sçait comment m'y
prendre pour la tirer de ces Embarras, Me
voilà de votre Cotté je ne doutte pas que
la pitié vous donne de l'Inquiétude pour
elle, mais ça deviendrait sérieux de quelque
manière à revoir pour la tirer de ces Embarras
Je remercie Mr l'Abbé de la Faveur de
son Souvenir, permettez que je lui fasse mille
amitiés aux Chers Enfants, et Embrasse
sincèrement de ma part pour vous toute
l'étendue des sentiments les plus vifs
avec les quelles je suis mes Chers Cousins.
votre très humble et très Obéissante Servante
Bonnicha

Токороновський Стан, генерал

до дружини Марійки уродж. Сапутько

1792 –	4
1793	9
1794	3
б.д.	2

Du Camp d'Oltroy 24 Juin 1792

Votre pere mon aimable Princesse n'est pas ici, c'est a moi, a vous écrire. Eustache etant a Varsovie vous rendra surement un compte exacte de tout ce qui s'est passé dans notre armée, il vous nommera ceux qui ont fait leur devoir, la modestie l'empechera de parler de ce qu'il a fait. je dois donc vous dire qu'il a toujours été partout le premier et que par son courage et par sa valeur, il n'a pas peu contribué à la reussite de ce que notre Brigade a fait dans plusieurs affaires et principalement dans l'affaire de Dubenitz. dans ce moment il est surement bien recompensé de ses belles actions.

le Sde aime tant la valeur, aussi je crois que sans vous, Mesdames nous serions la plus pauvre des pot= trons. Je devrois principe vous écrire une plus longue et plus soigné lettre Mais je n'ai que le temps de vous prier de vous rappeller de votre respectueux

Mokronowski

Du Camp d'Ostroz 26 Juin 1792.

Je viens de recevoir mon aimable et chere Princesse vos deux lettres et je suis on ne peut plus touché de l'intérêt que vous prenez a moi. Votre genereuse amitié pour moi a d'autant plus de merite qu'elle porte sur une personne qui n'a pas eu assez de merite ou du moins n'a pas été assez heureux de vous prouver combien il a toujours désiré de la meriter. Votre fils est de retour et se porte fort bien, tout prêt a cueillir une nouvelle gloire. Vous n'ignorez surement pas qu'il est fait Chevalier de l'ordre de Merite, ce qu'il a surement bien merité.

Je ne puis encore vous écrire une longue lettre mais je puis vous assurer avec la sincérité d'un chevalier pour que jamais personne ne peut être votre ami plus vrai et votre plus respectueux adorateur que Mickiewicz

Si vous voulez que j'aye l'honneur & le plaisir de vous écrire donnez moi votre adresse

Me voici ma chere Marianne tout a mon Malheur
loin de toi et dans une cruel incertitude de l'avenire
je desire tant etre a toi je n'ose rien me promettre
j'attend le decision de notre bonheur et je la crains encore
d'avantage, un retard reparera qu'ajouter a ma peine
et si je souffre pour moi je n'en souffre pas moins pour
toi ma bonne amie je ne suis que trop convaincu
de ton attachement pour moi et les souffrances que
tu en repent augmentent encore ma peine?
Quel cruel moment que celui de notre separation
combien n'eus-je pas souffert de te voir affligé a un tel
point combien de fois ne me suis je pas vu au moi-
ment ou tout mon courage m'abandonnait la
seule crainte d'augmenter et d'empirer ta situation
me donnait quelque force a supporter mon violent
chagrin. Mon amie si l'amour a ses douceurs com-
bien n'offre-t-il pas des peines nous en portions dans
ce moment la triste experience. Faut il avoir le

T.S. à N

l'espoir pouvons nous en avoir je voudrais me le persuader mais je ne sais pourquoi un secret pressentiment me fait plus tot envisager le mal que le bien peut etre que ma situation actuelle me porte a prendre les choses du mauvais coté mauvais coté tant que tu etais ici je n'osais absolument te faire connaitre le peu d'esperance que j'avais je craignais d'augmenter tes chagrins maintenant que tu vas les choses de près je ne risque plus d'avoir la meme crainte. J'attend avec la plus grande impatience que tu sois arrivé chez toi ane et que tu m'écrive ce qu'il en est sur tout mes amis point de retard l'attente me serait insupportable et vraiment préjudiciable a notre bonheur des nouvelles circonstances pourront tout changer écrivez moi donc mes amis au plus tot et ne me cachez rien les mauvais succes n'ebranlerent point ma constance et rien ne pourra changer ma tendresse pour toi mon ange ne diminuera jamais.

ne crains pas mon amie que je prenne une resolution
qui puisse ne pas te convenir j'ai trop a coeur
ton bonheur. Dans les moments ou quelque lueur
d'esperance me font envisager les choses agreablement
et paroissent fonder notre bonheur quel avenir je me
promet avec une femme que j'aime que j'adore
il y a longtemps que je te connois du premier mo-
ment je t'ai aimé les petits defauts de tes premieres
annés ne m'ont pas echappé je t'ai blamé mais
jamais je n'ai pu me refuser au sentiment secret
de mon ame et n'osant te parler d'amour je t'ai parlé
d'amitié maintenant tu es mon amour mon amitié
mon eternité tu es tout pour moi. Quand verrai-je
le moment ou reunis avec toi nous ne formerons
qu'un seul etre quand pourrai-je te presser contre
mon coeur palpitant d'amour et jouir dans tes bras
de toutes les solicitude du plus tendre sentiment. Moment
heureux que j'ose apeine presenter a mon imagination
combien t'illusoire tu rends mon ame
et mes sens que seroit ce la realité!

J'ai passé toute la journée dans ma chambre les cinq
études pour ta santé notre pénible séparation les ennuis
de l'inactivité accablent mon âme j'ai à peine la
force de t'écrire j'ai besoin du repos et ne puis en
jouir. Demain je ne serai plus à Varsovie je pars pour
Pantaw avec peine je crains de recevoir trop tard de
tes nouvelles je m'éloigne encore d'avantage de toi
et je ne puis pourtant rester dans un endroit ou tout
me rappelle ton absence. dans dix jours je serai peut
être de retour pour me préparer à aller te rejoindre s'il
est vrai qu'il ne sera permis de le faire. Je ne te rappelle
rien de ce que tu dois faire pour que ta chère santé
te soit trop intéressé pour que tu néglige quelque
circonstance l'amour au contraire te fournira des
expédiens. Quelque fois je me flatte et je crois ne
pouvoir pas douter du succès mais aussi souvent
je vois bien des contrariétés presque insurmontables
Quelque fois je veux me résigner et attendre paisiblement
les événemens mais l'amour n'admet point des sen
timens calmes. Je doute et je crains la premier que
tu m'écrives a ton arrivé que des tendresses on éprouve
voilà une longue lettre Mais je n'ai pas la crainte qu'elle
puisse t'ennuyer Adieu mon ange Je t'embrasse je te
presse contre mon cœur contre un cœur qui ne sera jamais
que à toi

Aujourd'hui j'espere avoir pour sure de vos nouvelles ma chere marianne mais comme je crains encore un peu qu'elles ne soyent absolument aussi bonnes que je les desire je n'attend pas qu'elles viennent pour vous écrire et je commence ma journée avec cette douce occupation. J'ai passé celle d'hier avec les personnes qui vous sont les plus chaines j'ai été voir Jeannette qui a eu un plaisir reel de me voir et vous pensez bien que cette joie n'etoit pas absolument pour ma personne elle vous aime bien elle ne peut parler de vous que les larmes aux yeux aussi c'est elle que j'aime a rencontrer de Preference. J'ai passé la soirée chez la Koff avec votre fere nous sommes convenus de partir avant les fetes c'est une grande marque de la tendresse qu'il nous donne. Il est perruquier et n'aime pas à se deplacer. D'ailleurs le sejour de Varsovie n'est pas un grand appas pour lui. Mde de Crewnze m'a demandé de vos nouvelles et si vous m'avez écrit de la route.

M^de Jallie et Annette vont beaucoup de vos amies nous avons dinés ensemble chez la D^sse Castellane le Lundy a dinné auprès M^de Tschudi la Maréchale et la Cardinette. M^de Schutter est malade et je vais dans la journée lui tenir compagnie nous parlons de vous. J'irai un apres long detaille sur des evenemens d'ici je voudrais vous donner des nouvelles mais il n'y en a pas d'ailleurs je laisse ce soin a d'autres.

Je vous prie ma chere amie d'etre un peu laconique dans votre correspondence avec les personne de vos amies sur ce que nous regarde peut etre n'y aurait il pas de bonnes choses a dire et je craindrais les complimens de condoleance, ce n'est que par precaution que je vous en previens. bientot l'homme arrive on en m'apportera votre lettre de la poste j'avoue que je ne suis pas sans inquietude peut on avoir de la resignation lorsque il s'agit de votre bonheur pour la vie. Je m'en vais au manege en attendant m'etendre s'il m'est possible j'espere y remonter votre pere par tout ou je vais tout me rappelle ma chere mon adorable marianne

J'ai enfin reçu ta lettre ma chère marianne elle tranquillise mes inquiétudes et me donne quelques espérances et par la manière dont ton père t'a reçue et par la manière dont tu me dis qu'il parle de notre liaison. Je ne doute pas mon amie que tu sauras le déterminer par ta conduite respectueuse et je ne doute pas moins de ta fermeté et de ta constance, pour ~~le~~ faire s'en faillir. rassurer notre ami, bonheur auquel j'aspire uniquement. ta lettre me rend fort heureux combien je prens de plaisir a relire les expressions de ta tendresse écrite ma chère marianne elles sont bien flatteuses je te rends bien les mêmes sentimens rien ne les changera et rien n'égalera les balancer. Je m'occupe uniquement de mon départ ou plus tôt de mon arrivée après de toi. j'ignore si mon destin veut que je parvienne jusqu'au bonheur d'être unis autrement mais rien au monde ne peut me priver du bonheur de me dire que ta seule tendresse t'a porté a prendre la résolution d'être ma femme chérie et d'unir toute ton existence a la mienne j'avoue mon adorable amie que du premier moment

que je t'ai connue une voix secrette me disoit, c'est la femme qu'il te faudroit pour ton bonheur. je n'osois t'a
vouer a moi meme je me rendois trop de justice pour pen
ser pretendre a toi sans fortune sans merite pouvois-je
pretendre a un bonheur au quel je ne sens que je puis aspirer encore
mais je le repette encore tu le vois ma chere marianne et cette
seule idée fait tout mon bonheur. tu m'engage mon
amie a avoir de la confience en toi et en qui en aurois-je
tu sais que je ne t'ai jamais rien caché, c'est ta candeur pleine
de generosité qui m'a donné le plus cette confience. Vous faites
un grand sacrifice mon amie en epousant un homme sans
fortune et avec bien peu d'esperance d'en faire une proportionée
a ce que votre naissance peut exiger et la mienne on plus
tot les esperances avec les quelles vous avez été elevée et si
je ne connoissois pas combien vous etes raisonable a cet egard
jamais mais jamais je ne me serois decidé a coder a votre
generosité. J'aurai peut etre encore quelques esperances
si la face des affaires dans votre pays change mais tant
qu'elles resteront dans la Situation actuelle je ne puis repandre
ma confience

Je me suis acquitté de votre commission auprès de Madame de Caumont elle a été sensible a votre souvenir. personne ne doute plus ici de votre union on me demande si j'ai déjà reçu de vos nouvelles la Mazagonda m'a parlé de vous avec beaucoup d'amitié, je l'ai toujours aimé, me dit elle? Vous etes aimée generalement ma chere marianne comment mon se vous aimerons-je pas mon pour que vous faites tant, vous avez ma tendresse mon admiration et ma reconnoissance. Dans quinze jours je vous verrai mon amie quel moment heureux que celui de me retrouver avec vous, il ne sera pourtant pas sans embarras et sans inquietude vous le concevés facilement. J'ai mille embarras sur ma tête avant mon depart et je suis si peu a moi je suis si peu disposé a agréer que je n'ai encore commencé par rien je remet d'un jour a l'autre Voici une longue lettre je compte sur votre indulgence Adieu ma chere marianne je vous aime et je vous aimerai toute ma vie, vous n'en pouvés douter!

Mardy le 11 j'ai vu hier les Lassistans j'ai été chez eux au moment qu'ils se mettaient a table j'ai vu un petit message mais bien tenu ils m'ont promis combien de gens de choses il faut pour être heureux. Ils devait vous écrire. J'ai soupé chez les Meunier et grande compagnie Madame Julie et Annette y étaient cette dernière et beaucoup de vos amis nous avons beaucoup parlé de vous Mlle Julie quelque plus égoiste vous aime aussi c'est la société que j'aimerais avec vous voir cultiver de préférence a d'autres. Comment passez vous votre temps ma chère amie vous devez avoir tant d'ennuis votre belle mère est bonne et agreable mais tient cependant beaucoup vous garder. Adieu ma chère Marianne la poste part j'attends que je finisse. Ecrivez moi ma chère amie si vous voulez que j'aille vous apporter quelques commissions je voudrais bien pour quelque moyen je puis vous être agreable. Je bois un Mirabeau de fois vos nouvelles et vos beaux yeux dont je m'en fait souvenir votre toute amie nous tous nous pour Lucie

A Mademoiselle

Mademoiselle la Princesse

Marianne Sanguszko

N° 56

Mimowoli przykry do Pani mojej ma chere
Mariane pisać. Jak z Ostroga. Wola moja
Mariysia abyś w zgodzie wyjeździe swoim tak
robiła jak ci tylko wypadnie najlepiej radzym
ci widzieć jak najprędzej ale jednak oddaję
to zupełnie do twojej woli i wygody. Bras
sou de ta sante tu sais combien elle m'in-
teresse. Oświadcz Jeh Pni dobrą jak najpiękniej
moy adieu ostatni jak najuprzejmiej wdzięczność za
wszystkie jej dla nas łaski którymi do najprzed
szej wdzięczności na zawsze mnej z obowiązku
Jeh Pni z wszystkim mes tres sincere complai-
dre ma chere mariane tout a toi pour la
vie. — Roni tu niezostałem Ordon Mary
Obiecuje mi ich jednak wkrótce. adieu mon
ame fils je t'embrasse mille et mille fois

N° 2

Pour remettre à Monsieur

A Madame

Madame Duchesnoudic

née Pape Langevelle

C'est la premiere lettre que tu recevra de moi
ma chere Marianne depuis que nous sommes mariés
et j'ai d'autant plus de plaisir a l'ecrire que je suis
persvadé que je suis convaincu de plus en plus
que tu aura a la reception de celle a peu pres toutes les nouv
que je t'ai quitté je suis a cette heure de distance
de toi c'est un espace que j'ai parcouru la tristesse
dans l'ame allegé de toi. Crois mon amie que
je sens bien vivement le chagrin d'etre loin de
toi et que je ne pense deja qu'au moment de mon
retour aussi avec ces dispositions tu ne risque
pas que je reste long temps a Varsovie. Mettons
cependant de ton zele et dit toi que j'ai vaincu
deux grands lieues sur mon chemin et un temps
entre Ostrog et Hubica prouve mes respect
a la Principe et mystelle mis en connaissance
de toutte la jeune famille les chevaux sont
attelés je finirai ma lettre a l'auto station.

Samedi a midy

Je suis au desespoir ma chere Marianne d'avoir manqué d'une heure le courrier qui partait de Vienne vous n'aurez plus dimanche de lettre de moi. Dowiadywałem się tutaj tydzień w Kamienicy Ze stanowisko Konsula wyjechał do Zamościa za tym powodem jadą do Warszawy i chiba na powrót w ziego tydz; a pozdy Broke tydz stanowisko Dy= wizyjnego tylko dowiedzieć się i wtedy odpowiem to Wam dowiem. Sobotnich wczoraj Gudzi a Sempo rozbore Krajn Mowij że San Potocki Madkiewicz dwie Marszałkowstwo a San Ostrowski Mowij Marszałkowie na jego Mieysce ten Ostatni dostał order Wołodymirski z bogatą tabakiery. Powiadają że kwestyjski do Grodna Potocki Wasilewa chce ale to Wszystko by Mowiły San Ostrowski

Adieu Ma chere Marianne Wkrótce przyjdę do Warszawy Zwrot do dalszego pisania tych z pomnienia wartych dziwów. Jadę bardzo spiesz.

Varsovie le 19 Juillet 93

Mgr Jablonowski m'apporta hier votre lettre et une procuration pour vendre votre bien de Varsovie. Ma Chère Marianne, voici de toi je n'ai d'autres nouvelles que celles de la correspondance. J'ai donné chez le Prince Stanislas Chambellan au Prince Xavier tes nouvelles de ta santé. J'ai été après cela chez les Lubiepa que je n'ai pas trouvé. Le Matin j'ai pris des arrangemens avec la Brezinska elle se charge avec plaisir des commissions que tu lui donne. Je t'envoie une lettre de la Kossowska et une du Maréchal Potocki qui m'a depuis écrit une très obligeante je la renverrai pour te la montrer. Je suis bien reçu à Varsovie partout le Monde s'empresse en grande Société à voir que je n'avais pas à souhaiter un objet qui

Que pourrois je ajouter aux sentimens d'un mari qui aime sa femme que l'adore — Puisque je retrouve que le mari est mon ami, ainsi je vous le garantis pour tel, et la femme une confidente qui me devient d'autant plus chère que elle fait son bonheur — Je ne saurais vous dire plus que d'être témoin de vos talens et jouir de votre félicité réciproque — Stanislas Potocki Ci-joint est joint mes respects à votre cousin P.B.

qui m'occupe tant entre j'y prendrais plaisir
tellement on est sensible au plaisir d'inspirer
de l'intérêt. J'irai ce soir voir les Dames
Salatin est-il ou Malade. J'espère Madame
Marianne d'avoir bientôt de tes nouvelles
je ne crains pas que la poste ou l'indifférence
t'empêche de m'écrire je suis bien à l'abri
de cet inconvénient. je n'ai encore rien acheté
et presque rien fait de tout ce que vous m'avez
ordonné. Il y a ici chez les Juifs une voiture
Anglaise vis-à-vis dont ils voudraient se défaire
elle est chère puisque elle coûte 500 ff ci
pourtant elle pourrait vous faire plaisir dites
le moi. elle doit être de la plus grande
Beauté. Portons nous que tout ici se passe
Nancy y Lejuin Strasbourg Charges
vous me dire de les faire parvenir.

Présentés je vous prie mes respects a la Princesse Palatine et dites lui que les bontés pour eux toujours récents en ma mémoire embrassés bien tendrement tout cette Jeune et aimable famille et entretenés moi dans leur souvenir. il faut que je vous quitte pour ce moment il me faut entrer si je reste de bonheur je reprendrai cette chere occupation. Apropos on arrête ici tous les français suspects entre autres Lefevre et aussi Garbes vous devez de prendre un mot de leurs.

Dobries' Dzen Moja marzpice Ze Teper z Schultz Zlehz wintenbach Wiele ich bardo tenio sej prei- sej po 30 na sto mozna Zyskac. Bankroty jedzek bar'dj nie trzeba lecz wszystkie ale ich Sajiz Zagranicz a mianowicie w Wiedniu dobre Zyz z nimi em czy na tomiast St Jana Schultz Lubie Mozt sej dzieje. Zapewnij Dzen Ze

Nro 70

1

Otym wszystkim wolę jego tyle interesuje dowiedzieć tyle nie prędko wtaszy [illegible] wiedzieć jakie ja prędko przyjaciele moje do niego z wdzięczności które do swojemu mieć [illegible]. Ten ty dzień wyjeżdżam nie trwoży wszystkim sułtana bojaźń mnie bankructwa bo ty nie ma ale prędko ostrzeżeń intendenta Vidocq majętność ty traktowanie przestrzegam że mogę [illegible] te pisząc ostatnie.

Z Paryża donoszą że Le General Maltendorff ostatecznie a Lwów do 23 do a mais et ci dit venir ensuite [illegible] a Varsovie avec une escorte de 30 Cosaques on cherche un quartier pour lui — Adieu ma chère Marianne bądź pewnie że ty a un mari tendre un ami sincère et qui remercie tous les jours la Providence de lui avoir donné une femme comme toi.

Varsovie ce 23 fev 93.

J'ai reçu Ma chere Marianne ta premiere lettre avec une joie inexprimable rien ne peut maintenant me rendre vraiment heureux que ce qui me vient de toi, toutes mes actions mes pensées sont relatives à toi, en un mot je n'existe que pour toi. Comment peut tu me reprocher à tout moment que je ne t'oublie pas c'est un vrai tort que tu as avec moi, comment peut tu former quelques doutes sur mon compte? Sois tranquille et crois que ni le temps ni l'éloignement ne peut me faire changer que dis-je changer! mort qui préférerais la mort à l'idée seule que notre bonheur puisse diminuer un jour. Je ne crois pas que cette chaleur effective effervescence des premiers moments puisse toujours être la même mais je ne doute pas qu'un bonheur encore plus parfait quoique peut être différent commencera notre Union, et chaque jours je t'aime et t'aimerai d'avantage?

donnoit ci inoja Mazyrin, que Wichorski part le soir pour rejoindre le Cte Potocki que a donne un dejeuner a M Szerzen a la sante de ceque celuici lui dit dans une de ses lettres qu'il le trouvoit partout victorieux jusqu'ici tout alloit. Le Cte Sievers a donne une declaration par laquelle il dit qu'il est fort etonne que les conf. de Tauroggen qui avoit promis tres solennellement a l'Empereur de n'agir que par ses intentions eut ose porter et publier le droit de la postpolit. De plus que M Szerzen ose offrir un amnistie et rappeller a l'amitie mutuelle les personnes amis de la Constitution du 3 de May ce qui ne peut s'accorder avec les intentions de l'empereur. Le General Bysewski s'est retire a Gordeik et Jordanowice lorsque M Jazentrom lui a envoye M Orzarowski et Zurzynski pour lui faire les reproches le plus vifs de ce qu'il a ose passer par les quartiers des russes et marcher si pres de Varsovie que s'il

se déloger aussi tôt il faisoit marcher contre lui
12 milles de ses troupes. Bystrowski a été obligé de
lui envoyer un Colonel pour faire des excuses et pour
lui demander la permission de rester un jour de plus.
C'est à ce point que nous sommes humiliés. Mr Tepe
a arrêté les payements tous ceux qui ont des comes
chez les Oblatages Mrzyta, c'est ce qui lui fait le
plus de mal, il perd son crédit au dehors et aura
plus de difficultés de satisfaire les créanciers, on assure
pourtant qu'il ne peut pas faire de
banqueroute. Si vous voulés vous rappeller à
mon arrivé à Stawita j'ai prévenu qu'il ne pen-
sait marcher d'être dans les mauvaises affaires et
j'en ai donné les vraies raisons. Schultze tu reviens
et je n'ai à qui parler des affaires qui regardent la
Prusse note Père. tribu je dirai bien que Taly déjà
plusieurs fois Koszp tu lui peut bo mozesz que pas
tribu Oblatez cuiprès. Nous pensons bien que M. Eustache

robotę siebie się tu zatrudniam z Ichmość adresuję
wiadomość to Pani Konnattatky pozdr. Zwierciadło duże
kupić zrobić Mebloru Zus innych wszystkie bato byście ka
kupić jak się Pani determinowaci byście wszystkiem Nie
bawienia Pokojowi. Wyjechał ze wsi do Kutna
przyjść more. Chcecie wyjść z stołki niektóre jakoby
mate stoliki Mozy Kulaci robić, abyśmy to gotowego
zastali. Ypotym z to Nieczytelne się z panem Jeden
dzy. Ja tu z Sobą nie wiem wtym że jeśli do
Warszawy przyjdziem to damo przewrócić jeśli pułko
dzi dziś to zaden z dwie dwie bryki trzeba byście przy
wieść". Wszystkich Niższych Oficerowych Krajowych trzeba
byście najlepiej powinnie do projektu trzymania drzwi
dobrych schwarkow wtarnowczyzn Oficyn Pana
mich jak dziki Zagaj projekt z popiera jako jej
przyjaciel a Ja zawsze dojrzy woli zgodzić się byś.
Jako mąż który Żonie Kochać z pewnym jest na
wszystkie jej Uchwalenia. Adrian ma Chce Wyjechać

Le 24 fé 93

Aussitôt que j'ai eu un moment à moi je ne puis ni ne veux l'employer autrement qu'à notre correspondance trop heureux si en satisfaisant à mon goût le plus cher je puis encore te prouver par là combien je te suis attaché. J'ai joui dans ma jeunesse de tous les plaisirs qu'un extrême penchant pour eux pouvait promettre dans ma carrière militaire j'ai eu bien d'être flatté des succès que le hasard donna à procurer et mon amour propre a été complettement satisfait des applaudissements du public mais ces vains succès au moyen d'un bonheur réel a toujours rempli mon âme, c'est en toi ma chère Louisianne que je trouve cette félicité si pleine à laquelle rien ne manque. J'aime et je suis aimé notre union n'a pas été l'effet ni d'une passion aveugle ni d'un caprice irréfléchi depuis huit ans je t'ai connu tes bonnes qualités que tes moins mérités quelques défauts même m'ont point échapé les bonnes ont triomphé des autres

tu est devenue ma perfection meme et ta beauté
m'a touchée tes vertus m'ont attachée tout a toi. tu
a trouvé en moi un homme loyale un ami vrai tu
m'a donné la preference a tant d'autres ce sont ces
liens qui nous ont unis ensemble. ces liens sont sacrés
ils sont eternelles et j'en dirais la durée autant que je
respecte l'inviolabilité. Plus je reflette les moments que
je passe loin de toi mon adorable amie plus je cherche a
me dedommager par des reflexions sur notre vrai bonheur
elles se presentent en foule a mon idée toutes me pro-
mettent un avenir heureux, et si l'humanité n'est
point exempte des peines et des chagrins je ne les attend
jamais de toi je les recevrai des evenemens et c'est
en toi que je trouverai ma consolation. Je voudrais mon
adorable amie te peindre la force de mes tendres en trouverais
-je les expressions ma plume est trop foible je manque d'ex-
pression qu'en tout regard t'en dirait d'avantage Combien
il te provient ton bonheur et la bien

J'ai vu ce matin la Maîtresse je l'ai trouvé très
peiné du depart de ton Maître elle m'a fait de la
peine elle m'a demandé si je viendrais bientôt auprès
toi et m'a sollicité de le faire au plus tôt, je tiens
me dit-Elle dans ce moment tout ce que Marianne
doit emploie de votre absence elle m'a attendri. je
le ferai tu peut etre bien sure que je preferai mon
depart autant qu'il ne sera possible, combien je de-
sire ce moment que doit nous reunir. J'aurai bien des
evenemens a te dire qui t'amuseront et que seront trops
longs a écrire. Un evenement qui pourrait m'arriver
quelques jours de plus c'est la Maladie grave de Mde Jobert
elle m'a demandé hier quand je partirai et dans
la reponse que je lui ai fait que le plus tôt qu'il me
sera possible elle ma dit vous aurez la charité
de rester tant que je serai hors de danger je serai
ajouter-elle dans le cas peut etre de faire bien testament
et vous etes la seule personne en qui je puisse avoir
confiance

elle m'a fait venir les larmes aux yeux elle est
vraiment Malade et elle souffre l'énergable comme
cette femme respectable dans sa peine quel intérêt elle
prend à notre bonheur aussi-tôt qu'elle a appris que
nous devions demeurer à Varsovie son idée première
était de nous demander une petite maisonnette
dans notre voisinage elle voulait disait-elle finir
ses jours avec nous — Je dine demain chez la
Kossakiewicz on espère sa nièce j'espère lui parler
de mon affaire de l'affaire de Wszownadka
J'avoue que vu les affaires malheureuses de notre
Cher je n'y tiens pas trop et je préférerais que notre pro-
cès finisse simplement par compte de Salazes en
faveur en Volhinie parce que nous serions plus près
de lui en Varsovie parce que nous en pourrions plus
vite et sans un gouvernement plus facile je baise
à ta droite et à ta gauche, à ce que tu fasses de
même. Adieu ma chère Marianne ton mari t'em-
brasse avec toute la tendresse d'un cœur tout à toi —

146

Nro 50

Pumoco Nº 3º

A Madame

Madame la Comtesse

Mathilde de Polo

de Sangarro

La Paz

Bolivia

Le 25 fevr 93

Prosz tuney Wozi u nog Jo: Mss Dobrodzieja y Mowy
mu Rejkowac Ze Tadeusz jezza Samoje. Prezentis
tres respects a La Princesse et témoignes lui
egalement ma reconnoissance je m'acquiteraivre
Lovis des commissions qu'elle m'a confié. rappel-
les moi au souvenir de la Jeune famille. Gethan
nu Sulzyc y na Wotrika Ktoremy Ri Abner
uprositem Sulzyc Tely Parawan wziot na siebie Gdy
Mutonicwy duzy y pefny bo nielubi Gotgenen
Zuricadto Gdzie tadre machonicwe rzeztes
mebens wtore nu ten czas Rindy Gdzie meatu
przyjechac wtenczas Drwina niedaleko cij
upruky potoje wymablij y Lastunek wszystko
Gotowe Cichi Kto odprowadzi do Cudaw jeras
wyjadz na prawo y tam Samoj moje w moj
w estuty moje odchowsey wprowadzi do Gotowe
opartamentu Zawrzesin wszystko to Wstadem wony
ch Mojey y rohumiem Ze tak Gdzie nayslepey

Jut Partwo dobry mudrice miedzie Jak Pawnie
Literacci chcemy onejdy siebie porielili. Comme
je ne suis pas pareseux au risque d'une repetition
donosy że Kosenkowski Jest Hetmanem Wielkim Je
hito towarzy Polnym, Ogińscki Podskarbim wielkim
z Ztuca Ogińskiego stryja wszyo 40000 złotym Polsk
Tyskliwiem gwałtem dyf Onerat Kontuo Ktory ta
tyo usyte zrecice powiza do Robity Ogińscki
miedzielu Ogińskiej Gdyby mu Gwałtem Podskarbstwo
odbrane być Miało. Drikiński Podskarbstwo Mocy
ne odzyc Ogrom dwcenie d'aprés ju en repent s'etten
re devien. Spieszyc Ekmissary nemy bym pydzy
mój Kochany Zasty ucatowac. Powracam 2 Ochach
ot Kosmerskich gdzie Obiecany Ciaplic nieby ale
wstyd by w Ztyo interim wynikay mogło tuy
my wzy prezentowat mnie Pani Lwowski bardz
mnie uprzedzi dobrze traktuje. il vous aime beaucoup
et carese Eustache infiniment pozdrawia i wzy Lwicie
z Uszanem.

Le Prince Grand chambellan fait faire mon portrait en miniature et il a fait perdre la premiere esquisse sur un portrait du Marechal de Pologne J'ai donné ce matin une seance au Peintre si le portrait reussit vous en aurés mon amie une copie a condition que vous me donnerés aussi le votre a la Premiere occasion. Jeannette m'a montré votre lettre ou vous lui dittes zeby uwarta czyje ty nieumiejasz prosz y Zartem tego nieprzetarzac' car je vous ferai une grande querelle. Juz y Ka brego y Prota Potockiego Oblatuj wesele Cyrie to bida za caty Polske J'avois prevenu a Mon arrivé a Stawuta que les Banqueroutes tiendroient pendant bientot nous tirons dans le tol dans notre pays. le marque d'argent ou plus tot la banqueroute de nos Messieurs mettera peut etre la Pce dans l'embarras pour l'affaire de Jarnow il faut que le Prince envoit ici Cichorki pour protester les lettres de Change Je ne peux vous faire ce tableau parfaitement tant les chaines et n'ayant point de plein pouvoir.

Kaluzi pisz ak przyszka z nikomu nieuklikiem tamem

L. 26. pl. 3

Kreuz twoiey Mojej Manjuie zwoie' nieikay by
ij bardzo dobrze bobowane a Ze Kay Ma cieszo, ze
Kuje edmienie' bpeay da otaneras, do Gotowego
Kazda Rue za dwoje miejsc ij prapaiera.
Adrian Moja Manjuie ten Mary t'ombofe?

Varsovie ce 26 fevr. 93

Je viens d'envoyer une lettre pour toi a la poste et je me remet a mon secretair pour reprendre la plume quoique loin de toi ma chere marioune je n'ai jamais été plus a toi. rien ne peut me distraire tu est tout pour moi, je ne desire plus ni honneurs ni richesses et je ne crains plus la pauvreté avec toi. dussois-je travailler moi meme la terre ce travail me sera cher quand je penserai que c'est pour toi. plus sensible au plaisir je le serai moins a la peine quand je penserai que tu les partage. je me crois le plus heureux des hommes et je le suis vraiment. rien ne manque au bonheur après lequel je tant soupire j'en jouis et je sais l'apprecier et je ne suis pas heureux a moi seul tu l'est aussi je n'en doute nullement et tu le sera toujours, du moins j'y travaillerai toute ma vie et je n'épargnerai rien de tout ce qui pourra y contribuer.

Je voudrais déjà être parti tant je suis triste d'être loin de mon amie, mais indépendamment que je n'ai point encore fini mes affaires, Madame Schutter qui est toujours dangereusement malade me demande en grâce que si elle doit mourir que je reste dit-elle pour lui fermer les yeux je suis entre le devoir de l'amitié et le charme qui m'attire vers toi mon adorable amie? elle ne mourra pourtant pas et M Dankers m'assure dans huit jours elle pourra être rétablie Comme elle souffre cette pauvre femme et comme elle est changé. De plus elle a toute sa fortune entre les mains de Tepper et Cabit l'un a fait banqueroute et l'autre a fermé aujourd'hui son comptoir. avec celui ci les créanciers ne perdront rien il a de quoi faire face. mais pour Tepper et Schultz il est fort douteux si les créanciers en retireront la moitié

27 feb

W tym momencie odbieram list twoj mojej kochanej mamenki z smutkiem wyczytuje rezolucje ktorą nasz Ojciec bierze jechania do Grodna dzieci Janusza pieniądze mniej kosztuje niz reputacia naszego Ojca [illegible] pisałem a takze względem bardzo waznych interessow trzeba by Stanisławowi przypilnowac z papierami bankierowemi y plenipotencyi tout sera retardé par la resolution du Prince. Mr Korzeniowski qui est ici bien de chercher des voies juridiques m'a fait des propositions tres avantageuses il veut consentir a tout ce que le Prince voudroit proposer. Eustache et Moi sommes tres mortifiés de ce que Notre pere ayt pris cette resolution et ne pouvant pas murmurer contre la volonté d'un Pere toutte notre mauvaise humeur est tournée contre les Princes Jeans J'attend avec impatience votre seconde lettre pour savoir si reelement Notre pere est deja parti pour Grodno et s'il a bien voulû changer d'avis

Lisit twoy Maja maxyeie wagyjkie Sprawie mey
uKontentowanie che me prouve ta tendresse pour moi
tyllmiez boremey Moja Maxyjanie ja bei bardzo
niezdaro jak bye stoby powiedzieć d'une femme
que j'aime tant. Mes comissions sont la plus part
faittes Mojt bym Kotu niedzieli to jest trzeciego maja
wtorego niedziela wyjechac Mais la Maladie de Mde
Schetter Mempeche Rat. il seroit cruel de la quetter quand
elle me demande uniquement cette grace. elle veut
déja faire son testament pour la tranquillité de Son
ame, c'est les chagrins que cette Perte lui a donné
qui est en grande partie cause de la Maladie elle ne
conserve pendant pour elle aucun ressentiment.
Cette Banqueroutte embarape tout le Monde Mote Exstrade
nadzieie mojt wielgie dostaie bydz musiał ona Zostaie
jakiei stoti stuba sobie pomagaie ale Anzrzeie.
rozumiem ze dzieci bydz Kupie parz Kesi bo nie

25 fevr. 93

bo nagbardiej idrie o pieniądze a ja mam gotak dnio
kom moje Kochane gniade ij jedne kuy tu kuiszyed
w Warszawie ij bardzo sej dobre cyjedzą: gaitas
pentant ce que vous jugés apropos kup ij ostatny jeźdź
ciej podobaią ale drugie para Mozta ujść tanieza.
Kapitan tes dla ciebie moja Marysiu pijkne fotis
ciecko Mahonowe: Lichtenamy ij stolik Okrągły do
Kawy. Bytom nie obiecuie u Lenois nous avons
bu a ta Santé Ma chere Mariamne et ces
dame on'ont chargé de te dire mille choses ten.
elle t'aiment beaucoup et jouissent vraiment
de notre bonheur. J'ai vu M le Chevalier Wojnarow
qui doit déjà etre parti il m'a assuré que de son
coté il n'a donné aucun pouvoir que Mlle Kwiatkowski
doit en avoir fait un qui ne peut etre jugé pressant
Za dzień Jeden Niemiec w Grodnie et il a donné
ce pouvoir pour prevenir qu'on ne lui en donne un
de coté des Princes.

Le voyage de Princesse devient inutile et je vous plein
si pieterwin de papierow banquierowskich tu banq
petrebna. Mon bratprzyjaciel domnij z Equek
Peri Sobolicki Catuje. Dawatem Rizing 300 ft
za angielsky kanty do kasztanowatych koni d'attelage
ale od 450 das jij niedeg Zreszty Zatrache drogo
Je ne pense ma chere petite femme qu'a tantes fi
peut vous faire plaisir dispois-je penser de ma
vie votre bonheur je la fais sacrifierais avec plaisir
je n'existe je ne veux exister que pour vous je retrou
mon bonheur qu'en vous. Adieu Ma chere Marianne
si la Princesse est a Stawiste mettes moi a ses pieds
rappelles moi au souvenir de la Princesse et assu
rés la de mon respectueux attachement mille
choses a Mr de Marianne a Mr de Kurdyga a Mr de Wo
tini et a vos petites sœurs et frere. adieu ma
chere petite femme raszki zgrabi catuje.

№ 53

À Madame

Madame Mohronoska

née Princesse Sanguszko

de Ostroz

à Slawuta

Varsovie ce 13 Mai

J'arrive dans ce moment ci de Jordanowice où j'ai passé quelque jours à Mon retour de Lezmanow où j'ai trouvé votre frere ma chere mariamne attendant mon arrivée pour prendre la dernière resolution relativement la mais comme il est déjà sujet de l'Imperatrice il ne peut en rien aller contre les ordres et j'ai été d'avis qu'il ne devait plus le porter là demains ou s'etend le pouvoir de cette Auguste Souveraine. Ne pouvant pas me regarder encore son sujet je ne puis prendre la meme resolution à moins un ordre forcé contre la puissance duquel son petit particulier ne peut rien. Je me mets toute voille pour eviter toute question à cet egard et j'aurais d'ailleurs de l'occupation de reste pour preparer les choses à ce que vous les trouviés bien.

Je trouve beaucoup d'embarras pour trouver du fourrage j'en manque absolument il faut pourtant en faire une provision jusqu'à la St Michel au moins jusqu'au commencement de Septembre. Je m'en vais m'occuper à faire transporter vos effets pour que vous trouviez tout en ordre je ne regrette rien je prie Dieu seulement qu'il vous amène en bonne santé. Je ne vous adresserai point cette lettre à Varsovie mais à Brest en sorte que vous y trouviez les lettres si vous arrivez avant ici avant le 22 de ce mois vous pourrez encore voir Mme de Crawie qui s'arrête jusqu'à ce jour à Jablonna et j'ai convenu avec elle que je vous dirai à Prague pour la voir à son passage. il faudrait donc que vous partiez de Brest dans après dîner au plus tard pour arriver Mardy soir à Varsovie. J'irai au devant de vous jusqu'à Kobielice.

à 10 heures du soir.

Je rentre chez moi fatigué d'une promenade que j'ai fait à pied avec le Jeune Chrysostome jusqu'à Montalivet en m'en retournant j'ai rencontré M Stanislas dans l'allée d'Eysines elle m'a demandé de vos nouvelles et quand vous arriviez elle s'arrête ici tant que les affaires de Mrs Mary et celles de M le Maréchal l'exigeront. J'ai fait cette promenade pour distraire ma Mélancolie dont j'ai été violemment tourmenté. il y a tant d'objets qui attristent l'ame et rien qui la console que je serai heureux quand vous arriverez ma bonne amie. J'ai dîné chez Jeannette, je cherche vos amis au désespoir de vous. elle a eu une violente querelle avec Blanc par rapport à vous. Le vieux Rodolphe est courroucé de ce que vous ne lui répondez point et il se prépare à une vengeance contre ceux qui ne veulent point lui faire du bien.

Je ne sais comment faire pour retirer vos effets je n'en ai point pris le registre et je crois que je n'en tiendrai aucun. Le vent sera à votre retour.
J'évite de voir le monde pour bien des raisons mes traites dont je suis cruellement accablé en est la principale raison. je ne puis croire que vous ayez vous y pleuré longtemps. J'ai vu ce matin Mde Rostowska qui s'est fait saigner par précaution elle a pourtant très bon visage elle m'a dit qu'elle veut aller au devant de vous avec un plat d'épinards. La princesse Castalane quitte dans peu Varsovie vous ne la trouverez plus. je dine demain chez elle avec toutes ces dames. Adieu Ma chère Marianne je veux me cacher l'idée pleine de toi je pense que nos pensées se rencontrent souvent. c'est la dernière lettre que je t'écris. Adieu mon amie mon ami aime aime un ami qui le sera jusqu'au tombeau.

1794

Semborowski pisze wyjedzie ja lecz ostatecznie
okoliczności ma chęć Mariannę posłać z kuzynem
do Grodna. Oni nazajutrz
opuścili nasze [illegible] jadą
z tobą obaj. Jarmusz przysłał drogą
wodną pisanie do ciebie wczoraj przez
Pana Podwodzkiego. Odpowiadając na list
twój 12 pisany 7bris do Lwowa ale posłany
nam z prozbą abyśmy jak tylko
tam bawiąc, jej nie pisali przez ciebie
tak a tak dnia Smirnicki z obozu
przed Mszą d 25 Juli

Mokry

Z Obozu pod Mury. 6 Sept

1794

Dziś z prawdziwym y Nayserdeczym wzruszeniem odebrałem dwa listy twoje Kochanie, a wtalnie w momencie kiedym Nieprzyjaciela ustępował Kasimierz. Ogromnie Bóg z nami zbliżył się do nas prawie pod Wolą et par surprise il l'a emporté nous avons été au point de reprendre la porte Ivanteuil il est pourtant resté au pouvoir de l'ennemi. La canonade a duré jusqu'après 3 heures après midy tout est tranquil dans ce Moment. Nieprzyjaciel który całym korpusem stał na przeciw mnie pod Mokotowem dziś odmienił pozycyą y stanął wtalnie na Sobie skierowanym za Wolą. Ciesz się z Nowin twoje Kochanie Żono a Kochanko z tego że Jest daleko od Warszawy. Dziś moi życie luis wola a tuż ja inne tamte pluis tranquil lesque

le danger est plus grand. Quand on a la Conscience nette on ne peut jamais être absolument malheureux. D'ailleurs je puis dire plus hardiment que beaucoup d'autres que j'ai fait des sacrifices à ma Patrie non par Ambition mais uniquement par devoir de bon Citoyen. et toi Leni ma chère amie Coulin a été exigeant je n'ai rien à me reprocher. Tout ce qui m'arrive vient de la confiance à la Volonté de Dieu, peut être que cette Providence qui a toujours protégé en mon Bonheur ne lui est elle toujours favorable, en cette mon amie lorsque je perd la patrie que peut on encore de plus. Je toujours été attaché à mon pays je n'ai pas cessé de lui être tout dévoué, il n'y aura plus de Bonheur pour moi lorsqu'il faudra y renoncer. Adieu Correspondance ma Bonne chère Leni mes Respects à ma Sainte Dame Zulie

Klóry Sprawiam ty prowincia ciey
podobaé. Gdyż Mosze nasze ruchomo
ści sprowadzić zadarzony y zostaw
Moje tymy Mieć przyse wygodne y
Sprzyjące. Pisałem pare ostatnich Listów
do Dembinskiego Aby przysłał wszelkie
Materiały do Budowli Zeto tymi Mam
wamy dom nietak prędko tymi Moje rzeczy
Musiałem. Potrzeba tymi pisze Stanisła
Kowi bo te Klóre ty bardzo ty nieny
godne. Dobrze że odprawka przyszła ó ile
on grand agrement nawet tym na dobrey
pieczatowat. Jaroci podziękuy za jego
pamięć y bardzo mu Kłaniamy Jako i
dzieci Marcinowy Lubomirskiey.
O Dziedzie Niemam żadney wiadomości Mo
żnaby posłać pare Kiełbas wędzonych y
w rocławek. Adieu Moja Kochana Zono
bądź zdrowa y tak wszelkiey jak jaci Zyć
tu ci vertueux Mu chne Dawić ci La
providence nie Tabandonnera jamais.

tary Brat pit te may kewsee zdrow
wesot Bawiąc y bijąc za ogrywe
Sonetus skein. Adiu enore me fois
ji t'embrasse du fond de mon Coeur

A. M.

Nowin ci Warszawskich nie piszę, tyle
pit ztąd wyjeżdżających wtamte strony
Klimy ci kupuj aponidkie Mozy.
Konie y pieniądzy mnej niejmy etwy.
Mam tu kuchtę a podruż by ktu kosztowa
ona.

L Ols

A Madame

Madame Shokhonovka

née Zakrevska

A Tarnow

Nro. 95

Z Chotowiczyda 4 9. 8bre

1734

Pisuję ja często do Ciebie Kochana Żono nie=
tak często jak bym sobie życzył. często zatrudnienie
czasu pisze z nudzony pracą, z niepokoiem bardzo
myśli idących obkurzonej, z niechęcią, niemiłą
ręki pióra wyke bym ci czasu mego
chwilkę nie poświęcił. Przekonanie, iż wszystko
co tylko zależy odemnie czynię dosyć mojemu
Wam Kochana Żono że z rzyczenia jestem bym ci
tak dalekko jestesmy od Siebie, tu pomiędzy dwie
tak mocy. radbym moją duszę tu wstąpić
konany iż momentu z myśli moich nie wychodzisz
wiesz mi że jeżeli życie mi jest miłe, tego
tyle ile jest z Tobą z Tobą mieniem twoim y Kochanem
Synkiem. Ufność nadal sobie zakładam. Powiem
więcej, że gdybym mniej mogł powinności z chowa
my Kochanej gdybym mniej czuł obowiązku
miłości dla Ciebie, bardziej się mam esprzo=
wać do mocy, bym twoim nie zasmucił. Nie
szczęście twoje stoi mi ciągle przed oczyma, bo
mnie ją wyobraża. dam nieznie, tudno sobie
istot ratuje. Koniec wojny obiecują dalsze bez=
pieczeństwo lub zgubę na zawsze, jeżeli jednego dnia
Kaiserskiej tak drugiej ciężkiej pozycji do myśli.
Niedbiasz listów moich nieznam dla czego. Między
innemy pisałem przez Radzyniego który powrócił do
Turowa pojechał. Wiele od tego czasu rzeczy się
odmieniło. wiesz o klęsce Lieutenantowskiego chcia=
nie tej akcyi Ci Koniecznie. Oby nam od Kaulbarsa
bym koniecznie z pieniędzmi jechał do Grodna, wprawdzie mnie
od tego nieszczęścia

pisz ten list na hazard nie wiem kiedy go wyślę. Zapewnię przy pierwszej okazji kilka wierszyków. Adieu Kochana Zofio. Bądź zdrowa z Kochanym tego który do śmierci niezmiennie z Serca do Ciebie przywiązany

Wujaszek wiary Je suis tout triste et tout pensif.

161

Oct 2nd

A Madame

Madame Mokronowska

née Sanguszko

J'ai toujours grand plaisir à vous écrire ma bonne amie et lorsque je suis triste c'est la seule satisfaction dont je puisse jouir. Cette ville est la seule dans les états de Venise que les emigrés français peuvent habiter. Monsieur de Provence y demeure depuis dix mois, mais ce n'est point le plus malheureux il y a quelque centaine de familles dans une grande misère, on m'a nommé plusieurs familles que j'ai connue dans l'opulence, tel est le sort des hommes — c'est ici que commence vraiment l'Italie. je ne vous ferai pas les details de ce que je peux voir, il faudrait plus de talent a pouvoir le rendre, que je n'en ai, mais il suffit de vous dire mon amie que l'homme le plus indifferent ne peut se refuser a la plus grande admiration sur quelques restes des Monuments de l'antiquité à comparer de ce que nous pouvons voir, et ce que les anciens Executoient nous ne pouvons que pleurer sur notre misère et sur notre petitesse. Quels hommes c'etaient

le climat est toujours assez rigoureux, les Montagnes qui entourent cette ville sont encore bien couvertes de neiges, on voit cependant déjà quelques arbres déjà verds et le ciel est déjà fort beau. Je pars demain pour Vicence après demain je serai à Padoue et puis à Venise. Je prendrai un voiturin ne pouvant pas venir à bout avec les postes je serai partout recrue dans mes courses dans les villages c'est de même, d'ailleurs il faut s'assujettir à tout. Cette lettre ne portera que de Padoue ainsi j'aurai le temps de la continuer. je serai bien fatigué d'avoir marché toute la journée je m'endormirai bien vite et je vous donne ma bonne nuit avec un baiser bien tendre. de Padoue ce 12. Mars.

Je ne vous ai point écrit de Vicence m'y étant arrêté fort peu. le Vicentin ne me tente pas moins que le reste je serai toujours déçu. Mais ça ne durera que jusqu'à Venise je pense que dans peu je saurai assez de l'Italien pour me parfaire comprendre.

Venise est une jolie Ville et renferme
des choses curieuses a voir. je me reserve a
vous les dire lorsque nous le bonheur de nous
revoir. Padoue n'est pas moins que jolie
mais on y voit des superbes Eglises et belles peint-
tures j'ai visité votre Savoir St Antoine et
j'aurai mon ami beaucoup des choses a vous
dire. Lorsque je Voiturino je l'ai quitté et
me suis embarqué pour aller jusqu'a Venise
et j'y serai ce soir. j'ai un bateau a moi seul
couverte, couvert, avec une table et j'en
profite mon ami pour vous ecrire.
Je m'arrete partout le long du Canale ou il y
a quelques curiosités a voir et dans ce
moment je vais voir le palais de Pesaro
Petrarque tient un journale de tout ce que
nous voyons et a son petit passe temps pour
toi ma bonne amie lorsque nous serons
rassemblés dans notre Ménage a Vij. la petite
Isabella a coté de nous tournant ses beaux yeux
noirs.

Nowina jest rzecz kochana Jonisko że Wiedeń nic
ciekawszego nad podróż w Łodzi ale trzeba na
dokładne widzenie wszystkiego rok cały dłużej
z przynajmniej 4000 z to bez żadnych fantazic.
ekonomicznej zbiera się wiele po wszelku z do
prawienia razem tę podróż. Mimo bez tego żaden
cos brakuje z ig ciągnęła wielkich ciekawości mnie
nawet odstępuje. Dziś w czwartek stanę w Wiedniu
jutro ig wielkiej pojutrze poczta odchodzi stąpiszcie
o wszystkim jak nay dokładniej. Skoro tylko żona
listy odbiorę zostanę z to będzie dla mnie niezmier
nie satysfakcyą. Jak będziesz donosić pisz dla mnie
jak, ubiór portopit Twojej uroczki co przywiozą z Łodzi
a co do bratersztwa wiadomość. Donieś mi o zdrowiu
matuszy kochanym. o Obydwoch Siostrzanych Wnuczkach
Dembińskich donosić pisząc koniecznie dzięki nie
wiemy dajcy. Adieu Kochana Żonisko Serdecznie
Wiem bądź pewna że przywiązanie moje które do
Ciebie będzie zawsze jedno adieu Mon chere Epouse
adieu je t'embrasse toute et toute fini du fond
d'un coeur que tien et à jamais à toi.

Przeuz mnie regularnie listy teraz dochodzą Kochana Zonie, pour celui que vous m'avez écrit de Cracovie je viens seulement de la recevoir Bóg wie gdzie on chodził. Ciszy mnie mocno z Drouie robaczkow naszych to w moze być nayszczęśliwsze na mnie Taborze mnie inwazja trzeba bo to dług ich wielki. Je compte les jours de mon retour avec impatience chowiez niemogę się skarżę aby mnie tu źle było j'ai le bonheur de me trouver dans une société telle que je n'en désire pas d'autre aby tylko moja dusza Kochanea z tym typem takrej la société de la Pupe Castelane bo wielkim jest moim przyjacielem: pytasz mnie się jak jestem z dizzea Wirtembergskiej, jak nayłaskawszy mnie traktuje jestem ordynarnie sou Chevalier Servant. Jeżeli ci mam zaś prawdę powiedzieć względem Antachego wielkiego nie dziw aby tu z wielkiej dosiedź, niemam. La Pupe wpisała souvent qu'elle chcrit sa liberté ale dopus de tout jeżeli się trafi w spomnie i nowe d'Castaine radzę wam nie spieszyć sensacji ani odmieny. bo wszystko wcale mnie nie nudzi, bo przyszłam zato być moim fantastycznym projekt. dzięki z daje się bardzo tego życzę.

pisałem ci w ostatnim liście że Jenerałowey nietylko tu niemasz, ale nawet w Krakowie jey niebyło. Krewniaki jutro ta spodziewaney. Codzień nowi Polacy przybywaią niemasz ich jednak tyle jak się spodziewano. Wody pirmonckiey dostanie w Krakowie jednak ja ich z Pragi z prowadzę. Hrabia Stolzikowa jest już w drodze z całą tam familią ma się zjechać. jechał tu doniąd ale mi Goltz naiposzwala przerywać kuracyi, która jak nayspiey idzie zmore niebędzie tak z tuga. Co dzień jestem zdrowszy lżey i mniey melancholicznie myślam. Mais j'aime pourtant a la folie la solitude Sam spacery odprawiam. Sceptre gardyne fois avec la Reyne Virtemberg et la Duchesse de Courlande ewentnie skarg spacerz rano wstaie, c'est le regime general. Sour mes reflexions elles sont ordinairement sur mon bonheur avec toi chere amie? Kiedy już dawnego szczęścia niemasz, nadzieii spodziewać się, mniey bym już wszystkoznowu pewnie wspólnie mogli dni zacne zatrudniaiąc się edukacyą dziatek, ja tworzim tey mowim byśmy szczęśliwi. Niechay ci to będzie pocieszeniem to com tyle kwotnie ci mówił. o postanowieniu resztę za dzień to moiey cnoty, opatrzności tobie mnie obdarzyła.

Piszesz mi moja Dusza że od Lipca z od Lattachey
niemasz nic ja wątpię. aby Lipce był tak prętko
w Tarnowie tym razem interesa pono były bez Zadney
Starania, Nieviellka nadzieja w Lutkowskim. Niemasz
zawątpić Lichowski wyjął na nas gniewać Zawsze mu
było dla niego gorzeiey a trudno ieg dla Cudzey piękney
Corki Zarzucić. Napiszesz mi czy Klucz: Sobkuta, Kupitus
y czy zni Kontenta jestes. Siwuszki pisał do Tatey
dobrze mnie intryguje Kontent z niego jestem Bicie
Kurami ale nieboszczce mu ieg polepsza.
tak rozumiem że Zniwa już ieg muszą zacząć nie
pusz Duzy gospodarski to mowię ale bardzey pusz-
czać pobierania wkrotce. Ce n'est pourtant pas une
passion comme ni devant z mniejszą ieat podobno prze-
ważnie że Koni dobrych niemam y wątpię zdym Kiedy do
mnie przyszedł. Jaruchiz mnie niemowa Angielska
dlamnie bardzo drogo z wcale no mojey teraźniejszey
potrzeby a Polskich dobrych niemam. w Vidzie
czasem mnie zastawić brata bo mile pięknych y
dobrych jest Koni. Adieu duszo moja Kochana Dzieci
całuem dla Elzbietki prezent przyjmuie Pannie Babcynsky
z Dombrowskiemu Ktasiam Adieu chere et bonne amie
je t'embrasse un million de fois tout a tes de tout d'ame

Varsovie ce 22 Juin 1811.

J'avais compté Chère Sœur pouvoir Vous rendre moi-même visite à Francfort, mais des affaires importantes me privent pour le moment de ce plaisir; il n'est cependant que différé et je me flatte pouvoir de pouvoir Vous y faire une cour dans le courant de Juillet. En attendant je Vous envoye Mr Makoszewski chargé des plus pressantes de la part de ma femme et de la mienne pour conclure notre affaire. Ma femme n'a point encore disposé de sa portion alléodiale, par conséquent sa signature serait une sorte d'hypothèque sur ce fond. J'ai l'avis des gens de loi que j'ai consulté sur cette affaire, que je Vous dirai en haut et pour tout arranger selon votre bon plaisir, au quel Mr Makoszewski

a bord de Le confermer entierement. Disposez
donc de Lui Chere Celeste comme bon vous
semblera, tout ce qu'elle fera
bien certainement de votre connoissance
Une femme qui part après avoir attaché
votre Mari, me Charge de vous renouveller l'assurance
de son Sincere attachement et agreer
l'expression des sentiments bien tendres
et bien distingués que j'ai pour vous et une
aussi excellente et aimable Soeur
que Vous J Holocher

A Madame

Madame la Comtesse

Mokranowska

Née Princesse Sanguszko

à Cracovie

Rezolucya na żądanie JW. Towarzystwa.

Pierwsze Procenta od Summy prowizoryi od dnia
tuszego Stycznia r. b. na dalsze lata podnosi
Do Summy sztyrnastu tysięcy Złr Wal bankowe
cettlami rozpisć

Drugie Dobra Winnehostawie trzeciemu kontraktem
na procencie od Summy dziesięciu tysięcy Złr
Wal puszczone będą od Sgo Jana r. b.

Trzecie Dla dogodnego rachunku, procent od powyższey
Summy zacznie się będzie od Sgo Jana, czyli
dzień Kontraktu na Winnehostawie, a za upły-
wające półrocznie, procenta Złr 3400, bankocettlami
zapłacić

Czwarte Reperacya tylko za moim ostatnim przedło-
żeniu

4

bydź może — Dziatosze w Sarenowie Dzisia
19 Lutego 80 Pt A Szczepańska

w 10 Punkt. Rs. 1810 a. Ilinc

Podpisuie Dyspozycyą do W^o Radzikowskiego, te iedną Panu wprost posłam, drugą tutay dołączam — Na przekonanie zaś Jmcm Pana, że znam y pamiętam iak między Nami Interes, y w iakich Szczegołach zostaie krotko tylko dla Jey przypomnienia nadmieniam —

1mo Chociaż początkowy kontrakt był trzechletni, lat piąta. sie bymie Kontraktem y Opłata puściłem Dobra — w tych iakie uzyłki z czynszu produktów byłey, mijam; a nawet zawsze wszelkie Regestra podaię Kapłanowi ia bonifikowała —

2do Klikowa choć mi bardzo potrzebna, tanie puściłem a Mikołaiowice aż do tychże przedaży trzymane były y od Nich samych, komu Panu arendowane wyżey —

3^tio Teraźniejsze Czasy dla wszystkich krytyczne, dla Dziedziców naybardziey, wskazuie pomimo Klęski publiczne z swoich Renut nic nieodstępuiąc Jmcm Pani tylko albo Skarb moy albo podaie —

4to Kamienicy mieszkanie przez Lat kilkanaście bez płatnie y drwa do niey, iakim iest znacznym Artykułem znaszto Sama Jmcm Pani —

5. Wysoki Kurs Złota dopiero od lat trzech znacznie lis nadgradza droziznę produktów z pobieranych trzymanych, bo wszystko się przedaie podług iego waloru

Ob.

6to Pomoc moią w Opłacie Labbega Francuza
także ofiarowałem -
7mo Ostry procent od Summy porzadowey podwyższyłem
8mo Teraz tedy Rezolucya moia zaymuie zupełnie
prawie Jey żądanie, y zagradza na dal wszystkie
w Rachunkach Kwestye -

Drogi Wuy Mon Kochane Maryum mowiłe
ze na Oyca rownie wszystkie Dzieci Kochaią Oyce
y matkę swoy wszystkim Dzieciom mamusieńka
Ja bym się starał was odwiedzić y tym samym
przekonać że was zawsze Kocham bym Wszystek
czasowe odwiedzał Do kochania albo do wrzenia
aby przy tobie nabyte Do Ty ią zawsze zbyteczno
Kochaiącego zayca bez: a Kochanie Ukochanego
Ty moiego Kochaiącego oddanego: Wszystek
y Kochaiący autorow
Sz

w 19 Julij 1810. w Słonce –

W Ostatniey moiey Rekolucyi zamknąłem wszystko w Interesie naywięcey stanowiące się do żądania Jw. Wdzi Sądziłem że z tey zupełnie będzie kontenta – Lecz gdy teraz odbieram od niey znowu nowe żądania – odpowiadam na nie ostatecznie w szczegołach –

1mo Przed S. Janem Roku teraźnieyszego dana moią Decyzyą całkowicie utrzymuię – prosi następuiących Odmian –

2do Zaspakaiaiąc tak żądanie wyżey pomienionego procentu od Summy Jw. Gawrońskiemu należącey, iako też y dostawy drew od Skarbu moiego żądaną – Radzę Temuż z Klinowy – od S. Jana Rz teraźnieyszego, do S Jana Rz Następnego Daruię – na co teraźnieysze pismo służyć ma Dokumentu – Co się zaś tyczy Summy samey, lubo w teraźnieyszych czasach nayuiemsze ciężkość opieniężenie, wszelako za uwiadomieniem mnie wprzody kwartalnie, tem kaidego czasu oddać upewniam – Może Jw. Stanisław, wygodnieyszego znaydzieie Dzierżawcę –

3tio Oddawszy Rząd P. Radzikowskiemu, nie wdaię się w rekomendacyą osób na Ekonomów, ponieważ dlatego że Państwa Ekonom więcey brał, y ia z tego powodu poprawię

wiać musiałbym, na to pozwolić niemogę, tymbardziey
że Ekonom Jmć. Pana Ociemu niemogł być na tey
exax przyięty, iak na ten czasie Sam Dobra tey=
mali= nadto iest moim zwyczaiem od początku mego
Gospodarstwa, abym odbieraiąc Dobra z possessyi
niekastawił gniazdowych Officyalistow —
4to Co ii tycze Lyda radabym Ich wszystkich z tąd
nawet kraiu wypędzić, tak z Niemi roboty z tąd
że niepewne, y Szandale — tymbardziey pozwolić na
niego niemogę w tamtym kraiu, gdzie tak mocne. Z prze=
ciwku nim Prawa y Taxy
5tu Chociaż prawie y wszędzie procenta od Summ
po vpłynionym Roku z dołu dopiero płacą, ia dy=
sponowałem co półroku — wszakże gdy kanicznie
potrzeby Jmć. Pana nagliły, iaky teraz P. Ku=
dzikowski mnie donosi że Kwartał z góry płacić
będzie, co znaczy przeszło 9. procentu — Postanowiłą
Sama Jmć Pani na tym — Kassa moia Tarnowska
przy Sposobności materazniczą Dyspozycyą oddawać

Już tedy na wszystko odpowiedziałem – a teraz
serdecznie Cię ściskam moia Kochana Marynia
y proszę Ciebie abyś y Męża Swoiego ktorego serde-
cznie ściskam wraz z Antosiem y mnie
nieturmentowała coraz nowemi y dziwnemi
praktykami, y bądź zawsze pewna mego dla
Siebie ~~zawsze~~ Serca y przywiązania – iako ko-
chaiącego Ciebie Ojca – Hr Zamoyski SJ

W 19 Marca w Lwowie

Pan Antoni Ma odebrać zlecenie Wekonyc
z tobo o prowizyo Na To Datum 300 ℔ y Dług
pozyczony w Kassie y obrachunek Duskownego
a ostatni raz z procenta Kapitał wbrc Expl
z procentu Edypo. Expla w czesniy Te vale Datu
Jedna y Suma z Dnia wrotkiey Dey zwroty
Do Dus Expedycia Expiry Dey Expla zwrotu
a Ja Expowiedy sy zapytani Do was abym
was Do Domu sprowadzi ~~do~~ Wroctem z Expl
Do Domu y z Dnia was Oczekuie Pan
Antoni Expozony od ~~Pana~~ Expla Dnia was
z Despozenstwem przyprowadze Do Dus
pocto Jedna Dniowy ~~do~~ Do Do Do Wroni
potrzebni Expi Tylko Contrebandy przetrans.
portowatim a z rana Do Domu sy wrocim
Hutke Dypedytowo Domowo Hwraty Pudowo I
pomoc o Kochany Menym odzytem Do Matki
rodzkiey Odebrać Dzieci Kay y Antosia Kochane
wnuki a Mnie zawse przyprzyjaciela Kochanego Expla
W Bogu zostaie D L

Dn. 27. Febr w Tarnowie

Cmyday w nocy przyiechałem do Tarnowa, w którym dla Mlopotow Kaspra Towarzysz iszow dni kilka Zabawić, mysle Bardzo Zabawię Ie dla powtarzających Wad y Wiesniaczy ciągi - Wielkiego Trudu trzymać się mogę - y Ie pod tu moy przejazd nie wspisuiam Ciebie Kochana Siostro ani Mlodzieńca w Sokolowie - bez Ciebie powrotem dlatego tu Zabawić y bez niego to przyiść Nadzieiąc się oprzykrzy mnie długi Tarnow tu przybycia Ale ich mam Expectuie ich by przyiść bo cieszy o odmianę Sztuce - A ninieyszy tu nigdy od czasu gdy Tarnow do mnie należy - oddawno tu

Dni Kilka Gospodarstwa - y Rachunkow
Radikoffki prosi mnie bym Ex.
prosił o wstawienie się Jego do Pana
Jaworskiego - pewny iestem iż sama ni
obligyż Mu tey kwoli - ale y ispełnienie
naymocniey prosze -
Spodziewam się iż nasto pewni Obeyść
iestem chęci mocy usłużenia Was - żeby
nieyste nastąpić w myśl Braterstwa Wa.
tpliwości iakie w tey mierze Radzicki
powzioł o mnie przywiązanym sercu -
a Radikoffki Ktorym umysłu Rytatow
nie Kawalki pisał dla Dni mich
przez mnie - ich Swiadectwa
rak wiele Zawsze szanuie y
Kochan Mosciwosciwey - Ściskam Was
Cordialnie & Kay

I Kalwaryi dla Illmi Panow Sołtyków:
wicew od Matki Jey przesłało nas tu
na pieniądze Zapisczykowane y dano nam
w Tancucie - prosząc nas to oświadczyć -

Tarnow

à Madame

la Comtesse Wodzicka

née Princesse Sanguszko.

à Cracovie.

Autun le 9 avril.

Madame

Veuillez bien me pardonner Madame de m'adresser a vous, a l'occasion d'une circonstance a la quelle je mets beaucoup d'importance. Il y a un mois a peu près qu'un Monsieur Malcrenski est venu ici avec sa femme, se reclamant de vos bontés. Si tout ce qu'il m'a dit de sa situation est vraye il a les plus grands droits a l'interet de toute ame sensible. Sa femme en a d'incontestables sur mon coeur, portant le même nom que moi. Je ne desirai de leur part qu'une lettre de vous Madame, non par un doute offensant pour eux, mais pour avoir le droit aux yeux de tout le monde de m'occuper de leur bien etre. Ils sont repartis d'ici, pour chercher a Varsovie cette recommandation de votre part, et des effets qu'ils y avoient encore. en attendant je me suis occupé de leur logement et du desir que j'ai qu'ils soyent bien ici et avec agrement. Son talent tel qu'il peut etre et une recommandation de plus. Mais depuis un mois je n'en entend plus parler, et ne sachant comment leur adresser

ma lettre, je prend la liberté de m'adresser a vous Madame pour savoir s'ils viennent ou non. Tout est prêt pour les recevoir. Je leur veut du bien de me procurer l'occasion de me rappeller a votre souvenir et de vous exprimer la plus haute considération avec la quelle j'ai l'honneur d'être

Madame

Votre très humble et très Obéissante servante

Isabelle Czartoryska.

Permettés que je me rappelle aussi au souvenir de Monsieur Mochowenski et que je lui dise qu'il ne peut avoir une amie plus sincère, plus invariable que moi.

Calamy

a Madame

Madame la Comtesse

Mokronowska

née Princesse Sanguszko.

à Tarnow

25. Julii. 84. Jordanowa

Ma chere Soeure. Doszedł mi drugi list Brata mego z doniesieniem o zdrowiu Pani moiey ktory mnie tyle cieszy. Ze ten Synek Nowo narodzony czyni Nam wszystkim inclinowania do Pa-nią. Jak Powiadam, Szanuie, Kochan, ze mi w tey Niebesci mocy B. Woy wiadomości Nay-wiecey Poocieszenia i zdrowia daią. — Ze Brat moy teraz w Krzeszowicach, co niech go Bog w zdrowiu posciesza, Naylepszą mam Perc, wy-pisaniu się Pani o stanie i zdrowiu Moim te pocieszałość yczowolitas mi Pani, zassyrzeiąc mnie Przyiaznią Swoią. — Ja tyż teraz, chociaż w tym rzeczywiscie, ze się moia wymowy przed Osobą pełną Laski, i Uszanowania, Nie mogłem w Liscie wyrazić Szczerą mego posłu, że Panie zdrowiu Jego rownie jak Swoie, i Niechay abym rownie tak jak i ja cały, resztę zdrowia Swego odpowiedał — Od Roku już zapadłem, i cierpię Osłabienie maiąc Nerwy Zołądka, i Macierzy Głowy, w Zimie przez całą Zimę miesiąc cały

tak. Słaby iż złoża wstać nie mogłem, cały jak
listka drżałem, stać trzymany od ludzi, dwóch
minut nie mogłem, słowem żem między Wiosny
dostać się nie miałem nadziei, Wiosna, Lato, Wody
Ejerstii Która Kontynuuje, i zaczęła teraz, Pir=
wszej zaczną wiele sił mi dały, tak że te=
raz już i jeżdżę Powozem, i chodzę za Stoło
Drogi jestem już w stanie, ale mi pozostaje
jeszcze słabość duża w Nogach, w Oczach Zac=
mienia i nayżstalt zawrotu, który się Konieczny
na odbieraniu się wiatrów, i czerwoności, na
twarzy, Pisać, myśleć, czytać długo nie mogę
ani słuchać, odczuć jeszcze mam krótki, stu=
dzi mnie twarzy, całowiek boimy, lub Jej
Liczba, nie chcę jakiej sprawiedliwości, czułość mam
takiej, że jak z Gryzoła mi drogi szkodzi tak
Uciecha zbytnia — Prowadzonych bardzo Ostrożnie
nie od Doktorów, ale to mowię, iż chorobie Ekzy
i wielkiej Poważania, wymówić, bo już od dwóch
się dosyć się Gotowałem — Chwaleru Ja dla tego

nie trwoży, i wesoł jestem, jednak żada Le Impre=
sia mi czyni, i to jest Przyczyna iż tak prędko
u Brata Pana nie będę! — Skutki to z Grzes=
Trzymych, i moralnych, niewdzięczności? Do=
mowych. — Wiele bym mowił, ale pisać nie
będę — o Jak sobie winszowałem, kiedy się
Pani do Warszawy obiecywała — Byłbym zna=
lazł pociechę, jedyną Dobro mi pozostałe
w otwarciu się zupełnym, osobie tylu Rzeczy i=
Ustanowienia Godną — a znalazł bym Ulgę —
a może i zdrowie —— z Rzeszą, i w układach
Interesów moiey jako Człowiek, Który je Szla=
chetnie zawsze robił, mogł bym je Pani po=
wierzyć? Par ce que ces Touts a quoi je tiens?
Lecz mam nadzieję że mi Bóg pozwoli, choć
na prędce jeszcze być w Tarnowie, — albo=
też Pania nam Samą sprowadzi — Chcę Pani
ten list Przeczytawszy zedrzeć, i to mi dla
Siebie, otwartości tey mocy darować, bo to=
jest w Charakterze moim, Śmiałość bez mnie

swey Przyiazni dozwolita — Zakłaniam, bo ja
Szanuie nad wszystko — Miey ze mną Pana
będzie zdrowa, całuiąc Jey Dziatwę, całuię moie
Adieu Coudrayes et tres Respectable Soeur
Ami, Tout pour Vous jusqu'au dernier soupir
CCCC

Napisał do Pana mey Brat, jakki ma
Imie Ignacy, czyli Blondyn, Cayli Brunet

Kopia Listu pisanego z Lwowa 8. Aprilis 1800.

Pamiętatem Ja o Interesie po Sp. JW. Mohronoskim Woiewodzie, y iak tylko z Wiednia Pan Mossenżin powrocił, zaraz uwiadomiony Sąd został, że Sukcessor znayduie się w Tarnowie — Ktoż przez Komornika Dworzanowskiego odbierze z JW. Pani Dobrodzieyka Decretum Sądu tuteyszego, podług ktorey ma bydź JW. Jenerał Administrator tuteyszey massy, ustanowiony —. Kaza mu się względem Summy Jakubowskiego deklarować, oraz Swoie Prawo do Sukcessyi dowodzić, a tedy stosownie do tey Decretu, dopiero do tuteyszego Sądu przez ktorego z adwokatow Swoie Prawo y Zgłoszenie się do Dziedzictwa w tym Kraiu, pozostałey massy uczyni, oraz

raz prosić aby Jałuboweski był przymuszonym
do złożenia Summy, którą bez żadnego Prawa u
siebie trzyma — Jak Rewizyja wypadnie przyznaje
Prawo do Sukcessyi JW. Generałowi, to Sąd
podług Praw tutejszych nakaże aby Consignacyja
majątku w tym Kraju Sukcessor podał, a to
dla opłacenia Tax należących się — Co gdy się
stanie y taxy wypłacone będą dopiero Sąd
wyda majątek; a wtenczas Summa Jału-
bowskiego podniesioną będzie mogła; Jałubowski
radzi żeli na żadne Prawo, przynaiż Dziedzica
urodzonego powinien będzie — ale jak się to
potrafi, y niestosownie radzi Pieniędze —

Dopełnić przy

Expedituiemy Xięciam JW. Pani Dobrodzieyki podług
Listu pod dniem 30. Marca pisanego, mam
honor mię Stateczney łasce polecić, y nayprę-
dzey oświadczyć na zawsze Szacunkiem Cyg
NN:
mp

le 24 mars 1809

Notta sur la maladie de Mme la Cesse Mokronoska.

Jusqu'au 4 mars du présent mois, Mme Mokronoska n'avoit jamais rien ressenti qui pût lui faire appréhender le genre de mal qu'elle a commencé à éprouver la nuit du 4 au 5 du courant. il est vrai cependant qu'habituellement, et particulièrement, lorsqu'il lui falloit marcher en montant quelque bout de chemin, ou monter un escalier, ou un peu danser, elle se sentoit — l'haleine courte et que bientôt sa respiration devenoit pénible.

mais dans l'après dîner du 4 mars, Mme Mokronoska, curieuse de voir quelques animaux étrangers, qu'on avoit placés dans une vaste et froide enviee, s'y oublia pendant environ une heure et demie, les pieds sur un plancher humide, et n'eligea, en rentrant chez elle, de changer de chaussure.

dès le soir même, Mme Mokronoska sentit de l'embarras dans la poitrine et quelqu'oppression. cependant, de fatigue peut être, elle s'endormit lorsqu'elle se fut mise au lit, vers onze heures, et dormit d'un sommeil profond jusques vers 4 heures du matin qu'elle s'éveilla avec une suffocation qui l'effraia. elle ne pouvoit plus rester couchée, ni presque assise, mais seulement courbée en avant, et ne pouvoit presque plus parler faute de respiration. l'irritation en devint si grande qu'elle en eut une espèce de vomissement de pituite et d'eau, mais aussi beaucoup de vents qui, sortans par haut, sembloient la soulager. quoiqu'il fut survenu alors une selle naturelle, Mme Mokronoska prit un lavement et but quelques tasses d'infusion de camomille. ces petits moiens lui procurerent quelque soulagement. mais le médecin fut appellé le plus matin possible. — il est au reste assés important de remarquer que tout cela arrivoit à certaine epoque qui se retardoit depuis quelques jours.

le médecin ordonna un bain de pieds, une potion N°. 1. des poudres N°. 2 et de l'onguent opodeldok, vulgò linimentum volatile, dont on frotta la poitrine et le dos de la malade. malgré cela toute la journée fut fatiguée, quoique l'oppression et la suffocation fussent un peu diminuées. — vers 10 h. du soir le médecin fit appliquer un vésicatoire sur la poitrine et des — sinapismes aux gras de jambes. la nuit fut douloureuse. peu de sommeil. l'oppression cependant avoit beaucoup diminué.

le lendemain 6 les règles arrivèrent dans la matinée. Mme Mokronoska eut une forte migraine avec des vomissemens, ce qui lui est ordinaire dans cette forte de crise. le soir elle étoit mieux. la nuit fut plus calme. le lendemain mardi 7, une grande quantité de vents qui remontoient la fatiguoient. elle éprouvoit beaucoup de foiblesse et comme un grand vuide d'estomach; mais, au lieu d'appetit, un dégoût de tout. le medecin lui prescrivit la potion aromate No. 3. il y eut du mieux le 8 et le 9; mais le sommeil n'étoit pas bon et l'appetit ne revenoit pas. la malade sentoit le besoin de manger, et dès qu'elle prenoit quelque nourriture, elle souffroit des vents qui remontoient et d'une digestion difficile.

le 9 elle quitta le lit pour une heure, mais extremement foible d'ailleurs, faisant quelques pas dans sa chambre la respiration lui manquoit. le 10 au matin, il lui fut les poudres purgatives No. 4 qui la firent aller à la garderobe 8 fois dans le jour et plusieurs fois encore le lendemain ce qui ajouta à l'état de foiblesse. la potion No. 5 prise le 11 redonna un peu de calme. mais le dimanche 12, une grande abondance de vents, des gonflemens dans le bas ventre, des picotemens dans la poitrine, firent ordonner la portion de Kina No. 6. pour être continuée chaque jour tant qu'elle paroîtroit utile. Mme Mokronoska en a fait usage pendant quinze jours sans interruption, excepté le 19 qu'on lui fit prendre un purgatif. les deux premiers jours le Kina avoit paru faire un bien sensible. mais dans la suitte ce n'a été qu'une alternative de moins bien et d'un peu mieux. il y avoit été joint, dès le 15, l'usage des pilules No. 7 pour être aussi continué avec le Kina. il fut aussi mis sur le dos de la malade un emplatre de Baume de pérou.

Je crois à remarquer qu'il a fallu à Mme Mokronoska, pour lui rendre de l'oppression, qu'elle prit du chagrin de l'état de maladie de son mari, ce qui est arrivé plus parti-

-culièrement le Jeudi 23. mais en general, en dépit de tous les moiens qui ont été employés jusqu'aujourdhui 29, la Respiration est toujours embarrassée et permet à peine de faire quelque mouvement; le Sommeil est rarement bon et tranquille; l'appetit ne revient pas malgré les petits moiens pris pour l'exciter. tout cela ne fait qu'ajouter aux grandes inquietudes dont la malade est habituellement très susceptible.

Wielmożny Mości Dobrodzieiu!

W tem momencie Pan Jan Potocki przyiechał do Warszawy! gdzie traktuiemy o Wattowie, a że interess ten potrzebuie Osobistey przytomności WWan Pana Dobrodzieia za zatym, żeby interess był zawarł Skarbowy Rossii będę Pana o przyiechanie vprzeimnie nabrawszy do interat Wattowie y Sukcessya iakoteż y Stan wszystkie expensy vobiecuie nagrodzić — Upraszam WWan Pana Dobrodzieia że Nieboszczka Moia z Panem Mianowanem Potockim nastąpi wtych Dniach! y że P. Jan Potocki Dłuższy bawić nie może w Warszawie iak Dni dziesięć. Tedy

2)

mogą bydź zrobione iak nayprędzey dla WWm
Pana Dobrodzieiszy ieżeli zrachunkow będzie
ią należy Dopłacić. te na S. Jan naszą ięty w
Domu Waszym Obrządek wyżey odemnie odbiorą
WWm Pan Dobrodzieiszy — Więc Odsyłam się do
przyszłey WWm Pana Dobr: dla P. Jana y do
Pani nie od dawna Kobietowi Charakteru
iego, y Obietuię pod czas bytności iego u mnie mu-
nio nie nie przydarzyć do Wielmożnych Mościow
Panow ze Koło Wsyskim będą miłe akomodowani
Widzieć go w Domu moim. Powinne zaszczyt

Wypis Aktu Urodzenia WWac Pana Dobr-
Kwietnia Mayeiora Hugo
z Warszawy z Księżat Sanguszkow Maryi
Mellerowskiego

182

JÓZEFA GOŁUCHOWSKIEGO

GŁOS ŻAŁOBNY

NAD

GROBEM Ś. P. JW. Z XIĄŻĄT SANGUSZKÓW

PIERWSZYCH ŚLUBÓW

MOKRONOWSKIEJ,

POWTÓRNYCH

ZIELONKOWEJ.

Dnia 28 Lutego 1827.

WYRZECZONY.

W WARSZAWIE.

W DRUKARNI GAZETY POLSKIEJ.

Za pozwoleniem Cenzury.

GŁOS.

Dostojni Zgromadzeni!

Nim grobowe mury te drogie nam wszystkim zwłoki na wieczny spoczynek obéjmą, niech wolno będzie jednemu z licznych uczestników gościnności, jaką się dom w Bogu spoczywającéj Pani z Xiążąt Sanguszków Zielonkowéj, odznaczał, łzę smutku imieniem całego towarzystwa, które ją opłakuje, uronić i choć niedołężném słowem żal powszechny wynurzyć.

Przyszliście tu, Zacni Zgromadzeni! ugięci pod ciężkim brzemieniem bolesnych uczuć, któremi was tak niespodziana i niepowetowana strata przeraziła. Tak jest, niespodziana to strata.

Gdyby długa i nieuleczona choroba ofiarę tę, którą dziś do grobu niesiemy, że tak powiem, na naszych sercach była wymogła, nie zostawiając prócz przedłużenia cierpień żadnéj ratunku nadziei, zapewnieby nas to mniéj przeraziło, bo długie przygotowanie, w reszcie samo życzenie ostatecznego końca dla skrócenia okropnéj męki, drogę by nam było do tego smutnego rozstania się utorowało. Ale raptownie wyrwała ją śmierć okrutna z pośród nas niczego się nieobawiających, jakby zwierz drapieżny.

Ledwie kilka dni temu, widzieliśmy ją w gronie naszém pełną życia, pełną zdrowia, pełną téj wszystkich zachęcającéj wesołości: dziś widzimy zwłoki

jéj na śmiertelnych złożone marach, otoczone powagą świętéj religji i smutkiem naszym. Oko niedawno jeszcze czerstwością jasne, teraz, pomroką śmiertelną powleczone, wygasłego tylko światła ciemność przedstawia. Usta wymowne, które niedawno jeszcze duszą były całego towarzystwa, już zamknięte pieczęcią wiecznego milczenia. Na twarzy wesołéj i wyjaśnionéj pozostał tylko głębokiego dumania wyraz. Niedawno jeszcze cieszyliśmy się nią, pełni radości: dziś żal głęboki dotkliwém swém ostrzem wszystkich serca rozorał.

Jak wielką stratęśmy ponieśli, dowodzi tego ten powszechny smutek, który całą prawie stolicę jak posępna chmura ogarnął, a lica wasze, Zacni Zgromadzeni! rzęsistemi łzami nieraz skropił.

Życie w Bogu spoczywającéj było głównem obywatelskiéj towarzyskości ogniwem. Jéj uprzejmość jéj grzeczność, jéj słodycz i łagodność, jéj prawdziwie dawna polska gościnność były spajającym środkiem, za pomocą którego, można mowić, w jéj domu towarzyskie życie się odbudowywało. Bez przesady, bez dumy z prawdziwie otwartém i każdemu życzliwém sercem, miała ten rzadki talent uniknąć równie czczości i przymusu, jaki nieraz w społeczeństwie się zakrada, jakoteż zachować wszelkie delikatne cieniowania lepszego wychowania, nieoddalając się nic od naturalności. Jéj dom był dla młodzieży szkołą grzeczności, dla talentów przytułkiem, dla pierwszych w kraju osób roskoszą, dla cudzoziemców chlubnym dla nas polskiéj gościnności przykładem.

Cała wylana dla towarzystwa, była wszędzie onego duszą. Umiała się do każdego wieku, do każdego sposobu widzenia, do każdego stanu stosować. Nikomu nie ubliżyła, nikogo nie obraziła, wszystkich szacunek i przyjaźń sobie zjednała. A jak w towarzystwie zdawała się miękkiego serca i ulegająca,

przeciwnie w ważniéjszych okolicznościach rzadkiéj energji i poświęcenia się w ciągu życia swego dała dowody.

Zajęta uprzyjemnieniem bytu tego innym i sobie, nigdy z oka nie spuszczała wyższego przeznaczenia człowieka. Religji sobie lekce nie ważyła, kościół wierną i gorliwą w niéj miał córkę, a dostatkami swoimi chojnie się z ubogimi dzieliła.

Zgoła, przez różne swe cnoty zajmowała ona znakomite miéjsce w społeczeństwie, a przez rozległy swój wpływ na towarzystwo znacznie się do kształcenia i uprzyjemnienia onego przyczyniła.

To zaiste w cichym obrębie płci swojéj, niemałą jest dla niéj zaletą.

Mężczyzna z przyrodzenia swego ze środka na obwód raczéj sfery życia powołany, przestrzeńsze i głośniejsze działania swego ma drogi. Dźwiga on spraw publicznych brzemie, życie swe w obronie kraju naraża, nauk niezmierzoną przestrzeń przebiega: za to też sławy usta czynami swemi zapełnia.

Kobieta przeciwnie z wyższego przeznaczenia bliżéj punktu środkowego życia, t. i. bliżéj uczucia postawiona, ciaśniéjszy i skrytszy działania swego ma obręb. Już ona ruchem swym dziejów niezapełnia tyle, chociaż w najświetniéjszych rodu naszego sprawach udział ma niezaprzeczony: ale nieruchoma jak owe słońce, cichém swém światłem i serca czułego ciepłem, wszystko odświeża, wszystko ogrzewa i życiu ludzkiemu powab nadaje.

Płeć piękna w głośne czyny uboga, w ciche cnoty jest najbogatsza; w działaniu zewnętrznem słaba, w uczuciu przeciwnie olbrzymia. A że uczucie pierwszym jest zawiązkiem szlachetniéjszego życia, przeto też płeć ta, jakkolwiek nieznaczne są jéj działania, nieoceniony ma wpływ na wykształcenie onego. Jéj sercu powierzone pielęgnowanie wszy-

stkiego, co jest piękném i wyniosłém; jéj sercu powierzone pierwsze zaszczepienie i dalsze rozkrzewienie téj głównéj siły, mówię téj czułości, która staje się zasilającym żywiołem dla wszystkich gałęzi życia ludzkiego, — czułości, która zagrzewać musi równie bohatéra w niebezpiecznych jego przedsięwzięciach, jak samotnego mędrca w mozolnych jego badaniach, równie bujnego sztuki twórcę, jak obarczonego sgrawą publiczną męża, jeżeli pamiętne i zbawienne po sobie mają zostawić ślady. Ona to zarody wszystkiego razem z pokarmem w niemowlęta przelewa; ona wiek dojrzalszy kształci i przez swoję delikatność przyrodzoną mu ostrość odéjmuje; ona w narodach obyczaje i cywilizacje zaprawadza, wkładając na lwią męzczyzny dzikość siłą swoją zuchwałą, skromności pęta; ona to, przez uczucie swe w bliższym z niebem związku jak czczy niejednego rozum zostając, dużo się do rozszerzenia religji przyczynia.

W jakim stopniu w Bogu spoczywająca posiadała piękne przymioty, płci swojéj właściwe, Wy, zacni Zgromadzeni! sami najlepiéj znacie, i dla tego też żal Wasz jest tak wielki.

Tak jest dostojne zgromadzenie! ponieśliśmy niewynagrodzoną stratę, mamy przed sobą okropny widok śmierci i przepełniła się miara żalu. Lecz czyliż już nic nie ma, czémbyśmy się pochyleni pod tym ciężarem, podeprzéć mogli?

Ocućmy się z tego odurzenia, w jakie nas ten okropny cios wprawił! Dźwignijmy się z tego dołu grobowego, jedynie dla zwłok śmiertelnych wykopanego, w któryśmy przestraszeni nawet z duszą naszą wklęśli! Spojrzyjmy śmiało w oczy téj śmierci, z którąśmy się tu spotkali i roztrąćmy jéj postrach.

Snem to tylko tego życia doczesnego zmorzeni — bo snem jedynie życie to nazwać mogę, marzenia-

mi jego złudzeni, bo czémże jest większa połowa myśli naszych, jeżeli nie marzeniem?— w noc ciemną błędów pogrążeni, w naszych roztargnieniach często o religji zapominający, a nadewszystko mało w tym krzyżu, który nam jest rękojmią wybawienia, mający zaufania, przywiązujemy się do tego świata zmysłowego i nic nieznaczącego, jakby do czegoś najlepszego, a lękamy się tego, w czém dla cnoty prawdziwe leży szczęście.

Życie to doczesne po większéj części utkane jest z boleści, albo z czczéj radości, która się w dym obraca, więc niema czego żałować, iż mu Bóg dał inne przeznaczenie. A co zaś w niém prawdziwie jest unoszącego, to właśnie nie jest ziemskiego początku, ani na ziemi zaspokojoném, ani też wynadgrodzoném być może. Więc wszystko człowieka myślącego i bogobojnego z jego pragnieniami do wyższego świata odsyła.

Szukamy szczęścia, gdzie go niema; unikamy go gdzie się właściwie znajduje. Szukamy życia gdzie jest śmierć, a bojemy się śmierci, gdzie jest prawdziwe życie. Pragniemy zaspokojenia, a niechcemy Boga, w którym jedynie wszelkie łaknienie i pragnienie zaspokojone być może: tylko się przywięzujemy do rzeczy znikomych, których bezdenna czczość wszystkie nasze żądze morduje. Ubiegamy się na tym świecie, jak gdybyśmy tu wiecznie zostać mieli: ale nad tym rojem doczesnych naszych zabiegów spoczywa wieczność ze swojemi tajemnicami — strasznemi jedynie dla złych, w najwyższym zaś stopniu pocieszającemi dla dobrych.

Śmierć dla cnotliwego i bogobojnego człowieka, nie może być jak tylko przejściem do lepszego życia. Ta prawda któréj nas rozum i religja naucza, byłaby dla nas zawsze jasną, gdyby właśnie ten sen doczesnego życia i jego marzenia, nie ćmił nam widoku wyższych rzeczy — widoku, który się je-

dnak każdemu, choć tylko w szczęśliwszych chwilach natchnienia, w swojéj świetności otwiera.

Zacni Zgromadzeni! w téj poważnéj chwili, w któréj nas trąba żałobna prawie prosto od uciech i zabaw przed podwoje wieczności zwołała, w téj chwili skruszenia i żalu, co duszę do wyższych przysposabiają rzeczy, przedrzyjmy się wzrokiem naszym za te podwoje, które się właśnie dla drogiej nam wszystkim osoby otworzyły, i przekonajmy się o wysokiém naszém przeznaczeniu. Wzmocnijmy wiarę naszą, zostawmy brzemie żalu naszego w tym przybytku pańskim u stóp tego krzyża, na którym się krew najświętsza za człowieka sączyła, a oddawszy ostatnią usługę śmiertelnym zwłokom w Bogu spoczywającéj, wróćmy się do życia nietylko w smutku naszym nieco pocieszeni, ale też tym poważnym obrzędem poprawieni, ażebyśmy, kiedy i dla nas dzwon ponury uderzy, z dostateczném przygotowaniem przed sądem boskim stanąć mogli.

Cieniu! z więzów zmysłowości już wyjęty i z reszty przywar ziemskich miłosierdziem boskim przez SS. Sakramenta obmyty, który z wyższych sfer patrzysz się na tę nędzę ludzkiego życia i łaską Przedwiecznego wspiérany, wznosisz się już nad oceanem wieczności, o któréj tak często za życia z tym samym rozmawiałeś, co cię teraz żałosnym wywołuje głosem, wstaw się u Pana światów, ażeby pozostałemu mężowi, córce, zięciowi, którzy się z żalu nie posiadają, dał moc przetrwać mężnie ten cios najsroższy; zeszlij im balsam religji na ich głębokie rany, wzmacniaj w nich przekonanie, że człowiek dla przemijających tylko stosunków ginie, względnie wiecznego zaś swego przeznaczenia, nigdy zginąć niemoże; pociesz ich nadzieją wiecznego kiedyś połączenia, a od nas wszystkich, którzy tu grób twój łzami skrapiamy, przyjmij to ostatnie i rzewne pożegnanie.

Skanowanie i opracowanie graficzne na CD-ROM :

ul. Krzemowa 1
62-002 Suchy Las
www.digital-center.pl
biuro@digital-center.pl
tel./fax (0-61) 665 82 72
tel./fax (0-61) 665 82 82

Wszelkie prawa producenta i właściciela zastrzeżone.
Kopiowanie, wypożyczenie, oraz publiczne odtwarzanie w całości lub we fragmentach zabronione.

All rights reserved. Unauthorized copying, reproduction, lending, public performance and broadcasting of the whole or fragments prohibited.